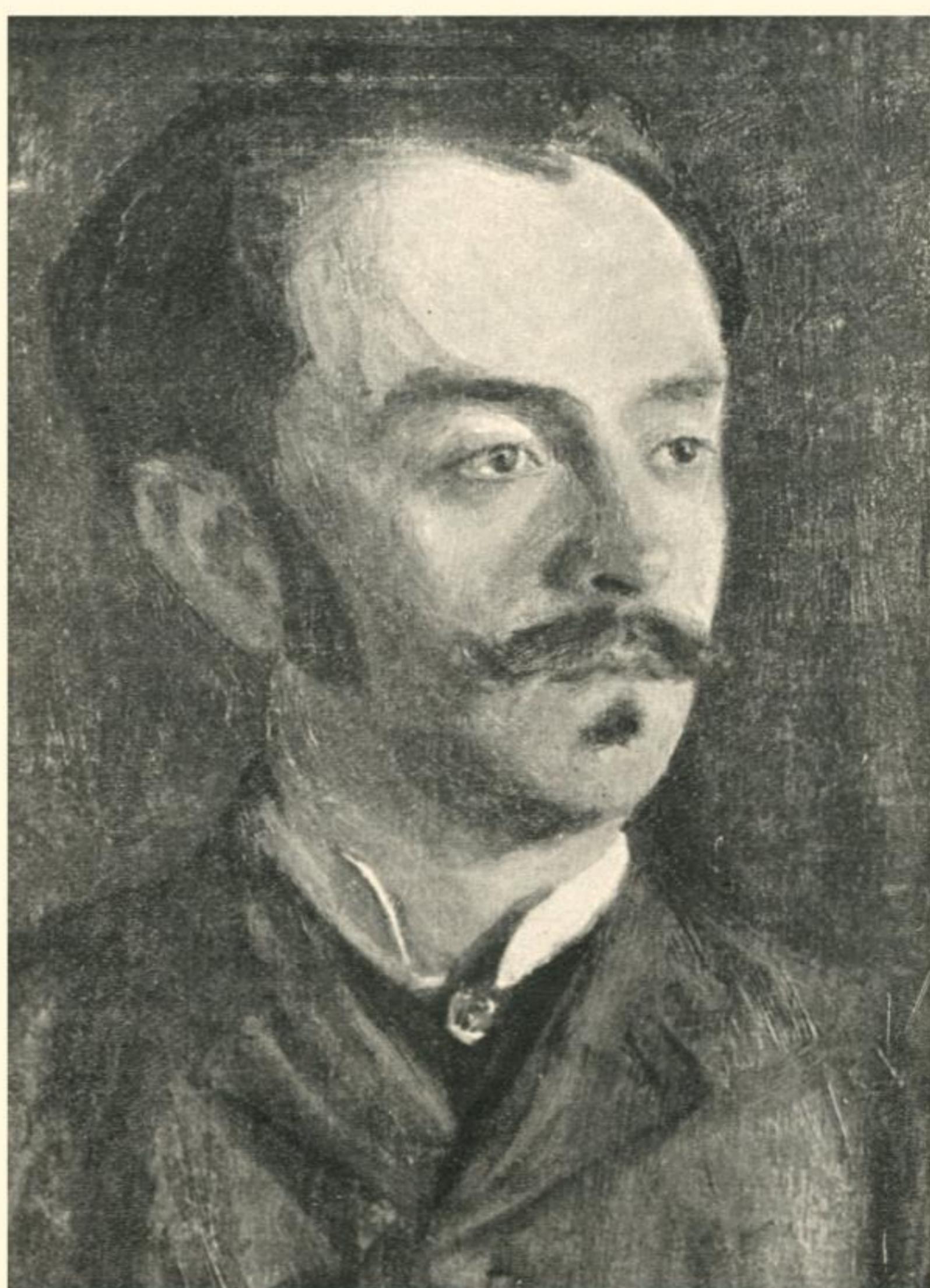

БОГДАН ЛЕПКИЙ

СГ

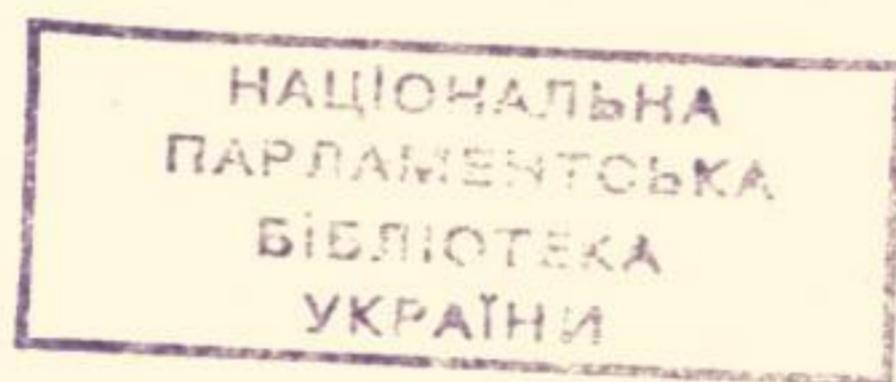
Богдан Лепкий
Малюнок проф. Михайла Бойчука з 1909 р.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

1872 - 1941

ЗБІРНИК
У ПОШАНУ ПАМ'ЯТІ ПОЕТА

2418823к

КРАКІВ

1943

ЛЬВІВ

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО

ЗАХОДАМИ
УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ.
У КРАКОВІ

ЗА РЕДАКЦІЄЮ
Є. Ю. ПЕЛЕНСЬКОГО

ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМЯТІ ПОЕТА.

Накладом „Українського Видавництва”, Краків, Райхсштрассе ч. 34, II. пов.

Друк: „Нова Друкарня Деникова” під наказн. упр., Краків, Ожешкової 7.

Verlag: »Ukrainischer Verlag« G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34, II.

Druck: „Neue Zeitungsdruckerei“, Tr. Verw., Krakau, Orzeszkowag. 7.

БОГДАН ІГОР АНТОНИЧ

ПОЕТ

Богданові Лепкому у 60-ліття

Похилився поет над минулим,
над життям, що піснями цвіло,
і думки, мов птахи, поринули
у закутане в казку село.

Похилився поет над рікою,
понад соняшним дзеркалом хвиль.
Лиховісною тінню важкою
в нім відбився гірський, синій шпиль.

І подумав поет: все минає.
Це відоме, звичайне таке,
а одначе ця думка страшна є,
в ній щось моторошне та гірке.

Похилився поет над минулим,
доторкнувся до споминів струн.
Аж раптово над ним промайнуло
старосвітське: „Не ввесь я умру”.

РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ

В БЕРЕЖАНСЬКІЙ ТИХІЙ СТОРОНІ

В бережанській тихій стороні стояла на горбі хата. Стара, столітня хата, заслухана в шепот смерік, сповита гомоном церковних дзвонів, задивлена на село, що довкруги ней розсілося. Дикий виноград оплітав дерев'яний ґанок, стрункі мальви заглядали до маленьких вікен, тінисті яблуні кидали синяву химородь на білі стіни.

Долиною — луг. Барвистий на весну, запашний літом, задуманий восени, сонний зимою. А на тому лузі, як загублена стяжка, Золота Липа.

Часом було так: Стихнуть смереки, принишкнуть мальви, запруті віддих яблуні, навіть старезна груша в саду перерве свою вікову казку,

*Лиш ріка заєдно грає, грає,
Щось в ній буриться, щось в ній зітхає...*

—
В бережанській тихій стороні стояла на горбі хата. Поросла мохом стріха накривала опікунчими крилами малі, низькі кімнати, стерегла їх від злого. А в тих кімнатах образи святих — рушниками, а образи предків — споминами прибрані. А на полицях книжок-книжок...

І як тільки бувало *за горами гасне, як небесна ватра, сонце ясне* — засвічувалась у хаті лямпа. Сім'я сідала довкола стола: батько з книжкою, мати з шитвом, а синьоокий, високочолий юнак із білими листками паперу. Тиша ставала під вікнами на сторожі, спокій килимом стелився по кімнаті.

Схиляв юнак чоло в задумі...

*Гей, ріко! Однакі наші шуми:
В тобі хвилі грають, в мені думи...*

— — — — — — — — — — — — — —
В бережанській тихій стороні немає вже на горбі старої хати. І синьоокого, високочолого юнака вже нема. Пішов широким, гомінким шляхом у далекий світ. Віденъ, Вецляр, Берлін, Краків... Пішов між чужих людей, у великі їхні доми. Але в оці своїм поніс блакить рідного неба, а в серці велику, ніжну, все свіжу любов

до народу. Від дитини жив серед нього і з ним, а до гробової дошки поклявся жити для нього.

*Колисав мою колиску
Крик неволеного люду,
І так в серце вколисався,
Що до віку не забуду...*

На Раковицькому кладовищі в Krakovі — тихий закуток. А в тому закутку стоїть від року мовчазна могила. Коло неї струнчиться чужа смерека, схиляється над нею чужа береза. Тільки час до часу налітає туди вітер від сходу. Тоді і смерека і береза грають на своїх струнах мелодії далекої бережанської тихої сторони...

Час до часу летять високо, в синяві чужого неба — ключі журавлів. Тягнуть із рідного сходу, понад мовчазну могилу на Раковицькім кладовищі.

*Чути: Кру! Кру! Кру!
В чужині умру...*

Кругом чужа чужениця: Krakів, кладовище, небо, дерева. Тільки вітер, журавлі та довічна пам'ять — рідні...

МИКОЛА ГОЛУБЕЦЬ

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ Б. ЛЕПКОГО

21 липня 1941 р., рівно чотири тижні з моменту, в якому почався похід Німецької Армії на українські землі, помер у Кракові — Богдан Лепкий. Прожив 69 років, працював рівно пів сторіччя і згас на самому порозі епохи, про яку мріяв, за якою тужив, до наближення якої приклав свою творчу руку. Мов біблійному Мойсеєві судилося Богданові Лепкому напоїти погасаючий погляд фатаморганою Обітovanої Землі.

Небуденний письменницький талант, глибока ерудиція, муравлина працьовитисть, вийняткова культура, повага та серіозність, що характеризували Богдана Лепкого, забезпечили його імені тривке місце в історії української культури й національно-громадського життя. Якась нещоденна гармонія між заміреним і досягнутим, якась ідеальна рівновага думки, слова і чину, такт і почуття міри, поклали нестерте тавро на все, що було означене іменем Богдана Лепкого. Завжди і всюди був Богдан Лепкий у нескаламученій злагоді зі собою, з вимогами хвилинни та з найширшими колами українського громадянства.

Приблизно 50 років тому виступив Богдан Лепкий на літературному полі як доволі скристалізований тип творця й таким залишився до смерті. Оця постійна мужеськість його творчої фізіономії, це справді рідке й тим типовіше для Лепкого явище.

Богдан Лепкий, народжений у Кривенькім дня 4. листопада 1872, — син о. Сильвестра, духовника і письменника, що писав під псевдонімом Марка Мурави, виніс зпід солом'яної стріхи крегулецької „плебанії” на Поділлі своєрідний попівський аристократизм. Цей аристократизм згодом степенований і витончений вихованням та зв'язками з людьми подібної породи сплітався з типовим для українського духовенства „старшої дати” народницьким демократизмом у його особистому житті і літературній творчості.

Хоч талант до літератури оділичив Богдан уже по батькові, то не зразу найшов своє призначення в письменницькому пері. Перші свої поматуральні кроки (1891) звернув Богдан до віденської академії мистецтв. На жаль, обов'язуючий у тогочасному навчанні натуралізм відкинув цього поета-мрійника й рішучого лірика від образотворчої освіти, поштовхнувши його до літератури.

З віденської академії Мистецтв перейшов Лепкий на філософічний факультет віденського університету, де й оформилася його індивідуальність остаточно.

Пробувши пару літ на посаді гімназійного вчителя в Бережанах (1895—1899) перебрався Лепкий до Кракова, де прожив мало не все своє життя. Там працював спочатку як гімназійний вчитель, відтак лектором української мови, а вкінці професором української літератури в Ягайлонському університеті.

Щось з туги „шенгайста” завищим рівнем духового життя і щось з пози запізненого романтика було в тому добровільному „вигнанні” Лепкого. Ніхто його не примушав іти на чужину, щоб відтак, в тиху ніч, як тільки чуже місто засне, відчиняти вікно й дивитися на схід”... Зрештою, Лепкий не зривав безпосередніх зв'язків із батьківчиною. У Бережанах чи у Львові з'являвся зчаста, мало котра з культурно-національних імпрез у краю відбувалася без його вступного слова чи рецитації віршів, не було святочного числа українських репрезентативних часописів чи журналів без принаїдного вірша Богдана Лепкого. До Львова приїздив як неофіційний амбасадор західно-европейської культури з поведінкою й тонкими манерами дипломата. В Кракові обертається в гурті „Молодої Польщі”, у Львові під його впливом, повстав доволі екзотичний гурт „Молодої Музи”. Діти сільських стріх та попівських плебаній, підпавши під вплив Кракова, пробували якийсь час вдавати з себе вроджених аристократів.

Та в тому, що гасло „мистецтво для мистецтва” й „*odi profanum vulgus*” попало в гурток помірковано талановитих і поверховно освічених егоцентриків, Лепкий не винуватий. Зате його впливові треба завдячувати цю дрібку культурності й європейськості, що вряди-годи проховзувалася по молодомузівському „свічаді плеса”.

Не винуватий Лепкий і в тому, що ніодин молодомузів не запалав полум’яною жадобою служити українській культурі й національній справі, на зразок титана праці й обов’язку Івана Франка, чи і самого Лепкого, що жертвою й послідовно служив Справі продовж цілого свого життя. В капличках молодомузів замість кумирів бовваніли їхні автопортрети, в храмі Лепкого здіймалася на престолі батьківчина з усім чаром і трагізмом свого многострадального обличчя.

Постійне життя на чужині настроїло Лепкову поетичну ліру тонами незаспокоєної туги за рідною землею; воно примусило його теж перемінити свою хату на оазу українського життя й культури на чужинному пустарищі. Все, що українське приїздило у Краків, чи тільки гостювало в ньому, зосереджувалося в гостинному домі Лепких при вул. Зеленій. Тут велися палкі й запліднюючі розмови про українську літературу й образотворчість, тут зарисувалися найперші обрїї української стрілецької організації. Колискою Українського Стрілецтва, опроміненою романтикою

непосильного збройного зrivу, була хата Лепких, при вулиці Зеленій в Krakові.

Своє становище університетського лектора, а відтак професора української літератури, використав Лепкий з усією відданістю справі, при чому лекції й виклади Лепкого належали до справжніх симпозіонів. Так гарно, так тепло та інтимно, як говорив Лепкий про літературу, не вмів говорити ніхто з його українських сучасників. Франко реєстрував літературні постаті і явища як філолог, Ефремов як публіцист, єдиний Лепкий підходив до питань історії літератури як поет.

Перша світова війна вирвала Лепкого з Krakова. Якийсь час прожив у своєму університетському місті Відні, відтак працював як учитель в українському таборі полонених у Вецлярі. Рівночасно розвинув доволі живу видавничу діяльність в оренштайновській „Українській Накладні“. Праця в таборі й ота видавнича діяльність були тим довгом, що його сплачував Лепкий всякий раз, як тільки вимагала цього справа.

В 1923 р. відсвяткувало українське громадянство 30-літній ювілей літературної й громадської праці Лепкого, після чого він з запалом кинувся творити цикль історичних романів з доби Мазепи, що при доволі прихильному становищі фахової критики, зискав широку популярність. Крім цього опублікував Лепкий цілу низку прозових творів, повістей та оповідань, чимраз рідше повертаючись до вихідного становища своєї літературної творчості — лірики.

В 1932 р. відсвяткував Лепкий своє шістдесятиріччя, в слід за чим наспіло іменування його університетським професором. Почалася в житті Лепкого доба емеритури, спогадів. Війна і большевицька інвазія 1939 р. застали Лепкого в краю. Не бажаючи згинути в кіттях чрезвичайки, Лепкий переїхав на селянському возі до Перемишля, а вже відти дістався до „свого“ Krakова.

Написав повість, що друкувалася у „Krakівських Вістях“ і, як інші твори Лепкого, мала успіх.

Згас несподівано, на серцевий удар, у моменті, коли вже столиця Галичини була звільнена від жидо-большевицької інвазії, спочив на Раковицькому кладовищі, не вспівши навіть висловити побажання бути похованним на рідній землі...

У момент першого літературного виступу Богдана Лепкого в половині 90-их рр. мин. віку, на фірмаменті українського письменства й культурно-громадського життя горіла всіма своїми веселковими кольорами зоря Івана Франка. Опинитись другорядним зорям в її сусістві, не було безпечно. Притмарювала вона все довкола себе, навіть те, що оподалік від неї могло горіти власним блеском.

Франко, цей титан праці й раб національного обов'язку, людина, що не жаліла своїх рук ніде, де їх тільки було потрібно, ерудит і філософ, розумів так багато, а не хотів розуміти модного в ті часи клича „мистецтво для мистецтва“. Література, на-

ука, мистецтво, були в уявленні Франка тільки засобами, тільки знаряддям у боротьбі за визволення нації. Франко не залишав письменників ні вченому праву засклепитися в тісному колі своєї спеціяльності, сам не вважаючи себе ні священнослужителем „чистої” поезії, ні лябораторійним сподвижником наукових абстракцій. Дивився на себе, як на каменяра поступу, раба волі й обов’язку й такого самоокреслення вимагав від своїх сучасників.

Трудно сказати, щоб Франко і Лепкий, зустрівшись при українському літературно-громадському варстаті, запалали до себе особливими симпатіями. Для цього було забагато різниць в їхньому характері, вихованні, вихідних становищах. Франко маніфестувався як „мужик”, Лепкий був „панич” і тому обходили себе, як тільки могли. А все ж не обійшлося без наявного впливу Франка на Лепкого. Щонайменше поза межами „чистого мистецтва”, в ділянці праці для нації Лепкий наслідував Франка. Для того, щоб на зразок молодомузців засклепитися в своєму егоцентризмі, Лепкий був надто великим громадянином, а перш за все — українцем.

Ніжні й інтимні тони поезії, тонкість лінії й вищуканість форми, умів Лепкий завжди зберегти для себе й для горстки естетичних смакунів. Свої громадські й національні обов’язки виконував Лепкий не тільки акуратно і совісно, але і з запalom. В ролі письменника і громадського працівника почував себе Лепкий добре. Під час одного з ювілейних свят висловився: „Якби мені вернув хто молодість і запитав, чим я хочу бути, я без вагання сказав би — українським письменником”.

Плодовитість Лепкого покривається з його талановитістю й працездатністю. Ліричні поезії, поеми, оповідання, повісті, романі, побутові та історичні, популярні літературно-історичні нариси та компендії — оце форми, в які вилився його п’ятидесятілітній творчий дорібок. Сучасне покоління не пам’ятає уже перших збірок поезій та оповідань Лепкого. Самі їх наголовки, як „Стрічки”, „Листки падуть”, „Осінь”, „Над рікою”, „З глибини душі”, „З села”, „З життя”, „Щаслива година”, „По дорозі життя”, „Кара”, „Кидаю слова” і т. п., перейшли вже у сферу історії літератури й бібліографії, хоч так іще недавно зачитувалися цими, здебільша невеличкими, книжками не тільки молоді адепти літератури, але й широкі читацькі маси. Сучасне читацьке покоління пам’ятає Лепкого вже тільки, як автора мазепинської епопеї, який, відчувши палючу вимогу хвилини, вийшов назустріч тугам і бажанням громадянства, вбираючи в крилате й барвисте слово все те, що тримтіло в глибині збірного серця. Археологи, історики і філологи, знавці звичаїв і обичаїв кінця XVII. ст. в Україні могли б подекуди квестіонувати наявність т. зв. духа епохи в Лепковій мазепинській епопеї. Багато анахронізмів у способі й у висловлюванні своїх думок далось би закинути лепківському персонажові. Та одного не можна відмовити лепківським історичним картинам: полум’яної любови бать-

ківщини і непохитної віри в її світле майбутнє. Це було те, що примушувало громадянство зачитуватися „Полтавою” чи „Монреєю”, що заставляло людські груди глибше віддихати, а очі повертало від зліднів і буднів у майбутнє свято нації. Це залишиться успіхом і досягненням Лепкого. Це є та великодушна жертва поета на вівтарі нації, яка навіть тоді, коли забуде його твори, то не забуде того, що ними для нації досягнено.

69 років життя і пів століття творчої, а при тому муравленої праці — це велетенський шмат часу. Лепкий, вроджений лірик, вмів огоріти його теплом свого серця, освітити сонцем своєї промінної, справді, аристократичної душі. Любив мистецтво й для себе вважав його самоціллю, але коли цього вимагала справа, вмів склонити шию в ярмо громадського й національного обов'язку і, як сам казав, „орати скибу за скибою і класти під них свої сили, свою молодість, своє все”.

У слушну годину вмів набрати в груди повітря, випрямитися на ввесь ріст і крикнути:

„Бийте в дзвін! Бийте в дзвін на тривогу! Щоб не було на рятунок запізно. Щоб унуки батьків не прокляли, що не вміли краю боронити”.

ЄВГЕН ЮЛІЙ ПЕЛЕНСЬКИЙ БОГДАН ЛЕПКИЙ — ПОЕТ

I.

Середовище і доба. — Творча індивідуальність.

Життєвий і нерозривно з ним зв'язаний творчий шлях Богдана Лепкого позначилися особливою прямолінійністю, виразністю, завершеністю. Завдяки тому можна легко виділити із суцільного поодинокі складники і визначити їх ролю в цілому, вказати, як вони впливали на формування всієї поетичної творчості Лепкого в її різновидних, але таких ідейно однородних виявах. Ці складники це: творча індивідуальність, середовище і доба.

Богдан Лепкий, так як його бачимо через призму його творів, не лише змалку оставав під формуючим впливом своєго середовища: з ним він не поривав зв'язків і пізніше, плекаючи ці ідеї і ідеали, що їх виніс із батькового дому, до кінця життя. З цих обох причин треба поперед усього з'ясувати оцей вплив, окреслити середовище, в якому поет родився і зрос. „Хто хоче поета зрозуміти, мусить іти в край поета”. Цей край — це заліте сонцем Поділля, це золоті лани пшениці і затишні, пишні гаї, це сонні плеса ставів і повільні каламутні води рік, це праця і звичай українського хлібороба, це багатство його усної словесності, це, врешті, стара дерев'яна церковця і парохіяльний будиночок при ній і пан-отець і його праця в селі і для села. Такий то край поета, оце Поділля, такі в ньому села, ото Крегулець, Жуків, Поручин,

Подільське тихе село
в долині між садами.
Серце моє там росло,
мов квітка між кущами.

Серце моє там росло,
світ відчинявся дитині —
тихе, подільське село
мені ти снишся нині.

(Село, літо 1917.)

Село багате старим надбанням, красою фольклору, але в конфронтації з новою дійсністю — відстале, „глухий кут”, як його зове Лепкий. Такі самі були „плебанії”, лише що їх — заризикую парадоксальним твердженням — не знати Лепкий, задивле-

ний у виїмкову плебанію, плебанію свого батька — взірцевого священика, патріота-громадянина і поета. Родинний дім закриз своїми веселковими барвами все інше — Лепкий пішов у світ із виїдальним образом краю своїх дитячих і юнацьких літ.

Родинний дім — передовсім батько, доволі талановитий, хоч мало відомий письменник о. Сильвестер Лепкий, що писав під псевдонімом Марко Мурава — поклав основні підвалини під життєві ідеї, яким служив Богдан Лепкий через ціле життя і не спроневірився їм ніколи. Найважніші з них — це глибока релігійність, відчуття ваги національної традиції, любов усього рідного, своєрідний аристократизм, а врешті своєрідний культ письменницької культури.

Стільки дав рідний дім, а рідне село дало-виплекало не менш глибоке, бо майже релігійне, прив'язання до рідної землі, що під час років еміграції зросло і скріпло. Українська земля і її краса, а разом із нею український хлібороб і краса його пісень, займуть у поезії Лепкого через те окреме місце.

Літературна атмосфера родинного дому — Лепкий уже п'ятилітнім хлопцем читав Квітчину *Марусю* і *Кобзаря* Шевченка — вір, поучування і поради батька, пісні й оповідання тітки Дарії Глібовицької, а далі краса українського фольклору, зокрема пісні сліпого музиканта з Поручина, Соловейової Каськи і Тодоски з Доброкута зродили в ньому оте глибоке відчуття поезії, що ме-жуvalo з певного рода поетичним пантеїзмом:

*Поезія, друже, всюди є
і в людях і в природі...
і поки чоловік живе
її умерти годі.*

Таке було мистецьке „віно”, яке дістав Лепкий із родинного дому і рідного села, з яким виступив на творчий шлях.

Ще раз і ще раз приходиться і прийдеться повернатися до впливу наших обставин на письменників, їх ріст і творчість. Ці обставини далеко не були підхожі, вони менше поетам давали, а більше жадали. Іноді — і то як часто — зі шкодою для поета. Назвав це я свого часу данню добі. Складав її Лепкий не раз і не двічі на своєму п'ятдесятлітньому творчому шляху. Дань добі була в Лепкого, так би мовити, подвійна: ідейно-эмістова й зовнішньо-жанрова.

Нерівномірність, а то й подекуди тіснота, українського громадянського й літературного життя створили тип окремого письменника-універсаліста. Куліш, Франко, Кониський, Грінченко — це лише найважніші імена. Мабуть можна заризикувати твердженням, що Лепкий замикає свою літературною діяльністю цей ряд письменників. Ці самі причини, що спонукували тих творити в ділянці різних жанрів, існували ще, коли виступив Лепкий. Не дивлячись на свій виключно ліричний талант, поет піддається цій силі. Тому поруч лірик дає поеми, поруч нарисів новелі й повісті,

поруч драматизованих поем драми. Була це дань добі, але, так би мовити, неповна, бо завдяки ліризмові, що наскрізь пронизує всі його твори, творчість Лепкого куди більше одностайна, як його попередників. Ліризм Лепкого ширій і глибокий не лише у чистій і рефлексійній ліриці; буває, підносить вартість і нарису, і новелі, і оповідання, надає цим епічним жанрам своєрідного забарвлення, насичує поетичні образи куди більше чуттям, як це є в других письменників. Це має свою ціну. Правда, часом це ліричне світосприймання не дає змоги розвинутися як слід іншим мистецьким засобам, наприклад, у драмах.

Інакше було з ідейним змістом творів. Тут вимоги доби йшли багато дальше і далеко глибше. Вони в великий мірі заполонили молодого поета, що ще себе не віднайшов. Нічого дивного: загальний супільнницький тон тодішньої української літератури приманив до себе Лепкого своїми ідейними вартостями, загально-людськими і національними гаслами, гуманістю і патріотизмом. Це вповні відповідало цим ідеалам, що їх виніс поет із рідного дому, хоч далеко не зовсім відповідало індивідуальності самого поета. Він пише цілу довгу низку творів під вимоги чи потреби хвилі, але ані тематично, ані у вияві ці писання, переважно початкові твори, зокрема оповідання, не приносять нічого такого, що виходило б поза загально прийняті тоді напрямні літературної роботи. Важка селянська праця, політа їдким потом, нужда і кривда, ба, навіть ціла її філософія, дарма, що скоплена не з філософічним поглибленням, а представлена крізь призму чуття, іронії, чи навіть легкого сарказму, все це найдеться в перших спробах Лепкого, починаючи від *Ідилії* й *Сонету* (1891).

Ми на те й на світ родились, щоб робити, гарувати... В цих писаннях якже часто голодний хлоп в старій подертій свиті протиставлений ситому панові. Це все теми ранніх писань Лепкого, але не одного лише Лепкого. Вони подибаються в усіх майже тогочасних українських письменників.

Була це власне лише дань добі.

Лише що в Лепкого не було супільніх конфліктів поставлених на вістрю меча, загострених класовою нетерпимістю і виключністю. Вони тут потрактовані дещо сентиментально, в дусі старої Дікенсівської школи. Нічого дивного: Лепкий — лірик. Його серце звертається до бідних і покривджених, звідсіля й пливе те тепло, яким наділені в його творах того рода постаті, в противенстві до інших.

II.

Рання творчість: Творчі стимули. — Мистецькі засоби. — Супільнницька тематика.

Богдан Лепкий став писати рано. Перші літературні спроби повстали ще в ІІ. класі гімназії:

Вірші став я писати давно, ще на шкільній лавці — пригадує Лепкий. — Але я не прив'язував до них ніякої ваги і вони затратилися. Я мріяв тоді про малярство, а віршував от так собі, несвідомо, коли прийшла охота.

Щойно в Відні на першому році філософії, з тути за рідною стороною та за родиною я ближче підійшов до „поезії, розради одинокої”. Віршами записані листки лежали на столі моого кабінету. Їх побачив покійний Михайло Петрушевич (Новицький). Прочитав, похвалив і заохотив мене не кидати пера. Петрушевич і сам писав вірші. Він володів літературною мовою та віршовою формою, як мало хто, і був дуже начитаний. тільки критик із його був надто гострий. Розуміється, заохота такого гострого старшого товариша не осталася без впливу на мене. Я писав дальше, прочитував написане Петрушевичові, слухав його добрих рад, — а всетаки віршів не давав друкувати. Я вважав їх чимсь так мені близьким, що не хотів іти з ними між чужих людей, між читаючий загал.

В рік пізніше познайомився я з Вороним і Шуратом, а там і з пок. Іваном Франком. Розмови з тими письменниками на літературні теми заохочували мене до дальшої невтомної праці¹.

Значення впливу товаришів студій і пера в повищому визнанні напевно перебільшене. Лежить воно вже в психології юнацького віку — хоч сама річ написана значно пізніше, — цієї психології, що дозволяє, напр., скромну студентську кімнатку називати „моїм кабінетом”. — Фактичними стимулами для поетичної творчости могли бути і були — поруч вродженого хисту — вплив батька-письменника і домашня творча атмосфера, мистецький літературний та фольклорний багаж, а врешті туга за всім, що близьке. А втім підкреслює це сам Лепкий: його товариш прийшов уже на готове: *віршами записані листки лежали на столі* вже. Отже міг він мати лише вплив на те, що ці твори появилися згодом — по чотирьох роках — друком, а не на їх повстання.

Ранні писання всі пропали. Перші поезії, які знаємо, це *Ідилія* та *Сонет* із 1891 р., друковані чотири роки пізніше. В цьому ж 1895 р. надруковані в „Ділі” й перші нариси нев'язаною мовою: ескіз *Шумка* і *На палеті* та оповідання *В лісі*.

Всупереч панівному досі поглядові смію твердити, що Лепкий не виступив як готовий майстер, хоч відразу позначилися на його творах основні мистецькі риси його творчої особовости. Але сам мистецький вияв його ранньої творчости, писань 1890-их рр., зраджує ще початкового автора. Невибагливий поетичний об-

¹ „Писання” т. I. ст. 373—4.

раз, нескладний ритм, проста строфічна будова, дієслівні або неповні рими (зорі — полі, християнина — коло тина), також мова, зокрема не все щасливо вжиті говіркові слова і форми.

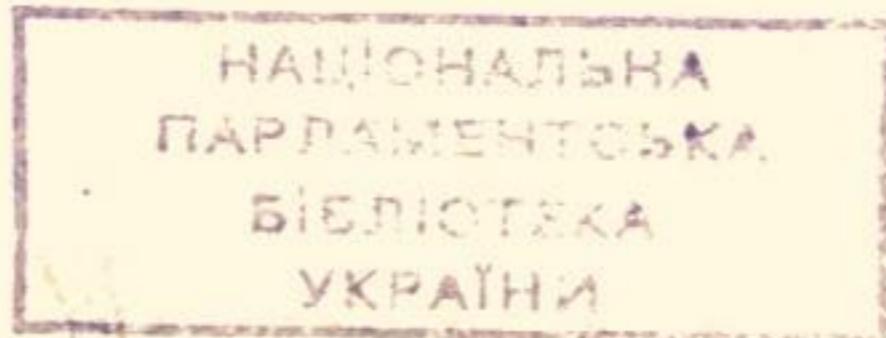
Але скоро вроджений хист і набута культура слова перемагають труднощі. Наполеглива праця підносила вище і вище мистецький рівень творів. Прочитуючи перші збірки оповідань (*З села* 1898, *З життя*, *Оповідання*, *Щаслива година* 1901, *На послухання* 1902, *У глухім куті*, *Нова збірка* 1903) та поезій (*Стрічки* 1901, *Листки падуть*, *Осінь* 1903, *На чужині* 1904) помічується таки зразу сильний ріст, піднесення мистецьких спромог.

Як приклад можна подати хочби деякі з найчастіш уживаних у поезії Лепкого мистецьких засобів. Одним із них було повторення. В розцінці лірики Лепкого називає Б. Якубський його не лише характерним, але і заразом трафаретним: „Значно характерніший (від епітету) з емоційно-поетичних засобів Лепкого — засіб повторення. Треба сказати, що цей засіб є фатально трафаретний майже в усіх галицьких поетів двадцятого століття” Та він не звернув належної уваги на те, як із початково нездарно вжитого засобу стає з часом справді мистецький засіб. Бо згодом Лепкий, хоч і часто вживає повторення, то не надуживає його. Між раннім *Щоб лиш ту, лиш ту, щоби не бути...*, або: *А прецінь, прецінь...* а якимнебудь пізнішим повторенням (напр., у вірші *На узлісся хатина*) є величезна різниця. Там лише спроба, тут вдатний мистецький засіб.

Так само зразу Лепкий не опановує суспільної тематики, яку вводить до своєї творчості не з внутрішніх причин, але із за зовнішніх спонук, наказу хвилі й літературної моди. Видне воно особливо в ранніх оповіданнях із соціальною тематикою (*У глухім куті*, *Медвідь*, *Скапи*, *Донька і мати*). Тут соціальна тематика без соціального поглиблення — не переконує, хоч іноді доведена в своїй чорній кольористиці до меж шаржу (*Підписався*, *Закутник*).

До цих писань з соціальною тематикою можна мабуть зарахувати теж ранню драму Лепкого *За хлібом*. Пишу: можна, бо її не знаю, вона не була друкована. На сцені ставили її з рукопису. Як подає сам автор — це: образ із життя сільської учительки¹. Можна тут — рукопис пропав ще в часі попередньої війни — хіба покликатися на міркування д-ра В. Сімовича, що бачив її виведену на сцені, здається в 1898 р. Він говорить про „чуття, з яким поет змальовує недолю людей”, згадує про іронію, як мистецький засіб, та врешті підкреслює „недостатки драми (неумотивованість поодиноких учинків, незручність у будові, брак послідовності в характерах)”, додаючи: „але вона зробила на

¹ „Писання” I, 378.

мене гарне вражіння, і мені дуже жалко було бідної сільської вчительки, що зросла в місті і стілько натерпілася в погоні за тим нещасним шматком хліба”¹. Цебто і тут маємо мабуть до діла з типовим для Лепкого ліризмом. Але Лепкий скоро підноситься з того, і то власне скрізь там, де має змогу оставити з боку соціальну тематику, чужу собі, а зайнятися ближче самою постаттю, її душою і переживаннями з загально-людського, а не суспільного становища (*Жертва, Звичайна історія, Дідусь*). Вже в цих оповіданнях приходить до голосу не тенденція — згідно з вимогами часу, а серце — згідно з творчою особовістю автора. Таким робом свідомо чи несвідомо, що врешті-решт неважне, Лепкий спровока обмежує ролю суспільніцької тематики, віднаходить себе, стає ліриком.

Два моменти особливо причинилися до того. Вагу їх підкреслює сам автор. Саме в 1894 р. вперше виїздить Лепкий у гори, в село Розтоки на Гуцульщині. Вражіння було над міру сильне. Величава краса природи захопила його, заполонила для себе, він рік-річно вертається хоч на короткий час у Чорногору, що тоді на час літа стягала майже всіх українських письменників до себе. Там повстають прегарні циклі рефлексійної лірики *В Розточах* і ціла низка інших поезій, так чи інакше зв'язаних із горами.

Друга подія, що мала помітний вплив на дальший розвиток поетичного таланту Лепкого — це переїзд із Бережан, де поет по закінченні університету чотири роки учителював, на побут до Krakova в 1899 р. Krakів, місто старої культури і живих на той час літературних рухів, теж заполонює поета собою. Він попадає в гарячий крутіж людей і подій, у сам розпал модернізму. Під їх впливом наближається Лепкий ідейно до модернізму, стає одним із поетів цього нового напрямку, а згодом одним із творців „Молодої Музи”.

Старина Krakova повернула поетові зацікавлення також і в минулому. Вона то натхнула його до перекладів і студій над Словом о полку Ігоревім, з чим тісно в'яжеться низка прегарних з історіософічним забарвленням поезій: *Слідами Ігоря*.

Проте ні минуле, ні краса гір і наворот до Вічного не перемогли зовсім суспільніцьких тенденцій. Падькання над мужицьким горем держаться цупко ще довгий час його поезій. От, навіть у прекрасному *Різдвяному вечорі*, друкованому вперше в „Буковині” 1910 р. є ще цього роду закінчення. Потому закинув його автор, зрозуміло, бо воно не в'язалося органічно з цілістю, псуvalо настрій. У примітках до своїх *Лісань* Лепкий подає причини цього явища, власне його довговічності:

Суспільність вимагала від письменника громадянських мотивів, патріотичних і принаціональних віршів, тоді було відтягнутися від цього обов'язку, а тоді модерній

¹ В. Сімович у кн. Лепкий: „Писання” т. I, ст. X (примітка).

критик ґримав на письменника, що він понижує уро-
вень письменства і так даліше. (396 ст.)

Дійсно, Лепкий не відтягається від цього обов'язку. Хоч закинув він суспільницьку тенденцію, вірші на патріотичні теми писав до смерти. В згадуваних примітках подає нераз, що цей чи той вірш написав на зазов такого чи іншого громадянського комітету, з якої чи іншої громадянської нагоди. Ці вірші, звичайно, мають свою ціну, може не стільки літературну, як дидактичну, хоч є між ними особливо цінні, як ось цикл Шевченко.

Характеризують вони Лепкого не лише як поета, але й як громадянина, що служив вірно через ціле життя національній справі.

III.

Другий етап творчості (1901—1919): Основні мотиви — осінь, любов, спогади — їх мистецький вияв. — Війна.

Важко сказати, коли в Лепкого закінчилася доба ранньої творчості. Кожна збірка була виявом його росту, намаганням віднайти себе, кроком уперед. Розвиток ішов рівномірно, поступнево, тимто й не можна подати якоїсь одної дати. На всякий раз значна більшість творів, виданих у 1901—1903 рр., що були, видимо, написані пізніше від деяких одночасно тоді оголошених, носить на собі познаки зрілого вже таланту. Щойно в тих творах виступає поет на весь ріст, щойно вони вірно й повно відзеркалюють у собі його духове обличчя.

Як уже відмічено вище, Лепкий — це типовий лірик. Глибоке чуття, захоплення красою, ніжність і гуманість — це основні риси його поетичної вдачі. Все те знайшло повне відбиття в його ліриці й осінило емоційним серпанком його епічні спроби.

Поетична гарфа Лепкого — говорячи старим порівнянням — небагата на стуни. В лірика це самозрозуміле. Основні мотиви його лірики — коли залишити на боці писання з соціальною тематикою, про що вже вище була мова — такі:

природа, або стисліше осінь у природі, з відповідним філософським забарвленням, чи поглибленим;

любов, найчастіше в сполучі з власне з природою, на тлі природи, чи як паралеля до неї;

спогади з власного минулого, звичайно в тісній сполучі з обома попередніми мотивами, отже спогади про власну любов і спогади про давно сприйняті картини природи.

Так звичайно всі ці три основні мотиви сплітаються між собою, витворюючи цілу мережу посередніх і подвійних.

Мабуть таки найважніший із усіх трьох — це мотив осені. Осінь, З осінніх співів, З осінньої симфонії й кілька інших збірок і циклів присвячені виключно осені.

Найтипівіший для Лепкого мистецький вияв осені — це образ опадаючого, пожовклого листя: *Лист з дерев паде; Паде зів'яле листячко; Бачиш, як листя паде; Листки падуть, падуть зів'ялі, зжовклі*, а разом із тим: *Я не впаду листочком кленовим*. Другим таким типовим, зрештою не лише для Лепкого, образом є павутиння. Поет не сприймає осени такою, як вона є, він бачить у пожовклому листю зів'ялу весну, сприймає його з жалем за минулим. *Ззарання листя зжовкло і зів'яло; Ззарання квіти голову схилили...* Звідсіля поетів сум: *Так мало сонця, радости, весілля; або: А так багато сірих днів слоти.* Філософічно осінь для нього це не завершення, не переміна в вічному ході життя, як, наприклад, у його ровесника Чупринки, але смерть. В тому ціла суть його над міру пессимістичної філософії осені, чи природи восени, чи загалом природи:

*Що процвітало на весні,
гарячим літом спіло,
шукало прожитку собі, —
те, в осени, у боротьбі
із смертю помарніло.*

Це своєрідна філософія смерти:

*Такий то вже цей божий світ!
На все, що лиш дійде до літ,
смерть покладе долоні.*

Осінь і поетові дасть в нагороду йому смерть непрошену й власну могилу, цілій природі й йому — спокій (тепер спокій настане). Все проходить, настає смерть.

Але не проходить смуток:

*Лиш смуток не минає
і не вмірає сум.
Над світом так літає,
як над рікою шум,
смутку дух.
(В Ровтоках)*

Свій детермінізм уміє Лепкий погодити з глибокою, зрештою винесеною ще з-під родинної стріхи, релігійністю, що так часто виступає в його поезії:

*Ніч над морем. Ідуть хвилі легенькі мов мрії.
Далеко, гень далеко беріг — край надії.
В прибережній каплиці дзвонять, в небо чисте
перлові звуки линуть: Аве! Аве Христе!*

Детерміністична філософія осені, може радше підсвідома, не є одначе в Лепкого чимось найважнішим. Висловлена вона немов мимоходом, немов на маргінесі природи, далеко не стільки переконує, скільки захоплює читача краса самих поетичних образів..

Завдяки тому поезія Лепкого така легка до сприйняття. Тут і причина того, що Лепкий не виступає перед нами як визнавець своєрідного детермінізму, що на другий план сходить його постара до природи — пасивна, чи іноді й квіетистична, але лише як співак краси осени. Не дивлячись на свою філософію, Лепкий захоплюється сам над міру красою осінньої природи і це своє шире захоплення передає читачеві. Завдяки тому власне й кажемо, що рефлексійна і настроєва лірика на осінні мотиви нашла в нім незвичайно талановитого представника. Так ніжно і прекрасно, так усесторонньо, мало хто із наших поетів відчув красу осени, сумовитий настрій пожовклого листя, павутиння, стерні, цяптоння дощу і грозу імлистої осінньої ночі. Гість, Листки падуть і багато інших віршів таких збірок, як *Осінь*, *Слота*, особливо прекрасна елегія *Розжалобилася душа*, це справжні перлини в поезії осени.

Основний настрій цих поезій — сум, жаль і туга за зів'ялим життям, випливав із глибоких шарів поетичної особовості. Тимто власне осінь одиноко відповідала Лепкому. Одиноко і найповніше. Не брунькуюча, повна життя весна, не гаряче пристрасне літо, і не сувора ледяна зима, лише ніжна, оповита в бабине літо й мелянхолію осінь. Ніжність поета находила тут найкращий відзвук і найповніший вияв. З мотивами осені органічно в'язалися мотиви згаслого дня — вечора і проминулої молодості — старости. З таким самим захопленням, як про осінь, писав Лепкий про мелянхолію вечора й сум старости — навіть за своїх молодих літ.

Рівночасно з багацтвом чуття підноситься мистецький вияв цих поезій на небуденну висоту. Деякі з них варті навіть окремих дослідів, як інтересні приклади особливо вдатної поетичної розв'язки. От, хочби загально знані і признані *Журавлі* (1910). Три, здавалось би, примітивні образи, щось у роді рефлексії і ніби вже все. А яка з того виходить прекрасна цілість, яке незатерте враження остає по сприйнятті цієї поезійки.

Друга основна нотка лірики Лепкого — це еротика. В'яжеться вона безпосередньо й тісно з лірикою осени, бо любовна лірика Лепкого не оспівує палкого, вибухового весняного кохання, не представляє великих пристрастей і конфліктів, а іншу любов, таку тиху, спокійну, повну резигнації й самовідречення. Немає в ній динамічного напруження, немає того, за що міг Франко назвати свої жмутки *Зів'ялого листя „ліричною драмою“*. Вже проф. В. Сімович підкреслив причину цього явища: Лепкий не вміє, чи не хоче когось обвинувачувати, нікого, навіть долі. Всі невдачі сприймає він спокійно, з пасивним наставленням. Він, син спокійного українського села, зі своєю ніжною вдачею лірика, далеко не активіст. Навпаки, його пасивне наставлення переходить подекуди у фаталізм, у те, що він сам називає покорою перед невідомим мусом. Своєго часу викликало це Євшанове окреслення:

„поет безсилля” Окреслення надто вже яскраве і невірне. Куди вірніше назвати Лепкого попросту — ліриком.

Любовну лірику Лепкого можна окреслити стисліше не як поезію кохання, але розлуки. Власне розлука є тут основною, виключною, домінантною. До меж символу виростає тут один образ із прекрасної поезії, навіяної образом О. Куриласа, *Намалюй мені, друже, картину*: він і вона йдуть кожне зокрема, бо між ними яр глибокий дуже. Так само і в іншій поезії: *лягли тепер помежи нами стрімкі гори і глибокі ріки, або ще в іншій: Помежи нами море синє...* — Розлука тісно в'яжеться з нещасливим коханням, чи з коханням, що в одного з любків вигоріло, а в другого ще горить. Воно родить біль, терпіння, безнадію: *Забула ти той жар могучий... Забула ти цей чар таємний... Забула ти... А я і нині... Терплю і мучусь я наново.*

Цей мотив — нещасливого ізза розлуки кохання — доходить до своїх скрайних меж тоді, коли доводиться тужити за любкою, якої взагалі нема:

*Не знаю, де вона і як її назвати,
який у неї голос, плач і сміх,
не знаю, чи стріну її, щоб розказати,
свій біль найтяжчий і найгірший гріх...
А все ж таки за нею я скучаю...*

І в любовній ліриці бачимо скрізь ріст поета, кращання поетичних засобів. Коли Якубський, напр., називає кілька разів повторюване в поезії Лепкого „порівняння коханої з сонцем (нпр.: була би для мене, як у темниці квітці сонце ясне) як штучне й разом трафаретне”, то йому можна відповісти, що такі порівняння стрічаються здебільшого в ранній поезії Лепкого. Згодом поетичні обrazи стають куди оригінальніші, свіжіші, барвніші.

З цими двома групами, з поезіями про осінь і любов, нерозривно в'яжеться третя — поезія споминів, зокрема про красу рідної природи та про давню любов.

Лепкий міцно був через ціле життя зв'язаний із ґрунтом, з якого виріс, із людьми і переживаннями, що супровожали його на далекий життєвий шлях. Тимто в своїх писаннях він часто вітається до переживань ранньої молодості, до краю дитячих мрій і втіх.

*Згадки з дитячих ранніх літ,
ах, як ви дорогі мені!
Ви мов ті квіти чарівні,
цвітете навіть і тоді,
коли мороз зморозить світ...*

Таке ж саме визнання і з автобіографічних нотаток:

....і нині я мило згадую ці години, пережиті в старій, великій хаті, серед просторих, тихих нив Поділля.

*Не одну думку й не одну віршову ідею завдячу тобі,
моя тісніша вітчина¹.*

Можна сказати, що яка половина творів є таким, чи іншим відгуком ранніх переживань. *Квіт щастя* може правити тут за символ. Лише, що таких творів є в Лепкого багато. Коли Лепкий пише про українське село, то це звичайно буде село його дитячих літ, Крегулець, Поручин, Жуків, чи Біще. Коли пише про сільську церковцю, то це буде церковця з Поручина, коли про парохіяльний дім, то це буде батьківська „плебанія”. Коли пише про які-небудь події, наприклад про *Свят-вечір*, то це жива картина з цих часів і цих місць, „старший брат” Юрко це правдива постать із Поручина. Семен, „сліпий на одне око музикант” із Поручина, навіяв цілий цикл наслідувань народніх пісень *На Семеновій скрипці*. Різні події, що мали місце в родинному селі, за літ дитинства, стали основою цілої низки оповідань і поезій.

Та Лепкий став майстром малюнків пережитого не лише завдяки своїй мистецькій психічній конструкції. Склалася на те й друга важна причина. Від 1899 р. до смерти за дуже короткими перервами проживав він на чужині. Krakів, Віденсь, Вецляр над Ляном, Берлін і знову Krakів, так до самого кінця. Зразу добровільне заточення, стало в воєнний час примусовим. Життя на чужині зродило тугу за рідним краєм, що найсильніше асоціювався власне з дитячими переживаннями, які там, у рідному краю проходили, і ніби не лише в минулому, але і в цьому далекому та дорогому краю остали. Звідсіля зrozумілі переливи туги за рідним краєм, за його красою, за його життям. Ця туга позолотила якимсь райдужним німбом більшість малюнків українського села. Вона робила тут Лепкого майстром. Дрібні картини селянського, а ще більше священичого, побуту виходять завдяки тому якісь гарніші, поетичніші. Ще більше чару надала ця туга картинам із давніх літ, літ, що проминули давно, але тепер в її блеску видавалися роками казкового щастя. Одиноче, що було постійно в життю поета радісне, нескаламучене, надихане щастям — це власне спомини з дитинства й юнацтва:

*Сніжок паде... От так з забутих літ
летять на мене незабуті мрії,
біленькі-білі, мов лілеї квіт.*

*Сніжок паде... Немов крізь мряку мріє
якийсь далекий, гарний, добрій світ,
де все цвіте, сміється, променіє —
це спомини з моїх дитячих літ.*

Ці спомини — це єдине безспірне добро-щастя, яке дало поетові того типу, що Лепкий, життя. Тож нічого дивного, що він

¹ „Писання”, т. I, ст. 374.

часто вертається думкою в минуле. Він тужить за цим щастям, за щасливими дитячими літами „на калиновім мості”, за близькими, дорогими серцю людьми, за рідною землею і — творить каритни-пеани про них і для них.

Про багато творів Лепкого — і не лише ліричних — можна сказати те, що він сам написав про *Квіт щастя*:

Це не оповідання, а один момент з автобіографії¹.

Цікаво, що й мистецький вияв цих образів асоціювався теж із тим літературним матеріалом, що тоді був найближчий для Лепкого — з народньою піснею.

*Не від шкільних лавок
я набрався гадок
про минувшину рідного люду,
а з думок-співанок
парубків і дівок
в чистім полі, в жнива, серед труду —*
(Я учивсь)

стверджує сам Лепкий. З уваги на те, з уваги на могутню асоціативну силу, що в'язала в щось одне нерозривне дитяче минуле й фольклор, Лепкий найчастіше оформленює поезії, присвячені темі минулому, на взір народної пісні. Дуже часто є це стилізація під народну пісню, ще частіше використання основного її засобу: психологічного паралелізму:

*Серед моря скала,
чорний ліс там росте;
Хто терпів за життя
хай по смерти спічне.*

або в упрощеній, метафоричній формі:

*В полі вічний вітер грає,
жаль світами розвіває...*

За цією, так сказати б, найосновнішою і найбільш характерною мистецькою особливістю української народної пісні, йшли в поезії Лепкого й інші її засоби, зокрема ціла низка усталених у пісні образів, порівнянь і епітетів. В'язалася з тим заразом і народна ритміка, найчастіше коломийкова, така улюблена поетом. Уживав її Лепкий навіть залюбки до вияву своїх сумних дум, своєї туги, свого жалю, як, наприклад, у поезії *Гори, мої гори*, що може бути теж прикладом на використання народних метафор, епітетів і повторень:

*Гори, мої гори,
зелений розмаю,
хоч вже стільки літ минуло,
я про вас гадаю.*

¹ „Писання” II, 484.

*...Коли б не цей сивий волос
горем побілій,
може б до вас мої мисли
пташкою летіли.*

*Пташкою летіли,
хмаркою упали,
там, де наші серця райським
квітом процвітали.*

(Вецляр 1919.)

Що за народною піснею іде тут Лепкий свідомо, потверджують це не раз його відзви, напр., ода *До народної пісні* (1904).

Такий був світ поезії Лепкого, невеликий, замкнутий у собі, простий, але осінений ніжним почуттям поета, окутаний сумом і резигнацією, тugoю і терпінням, але гарний і принадний. Вирощений у душі правдивого поета мав те, що в даному випадку найважніше, найістотніше: поетичність. Атрибут поетичності робив світ поезії Лепкого принадним, саму поезію легкою до сприйняття а її творця улюбленим, популярним поетом.

Поетичний світ Лепкого, овіянний сумом, повен туги, терпіння і безнадії, протиставив світові буденщини не лише свою красу. Поза тим прaporом мав поет проти злоби дня, проти колючок і ударів життя ще одну зброю в руках: іронію. Продирається вона денеде крізь теплі слова, якими поза тим обхоплює він природу і людей. Лише вряди-годи, коли доповняється мірка злого, як от під час війни, іронія переходить у легкий сарказм, як, напр., у величавому *Ноктурні*.

Власне, кажучи, в ій на внесла в поезію Лепкого, як і в поезію всіх інших поетів, багато нового. Ніжний поет не міг остати байдужий до моря сліз і крові, до трагедії безлічі людей і цілого народу. Зокрема голосна мартирологія українського люду під час Світової війни (1914—1918) надала його поезії свіжої, нової сили.

А втім уже перед війною, в передчутті грози, піdnісся Лепкий у кількох поезіях до меж пророчого патосу. Такими були особливо дві поезії з 1911 р., *Голос зневіри* і *Голос надії*. Вже тоді, три роки перед війною, писав Лепкий:

*А я кажу вам: близький час
і хвиля недалека,
що буря звіється нараз,
згуртує і змішає нас
і зблизька і здалека...*

*...А я кажу вам: майте слух,
і позір тому дайте,
що вам говорить волі дух
про близьку хвилю завірюх,
і хвилі тої чайте.*

Сама ж війна надала на стільки інших тонів його поезії, що в обличчі загального терпіння його особисте терпіння, зрештою більш поетичної натури, як реальне, зійшло на дальший план, а то потроху і зовсім замовкло. Не замовкла лише одна струна на його кобзі: туга за рідним краєм. Навіть більше, вона піднялася з новою силою, скріплена новими нотками: непевністю того, що там, у рідному краю, діялося, або — краще сказати — певністю, що там зле, дуже зле.

*Шумить, гуде подільський лан,
поораний ровами;
стоїть село, немов курган
найжений хрестами.*

*В подільській кузні ковалі
кують нові кайдани,
нема вже радости в селі,
лиш сліози, біль і рани!*

Втечею від цієї дійсності є знову для поета — але якже тепер болюче правдиво — спомини про минуле, чи туга за його наворотом:

*Приснись, приснись мені, село,
в якійсь новій обнові;
веселе, ясне, як було,
свобідне в ділі й слові!*

*Щоб діти гралися в садах,
пісні щоб гомоніли,
щоби по тих кривавих снах
дні радости наспіли!*

(Село, 1917).

З окремих творів, що повстали під час війни і нерозривно зв'язані з нею, можна назвати, поруч цитованого *Села*, нескінчену поему *Буря*, збірку лірик *Intermezzo*, згадуваний уже натхнений *Ноктурн*, чи ніжні, хоч трагічні *Листи Катрусі*.

Війна замкнула собою в творчості поета великий творчий етап.

IV.

Третій етап (1920—1941): Перехід до нових жанрів — *От так собі і Під тихий вечір*. — Історичні повісті: *Мазепа*, *Крутіж*. — Спомини.

Під впливом війни зaczався в творчості Лепкого новий період. Не закидаючи лірики, не залишаючи писати про осінні настрої (*Слота* — 1926), він куди більше уваги присвячує епіці, власне історичній повісті.

Формальний перехід від лірики до епіки — коли це можна так назвати — позначився доволі виразно і в замислі і в переве-

денні двох творів, що стоять на межі цих двох періодів творчості Лепкого. Перший із них — це збірка коротеньких нарисів *От так собі*¹, що представляють із великою міркою поблажливості дрібні хиби дрібних людей. Хоч війна загострила вістря сарказму в Лепкого, то проте зараз по війні вертається він до легкої іронії, що більш йому відповідала. Ця легка, навіть дуже легка іронія лягла в основу мистецького замислу цілої збірки нарисів. Подекуди Лепкий пішов навіть ще далі по лінії від сарказму: хоч і тінюю деякі постаті чи образи для більшої виразності іронією, то рівночасно накладає на них ясних фарб своєго теплого чуття. Такою постать є, наприклад, дідусь, що „не признає” української літератури, але лише тому, що хотів би бачити в ній якогось українського *Пана Тадея*. Автор чітко розділює тут іронію від теплої прихильності. Іронію наділює свою постать за перше, прихильністю за друге.

Менш-більш у тому самому часі був викінчений і другий твір, що може правити за посереднє звено між давнішою ліричною творчістю Лепкого і пізнішою його історичною епікою. Є це повість — додаймо відразу — лірично-сентиментальна, або як її сам Лепкий називає: повість-казка, *Лід тихий вечір*.

Замисл цієї повісті, як і більшості, коли не всіх, своїх творів узяв Лепкий із життя². Захоплений ідеями В. Липинського, зокрема його планом навернути спольщенну шляхту на Україні до українства, зробити її коли не в національному, то хоч у територіальному розумінні вповні українською, Лепкий дає мистецьку концепцію такого переходу. Не дивлячись на те, що план Липинського виявився зовсім нереальний і, не витримавши проби життя, пішов у забуття, мистецьке переведення його в повісті Лепкого вийшло переконливе і гарне. Героїня, спольщена аристократка з давнього українського роду, вихована відповідно батьком, в якого теж прокинувся дух предків, іде консеквентно до цілі: зриває з довкільною польською аристократією, стає українкою в повному розумінні цього слова. Мистецька концепція Лепкого більше продумана, як її політичний прайор у Липинського, або — коли хто воліє — проведена крок далі. Лепкий не зв'язує своєї аристократки з українством лише територіально, що, до речі, було здавна, хоч і не відповідало, бо й не могло відповідати новим часам; він зв'язує її органічно, кровно. Героїня закохується в українцеві, вправді теж згодом дідичеві.

З вродженим собі замилуванням до краси осени представляє Лепкий власне на тлі осени зворушливу, ідилічну картину: двоє старих уже людей, що любилися ще з молодих літ, що пережили трагедію розлуки, сходяться знову, віднаходять живими давні

¹ Нариси друковані спершу у фейлетонах берлінського „Літопису“ в 1921—2 рр., згодом видані окремою книжкою в 1926 р.

² Сама подія взята з життя лікаря Розлуцького.

почування до себе і до українського народу, стають спільно до національної праці і повні шляхетного зрозуміння та вирозуміння зв'язуються на решту життя. Поруч того, епізодично, представлено другу пару: молодих. Але тут вінчання шляхтянки з „простим” українцем пройде вже без зайвих трагедій. Завдяки тому неодне, не зовсім умотивоване раніш внутрішньою логікою твору, дістає нової мотивації — йде на рахунок давніх часів і суворих давніх обичаїв. Повість користає на тому подвійно: ідейно й мистецьки.

Під тихий вечір — це повість цікава однаково, як мистецька концепція одної, хоч і нереальної, але оригінальної ідеї, як і своєю фабулою і своїм мистецьким виявом. Є це лірична, сентиментальна повість, але своїм майстерним переведенням стоїть на висоті вимог сучасності. Вже тим самим є незвичайно інтересна — як вдатна спроба модернізації пережитого, здавалось би, літературного жанру.

Лепкий дав у ній прекрасну й прекрасно проведену до подробиць синтезу епічного замислу — ідеї — змісту з так питомим собі ліризмом. Настрій осени, зрівноважений спокій і резигнація старости, серпанок сентименту правлять тут не лише за забарвлення, чи тло, але виступають як реальні фактори самої акції. Все те взяте разом, — дарма, що дотеперішня критика прийняла цю повість холодно, — дає змогу визнати її за один із найкращих творів Лепкого, хоч над мистецьким виявом її помітно заважила Вікторія Кнута Гамсуна.

Від повісті *Під тихий вечір*, що малювала вправді сучасне життя, але постійно нав'язувала своєю ідеєю і самою акцією до минулого, що немов виростала з історичного підложжя й була ілюстрацією одної історіософічної концепції, був лише один крок до історичної повісті.

Цей крок стає тим більше зрозумілій на тлі давніших уже заінтересувань Лепкого минулим. Від минулого з дитячих літ мрії могли легко переноситися в дальше минуле. Побут у Krakovі навівав так само історичні ремінісценції, що зразу оберталися здебільшого лише кругом геройчного *Слова о полку Ігоревім*. Скріпив ці думки й настрої в Лепкого його щирій друг, В. Липинський, талановитий історик і звеличник геройчного минулого України, своїми розмовами і творами. Його книжка про Кричевського викликає не лише вірш *На маргінесі* книжки про Кричевського, але і цілий майже цикл *На маргінесах*. З того часу походить теж захоплення Мазепою і Мотрею, що вже в 1914 р. довело до написання віршованої драми *Мотря*, яка одначе під час війни згоріла. Належить тут додати глибоке, ще з дитинства винесене захоплення Шевченком, що зі своєго боку не могло остати без впливу на відношення Лепкого до козацтва.

Такі були зацікавлення минулим і чуттєве наставлення до

минулого в Лепкого до війни. Коли прийшла війна, він став писати про неї. Але війна вимагала реалістичного підходу, що був чужий і не давав вдовілля. Жах війни склонював ще більше до того, щоб звернути свій зір в інші часи. Так, чи інакше війна була великим потрясенням, що вплинуло в деякій мірі навіть на зміну творчої особовості. — Свій вплив мусів мати теж старший вік, зріліший погляд на світ і людей. У висліді Лепкий рішуче звернувся до історичної повісті.

Історичні повісті Лепкого творять два циклі. Один навязує до давнього захоплення *Словом о полку Ігоревім*, другий до давнішої драми *Мотря*. До першого належить повість *Вадим*, оповідання *Каяла*, до другого передовсім велика тетralогія *Мазепа* (I. Мотря, II. Не вбивай, III. Батурин, IV. Полтава)¹, далі повісті *Сотниківна* і *Крутіж*, оповідання *Орли*.

Лепкий-лірик мусів докладати чимало зусиль, щоб підтягнутися під вимоги епіки. Навіть в історичних повістях тут і там проривається його нахил до ліризму.

Все ж велика тетralогія (спершу задумана як трилогія) захоплює своїм розмахом, шириною розгорнутого полотна, ретельним відношенням до історичного матеріялу, а наді все теплом, із яким виведені головні постаті, Мазепа і Мотря. Коли в повісті тут і там не проведена рівномірно психологічна мотивація, розтягнута описова частина, чи може не скрізь доглянута строго історичність деталів побуту, це легко можна виправдати величиною проробленої праці і ліричними нахилами автора. Все ж навіть найсуворіший критик не може відмовити *Мазепі* літературної стійності, а ще більше великої виховної вартості.

Те саме можна сказати і про всі інші більші чи менші (*Каяла*, *Орли*) історичні писання. Між ними всіми найкраща — на нашу думку — остання велика річ, що з'явилася за життя поета — *Крутіж* (1941).

Ця історична повість, чи, як автор називає, історичні малюнки з часів гетьмана Виговського, присвячена часам Руїни, подібно як і давніша *Сотниківна*. З листків повісти віє справжнім, нефальшованім, глибоко й трагічно відчутим подихом цієї доби. Ця повість може найкраще з усіх історичних писань Лепкого відповідає першій і основній вимозі, що її ставиться то того роду творів: не переказує історичних фактів, але віddaє духа доби.

Дія повісті проходить, так сказати б, здалека від великих шляхів історії. Але і на цих бічних, дрібних стежках малі, звичайні люди переживають історичні катаклізми, переживають серцем, порвані історичною хуртовиною. У часах руїни можлива ще інша концепція, що її автор прекрасно використав у своїх малюнках: історична постать, стручена зі свого п'єдесталу, паде між

¹ Дальші частини: *Орлик* — остала в рукописі і *Войнаровський* — не написана.

оціх дрібних людей, щоб жити їхнім життям, життям простої, безпомічної людини, що позбавлена сили, замість керувати подіями, сама дається їм керувати. Такою постатю в повісті є полковника Нечайка, донька гетьмана Богдана Хмельницького. Картини ці були б надто трагічні, якби не було для них якоїсь — мистецької — противаги. В повісті вона є: це герой Валентий Босий-Босаковський.

Тип Босаковського новий в українській поезії. Лепкий безсумнівно впровадив його туди також під впливом Липинського. За часів Хмельницького пристали до українства тисячі на-пів спольщеної шляхти. Половина полковників великого гетьмана з Морозенком і Кричевським на чолі, багато козацької старшини й рядовиків — це шляхтичі. Були між ними різні люди, навіть такі, що втікали перед карами, або йшли за наживою, але були й ідеалісти, що кидали майно й становище, щоб боротися серед непевного за національну справу.

Таким ідеалістом є герой повісті, Босаковський, хоч він маєтків і не кидав, бо був зроду бідний. Протиставить його Лепкий козацькій черні, що підносить голову проти Гетьмана. Є це постать розміряна на велику міру, український Дон Кіхот, але не вирваний із свого середовища і кинутий в інше, а виведений у свому, питомому собі середовищі. Він прокидається „смішним”, бо в таких часах, можна бути або сильнішим за інших, або „смішним”. Це вже доля мабуть усякого чистого ідеалізму, який у зустрічі з реалістичним життям може видатися „смішним”. Вірно відданий дух доби і ця монументальна постать на тлі черні — це найбільші цінності повісті.

Зате композиція повісті проста. Акція розвивається разом із подорожжю героїв — до мети. Автор лише немов обірвав закінчення. Бо вмираючий Фалдовський заповів трагічне закінчення:

*Нечаєву... я... казав... пірвати... На Катерину
теж... наставлені сітки... Юрась... невдаха... Все Хме-
леве кодло мусить пропасти, мусить!... Чув?...*

Автор закінчив чим іншим, байдорішим: біля Босаковського зібрався вже чималий гурт козаків, що хотять служити Гетьманові. Вони йдуть до нього, вони везуть Нечаєву. Дорога перед ними стелиться вже вільна... Так бодай здається читачеві. Це байдоре закінчення, хоч супротивне основній мистецькій концепції повісті¹, дозволяє легше сприйняти цю повість із часів руїни, хоча це тільки що початки руїни.

Повість друкувалася зразу в підвалі „Краківських Вістей”,

¹ Як розказував мені пок. Автор, закінчення мало бути інше: Нечаєва по дорозі стрічає домовину з тілом чоловіка... Таке закінчення одиноко умотивоване розвитком подій, але Автор сам налякався його — не хотів давати повісті з таким закінченням читачам у без того важкі воєнні часи.

чим можна пояснити кілька дрібних недоглядів, як, наприклад, подвійний опис першого бою і першої рани одної з побічних постатьї, Максима, що могло мати місце лише раз. Так саме можна б вимагати деякого поглиблення психологічного обґрунтування переродження Фтодонта на порядного чоловіка. Але цій деякі інші дрібні деталі не зменшують ніяк великої ваги й вартості цілої повісті, що займає — на мою думку — перше місце між історичними повістями Лепкого і видне місце серед українських історичних романів узагалі.

Поза минулим, яким так широ захоплювався Лепкий, дійшли до вияву в його творах повоєнної доби ще дві „пасії” поета: замилування до пластичного мистецтва, власне малярства, і замилування до музики. Проблеми звязані з пластичним мистецтвом знайшли свій вияв у повісті *Веселка над пустарем* (1929), музична проблематика в повісті *Зірка* (1929). Захоплення малярством і музикою виявилося крім того і в деяких інших творах та в багатьох поетичних образах.

Походження Лепкого, його глибоке знання священичого побуту, а далі ціла низка оповідань зі священичою тематикою, вказували, що він одинокий покликаний дати широку повість-епопею з життя цієї „вимираючої” верстви українського народу. Пишу „вимираючу”, бо нове покоління священиків уже зовсім неподібне до давнього, живе іншим життям, та й роль тепер його інша, як колись була.

Спробою такої повісті мала бути *Веселка над пустарем*, але це радше повістевий нарис, а не широко розгорнуте епічне полотно. Не дивлячись на численні намови¹, такої повісті Лепкий не написав. Але в останні літа писав він свої широко задумані спомини, в яких змалював по-мистецьки давній священичий побут. Написані й надруковані три частини цих споминів, що об'єднані одним заголовком: *Казка моого життя*, а саме: *Крегулець* (1936), *До Зарваниці* (1938) і *Бережани* (1941). Представляють вони роки дитинства й молодості, менш-більш до закінчення гімназії, хоч подекуди і переступають цю часову межу.

Поодинокі розділи цих споминів — це пластичні, барвні, повні життя, надихані ширим чуттям картини, що можуть працюти за повість-хроніку, чи за суцільний збір оповідних нарисів — така велика їх мистецька вартість. Виведені не лише в плані споминів, але й у чисто літературному, мають вони величе значення і то не лише мистецьке: це історичний документ великої ваги, повен правди і — краси.

Про свої твори, про свою роботу так висловився за Шевченком сам поет:

Я знаю одне: хотів працювати, хотів сказати, що

¹ Написати таку повість намовляло Автора багато людей, м. ін. В. Симович (пор. „Наші Дні” ч. 9, ст. 7) і автор цих рядків, на жаль, безуспішно.

*доброго носив у голові й серці, не хотів, ніяк не хотів
гнилою колодою валитися по світі¹.*

Рівно пів століття, бо від 1891 до 1941 р. творив Лепкий, як сам казав — знову частинно за улюбленим Шевченком — для себе, для людей, для справи. Творив і для біжучих потреб, творив і під аспектом вічності мистецтва — мистецтва для життя, як за любки повторяв за своїм першим критиком Л. Турбацьким². Його твори, написані на вимогу дня, зробили свою велику роботу — вони дали Лепкому заслужено наймення великого громадянина. Інші твори перейдуть до літературної скарбниці. Довголітня проба часу вказує, які це є, і будуть, твори: низка лірик, зокрема співів про осінь, кілька психологічних нарисів, модерна сентиментальна повість, історичний роман і спомини. Як на одного чоловіка, що в добавок був письменником лише „в вільні хвилини”, як на наші обставини — це над міру багато. Лепкий виконав більше, як можна було.

Все те дає право говорити не лише про велику творчу роботу Богдана Лепкого, але і про великість його самого як поета.

¹ „Писання” I, 379.

² Про передмову Турбацького до збірки *З села* (1897—1898) писав згодом Лепкий: „Він назвав мої писання не »штукою (ars) для штуки, а штукою для життя«. Ця характеристика подобалася мені і я не знаю, чому дехто з пізніших моїх критиківуважав мене прихильником якогось абстрактного мистецтва. Одно з непорозумінь, яких чимало в світі”. (*Писання*, I, 375).

Д А М' Я Н Г О Р Н Я Т К Е В И Ч

БОГДАН ЛЕПКИЙ ЯК МАЛЯР

Кожна індивідуальність у мистецтві не обмежується тільки до одної ділянки, справжній талант шукає різних способів вислову, різних доріг, щоби зреалізувати свої задуми, якими переволнений його творчий ум.

Доля була щедра для Богдана Лепкого. Він, що належить до найкращих наших поетів, був загально відомий як історик літератури, дальше інтересувався багатьома ділянками науки, що при його феноменальній пам'яті приходило йому незвичайно легко. Все ж таки найбільше любив поезію, малярство й музику.

Богдан Лепкий був спосібним малярем, малярства не закидав до останніх літ свого працьового життя. Вже як малого хлопчина манило його мистецтво. Перший раз стрінувся він із справжнім малярем ще в Крегульці. Є в збірці оповідань поета (спомини з дитячих літ: „Казка моого життя“) одне прекрасне оповідання про маляря німця Швугера, який у зимовий вечір, саме напередодні св. Миколая, вступив до дому його батька в Крегульці. Малий Богдан сподівався якраз приходу святого з дарунками і коли побачив сивого дідуся з клуночком, не мав ніяких сумнівів, хто загостив у їх хату. Вправді батько хлопчини говорив до старенького по-німецьки, але Богдан догадувався, що це тільки навмисне, щоби дитина не пізнала його відразу. Після вечері хлопець не міг заснути. Коли із нетерплячкою відхилив двері до другої кімнати, побачив дивну картину: старий сидів перед портретом, що малював його перед багатьома літами і — плакав. Плакав, бо чув, що сьогодні, на старости літ не зуміє більше так малювати, як колись малював. Зір був зіпсований, руки тряслися... Малий Богдан не розумів ще цієї трагедії й подумав собі, що це не є напевно св. Миколай, бо правдивий святий не мав би чого плакати!...

Минуло від тоЕ пори кілька літ. Родичі майбутнього поета переселилися в Бережанщину. Богдан наслухався багато оповідань про Краснопущу, про тамошню церкву й її прегарний іконостас (один із найкращих на наших західних землях). З Поручина до Краснопущі шмат дороги, особливо для малого школяра, — 7 кілометрів! Все ж таки він не зражувався тим і ходив звичайно ранком до Краснопущі, щоби бодай заглянути крізь дірку від ключа, коли церква після ранної відправи була вже замкнена,

й налюбуватися видом її пишного іконостаса. Згодом оця церква — наслідком нещасливого припадку — згоріла, одинокою її пам'яткою залишилися світlinи цього іконостасу в збірці поета.

Замилування до мистецтва оділичив Богдан по своєму батькові, о. Сильвестрові Лепкому. Батько писав вірші, любив пристрастно театр і живо інтересувався малярством. Нераз нарікав, чому ми досі не спромоглися на якогось історичного маляря, співця нашого багатого минулого. Ця любов до мистецтва лежала вже в крові родини Лепких, один із їх предків — Яків Лепкий — виступав як знавець золотарського мистецтва у процесі за королівську корону Степана Баторія.

Домашнім учителем Богдана Лепкого під час гімназійних літ був Юліян Панькевич, пізніший наш відомий маляр. Під його проводом зачав молодий хлопець учитися рисунку. В тому часі намалював Богдан дуже вдатно портрет своєї бабки й виконав низку рисунків українських поетів, головно Шевченка.

Після скінчення гімназії виїхав Богдан Лепкий до Відня і там почав свої студії в Академії мистецтв. Були це часи, коли студенти першого року мусіли вчитися перш усього „штріхфірунгу”, чогось у роді рисункової каліграфії, коли ж урешті опанували цю техніку, могли щойно тоді рисувати й малювати дещо сміливіше. Цей вузький напрям самозрозуміло не відповідав Богданові, що рвався до лету, що хотів широко трактувати свої праці, а не стіснятися в дрібничковій техніці. Зате наражувався на закид професора, що мистецтво — „це дистингована дама, що не можна легковажити його”. Це так знеохотило нашого поета, що покинув після трьох місяців студій Академію й записався на філософічний виділ університету. Все ж таки не покидав думки про малярство, сподівався почати дальшу працю на тому полі під іншим, кращим проводом, а тимчасом заприязнився у Відні з Миколою Іvasюком і під його кермою малював дальше. Виїздив навіть з Іvasюком на літні ферії до Жукова, де зробили собі в стодолі малярську робітню, там позували їм цілі групи селян. Лепкий хотів виконати низку історичних картин, зачав від композиції *Коронація Данила*, а відтак робив рисунки до дальших праць *Козацькі бої* і *сцени з полювань*.

Але його життєвий шлях стелився інакше. Не кистю, а словом прийшлося йому служити красі й рідній землі. Він продовжував дальше свої студії мовознавства й історії літератури, аж поки не опинився в Кракові. Тут малював залюбки. Тодішній Краків відзначався мистецькою атмосферою, під ту пору були професорами Академії Мальчевський, Виспянський, Вичулковський і Станиславський. Виспянський студіював українську народну ношу до своєго *Болеслава Смілого*, знав добре, де шукати властивих джерел, Вичулковський перебував 10 літ на Україні, одушевлявся українськими краєвидами й нашою піснею. Станиславський за кожним поворотом з України запрошуував Богдана

Лепкого до своєї робітні, там показував йому всі найновіші свої картини й слухав, що наш поет буде про них говорити, — він же найкраще розумів і відчував чар українських пейзажиків цього майстра. В тих довгих роках пересувалися не лише через робітні краківської Академії мистецтв цілі десятки студентів-українців, усі вони переходили одночасно через дім пп. Лепких, де вони находили повне зрозуміння для себе, гостинність, і зживалися з нашим поетом, як із ширим приятелем. Найкращі дружні зв'язки лучили Богдана Лепкого з Куриласом, Северином, Мавбергом, Гаврилком і Бойчуком. Северин і Бойчук навіть мешкали через довший час у Лепких. Неодин студент-українець дістався до Академії завдяки зв'язкам Б. Лепкого з професорами Станиславським і Вичулковським. Також неодному він помог вийти за кордон на дальші студії.

Перебуваючи в Німеччині під час першої світової війни, Лепкий провадив вийнятково оживлену мистецьку діяльність. Працював для „Галицької Накладні” не лише пером, але також кистю, рисував обгортки до книжок (до своєї трилогії, до повістей Івана Левицького), далі до віденських календарів, виконував ілюстрації до історії України Миколи Аркаса, а врешті портрети письменників. Ці рисунки масово розходилися. Не хотів тільки підписуватися під ними, за скромний був на те. В таборі для полонених у Вецлярі провадив навіть малярську школу, його учеником був відомий наш мистець І. Бабій. Частим гостем у його домі в Берліні був Юрій Лукомський, маляр і історик українського мистецтва.

В Берліні оглянув наш поет дуже докладно всі музеї й галерії. Одушевлявся різьбою Нефreti в єгипетському музеї, портретом брата Рембрандта в золотому шоломі, а на вид образів Джов. Сегантіні — не міг здергатися від сліз. Двічі переживав наш поет такі зворушення в столиці Німеччини: коли слухав хору Кошиця й саме коли подивляв величаві твори майстра Альп — Сегантіні'ого.

Після повороту до краю в 1926 р. на становище професора української літератури краківського університету, місцева українська громада, а відтак щораз більше число студентів-українців, мали знову гідного репрезентанта. Зокрема пластики мали когось, хто розумів їх добре, перед ким вони могли виявити свої сумніви й тішитися своїми успіхами.

Надійшов 1932 р., 60-ліття уродин Богдана Лепкого. Від кружка краківських малярів вийшла ініціатива влаштування ювілейного свята, мистці теж почали його. Устроїли в залі краківської „Просвіти” малярську виставу, що була теж переглядом мистецьких досягнень ювілята. Були тут його: *Мадонна*, портоети, краєвиди й численні рисунки. Після привіту представника кружка пластиків. Лепкий відповів промовою, в якій з'ясував,

чим було для нього мистецтво в цілому його житті. „Коли б я не був письменником, тоді хотів би бути лише малярем” — сказав.

Богдан Лепкий виступав нераз як знавець мистецтва.

Лепкий був першим рецензентом Олекси Новаківського, він властиво відкрив нашому громадянству цього великого маляря. Було це в 1911 р. До цієї пори Новаківський виступав лише при нагідно на виставах у Львові. Щойно тоді, коли він устроїв свою збірну виставу в краківській палаті мистецтва, а Лепкий написав прихильну рецензію і помістив кілька репродукцій його праць у львівській „Неділі”, успіх нашого артиста серед своїх був запевнений.

Коли Петро Холодний виконував свої вітражі до церкви в Мразниці біля Борислава, звернувся до проф. Лепкого, щоби перебрав на себе нагляд над технічним виконанням тієї роботи в краківському вітражному заведенні. Холодний приїздив до Кракова звичайно тільки перед цілковитим викінченням поодиноких вітражів, за підготовчою роботою слідкував проф. Лепкий. Рідко коли приходилося Холодному робити якісь поважніші зміни в дотеперішній праці, наш поет вив'язувався звичайно як найкраще зі своєго завдання.

Лепкий жив у приязних взаєминах із Петром Холодним. Ці дві поетичні вдачі взаємно доповнювалися: оба лірики, оба романтики. Богдан Лепкий тим сильніше відчув смерть Холодного, бо розумів, що це була для нас занадто велика втрата, щоби хтось міг вскорі його заступити. Покійному Холодному присвятив він окремий реферат у краківській „Просвіті”. Цілу творчість Холодного на полі церковного малярства схарактеризував як синтезу розвитку іконографічних форм і концепцій у візантії. Все, що найкращого дало досі візантійське малярство, викристалізувалося в його композиціях до прегарних форм, до повного вицвіту. Тимто і найвідповіднішим приміщенням для всіх образів Холодного була би спеціально побудована й устроєна каплиця, щось у роді каплиці для картин німецького артиста Ганса Томи в Карльсруге.

Окремо слід згадати за розмови поета про мистецтво взагалі, а особливо про малярство. Богдан Лепкий розумівся на мистецтві так знаменито, як рідко хто в нас з-поза малярських кругів. З європейських майстрів кисті цінив найвище неокласиків і романтиків, любив дуже Бекліна й Каспара Фрідріха, подивляв бравурний рисунок Ад. Менцля, а на спомин про К. Шпіцвега завжди погідно усміхався. З українських мистців цінив найвище П. Холодного, хоча неменше одушевлявся картинами Труша й веселковими красвидами Новаківського. Натомість до крайніх модерністів відносився з легковаженням. Шлях розвитку кожного мистця розумів як величезну працю над собою, зате експерементування для використування наївності снобів уважав за звичайну забріханість. Мистецтво повинно ублагороднювати, а ніколи дener-

вувати ѹ знеохочувати глядача, бо тоді воно перестає бути мистецтвом.

Мистецький світогляд Лепкого відзеркалюється частинно в його повісті „Веселка над пустарем”.

В „Ілюстрованих Вістях”, а відтак у німецькому часописі „Das Generalgouvernement“ (в 1940 р.) помістив ширшу статтю про українські малювання Krakova, Lublina й Sandomira. Ця стаття, ілюстрована гарними світлинами, причинила чимало до популяризації пам'яток нашої культури XV. ст. Крім того видав брошуру: „Шевченко про мистецтво”.

Богдан Лепкий зібрав під час свого побуту в Krakovі цілу галерію картин і різьб визначних українських мистців. Його власністю був відомий портрет Мазепи, кисти Осипа Куриласа, низка портретів і пейзажів Івана Северина, дальше родинні портрети Лепких роботи Михайла Бойчука, краєвиди Труша, Холодного й Новаківського, а врешті різьби М. Гаврилка, Григорія Крука й Нестора Кисілевського. Таким робом його дім зберіг у Krakovі прегарні образи наших майстрів і ті речі остають дальше тут одними з найцінніших пам'яток української культури.

Був Богдан Лепкий і в поезії малярем. В його поемах багато барв і музики. Доказом цього хоч би й такий вірш:

*Вечоріє. За горами гасне,
як небесна ватра, сонце ясне.
Від лісів холодний вітер віє,
шуварі гне і квітки леліє.
Над селом, між горами, в долині,
висять мряки легкі, сіро-сині.
З коминів до неба дим снується —
образ меркне, дійсність наче сниться.*

Або:

*З кадильниць срібних дим снується
і гине в облаках склепінь.
В монастирі вечірний спів кінчиться,
гасять свічки, ідуть. Якась черница
під образом клячить, мов тінь.*

(Над рікою)

Так писати міг лише поет-маляр.

Кілька творів Лепкого повстало під впливом образів Куриласа, Бекліна й ін.

Лепкий любив також пристрасно музику. Одушевлявся Вагнером і Бетовеном, з українських композиторів найближчими йому були Денис Січинський, Лисенко й Остап Нижанківський. Січинського цінив дуже високо, жалував лише, що цей великий талант змарнувався. Лепкий списував залюбки наші старинні арії і хотів їх видати, як музичні ілюстрації до творів української народної словесності. Ці записи повинні бути в рукописах нашого поета. Завжди зворушували його Окрушки Федъковича-Нижанківського.

ВОЛОДИМИР ДОРОШЕНКО

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ Б. ЛЕПКОГО

Природа-мати надітила незабутнього Богдана Лепкого дуже щедро. Він, як Шевченко, маляр і поет. І цей подвійний талант підніс його понад звичайний рівень наших співців. Але умови його особистій обставини нашої національної дійсності за його життя вимагали від непересічної людини і непересічної праці. Скрізь облогом лежала наша народна нива і, щоб не пусткувала жодна ділянка, мусіли наші, ще нечисленні діячі, прикладати своїх рук на найрізніших постах. Щоб мати змогу жити і прогодувати рідну, мусів часто-густо не один наш чоловік братися не за ту роботу, яка відповідала його прагненням, його природному покликанню, але яка в його обставинах улаштовувала сяк-так його матеріально. От і йшли наші письменники, як Шашкевич, Бордуляк, Кміт та інші, у священики, або хапалися якогось іншого фаху: Самійленко був і земським урядовцем і нотарем і газетярем, Коцюбинський працював то на філоксері, то в статистиці; інші, як от Грінченко та й покійний Лепкий, ставали вчителями, і т. д. А своєю справжньою діяльністю, до якої належала їх душа, могли займатися вони тільки в вільні хвилини, у тому часі, коли властиво мусіли б відпочивати від своєї тяжкої праці. Але ж окрім обов'язків служби кожний із наших діячів мав іще якісь громадські обов'язки.

Не рожами устелений був і життєвий шлях Богдана Лепкого. Ніжний, чутливий і незвичайно тонкий поет-лірик мусів він бути педагогом і не тільки вчити в школі, але й поза школою: вчив то в гімназії, то в університеті, то в бараках полонених, або викладав та поучав із громадської проповіdalниці — друкованим словом.

Крім прегарних лірик і новель чи повістей, мусів він писати для громади принарадні вірші на різні патріотичні теми, складати повчальні оповідання, ладити читанки, антології, популярні брошюри й підручники. І все це він потрапив робити легко, приступно й гарно, бо був людиною високо-талановитою, широкоосвіченою, а заразом незвичайно сумлінною щодо прийнятого на себе, чи накиненого йому обов'язку. На щастя і службові і громадські обов'язки та повинності Лепкого все були зв'язані тісно з рідною літературою, яку він незвичайно любив і дуже добре знат. І хоч вони і відбирали у поета дорогий для нього час його

власної творчості, проте бодай не відривали його від рідного письменства.

Лепкий редагує цілу низку творів українських письменників, пише до них передмови, примітки, коментарі (напр. до збірних або окремих творів Котляревського, Гребінки, Шевченка, Кулиша, Щоголева, Руданського, Марка Вовчка, Володимира Барвінського, Карпенка-Карого, Глібова і своїх молодших сучасників — Коковського і Гаврилка), складає гарні з полетом писані популярні брошури про українську літературу взагалі (напр. „Чим жива українська література”, що витримала два видання), або про окремих її представників: про Шашкевича, кілька різних брошур про Шевченка: „Про життя Шевченка”, „Про Шевченків Кобзар”, „Шевченко про мистецтво”, редагує низку „Кобзарів”. А скільки розсипано його статей і нарисів по різних українських, польських, чеських та німецьких часописах — про Стефаника, Кобилянську, і інших українських письменників. Особливо любив Лепкий стару нашу лицарську поему „Слово о полку Ігоря”, яку перекладав і по українськи і по польськи, та вогненне слово Шевченка. Про них говорив і писав він із незвичайною любовлю. Особливо вдався йому польський переклад „Слова о полку Ігровім”, про який з великою похвалою озвався такий знавець, як Іван Франко. Ось що писав Франко про цей переклад: В нього „автор вложив, можна сказати, всю силу своєї поетичної індивідуальності і він наслідком того вийшов без перевіння живіший, барвніший і кращий від усіх відомих мені досі перекладів”

А Шевченком Лепкий займався віддавна. Йому, між іншим, належить розвідка про Шевченкову „Наймичку” видана ще в 1907 р.

Ідучи назустріч потребам громади, Лепкий береться й до більших популярно-наукових праць. По українськи видає він „Начерк історії української літератури”, що вийшов двома томиками (т. I — 1909 р., т. II — 1912 р.). На жаль, цей нарис доведений тільки до кінця XV віку. Приготована до друку дальша частина загинула під час воєнної заверухи 1914 р. „Начерк” був призначений для широкої публики і, треба сказати, цілком відповідав поставленим автором цілям: дати коротенький, але прозорий, не переладований зживими подробицями, перегляд головного надбання нашого давнього письменства. Та не забуваймо, що крім цих, властивих Лепкому, добрих прикмет — легкости і доступності та цікавости викладу — його праця була в нас, можна сказати, першою в тім роді, якщо поминути перестарілу навіть для свого часу першу частину „Історії літератури” Ом. Огоновського. Були, правда, огляди Франка і Ол. Барвінського в його підручниках, але надто вже побіжні. Вже після Лепкого з'явився „Нарис” Франка, а за ним „Історія українського письменства” Єфремова. Та тільки Франкову книжку можемо рівняти щодо задуму і завдань із „Начерком” Лепкого, проте вона аж ніяк не годна

заступити працю останнього: огляд старої української літератури у Франка надто короткий, а для новішого часу маємо властиво бібліографічний покажчик, а не прагматичний виклад. Тяжка недуга перешкодила Великому Каменяреві дати таку річ, якої від нього могли ми всі сподіватися. — Перший томик „Начерку” вийшов другим накладом, без ніяких змін, у 1923 р. В останнім часі, незадовго перед смертю, зладив Богдан Лепкий іще один короткий популярний ілюстрований огляд української літератури під наголовком „Наше письменство”, що вийшов у 1941 р. в Кракові.

Значно раніше, бо 1928 р., зладив Богдан Лепкий суцільний огляд української літератури для польського громадянства, що вийшов 1930 року під наг.: „Ukraina. Zarys literatury. Podręcznik informacyjny”. Але й тут Лепкий широко розписався якраз про стару літературу, а новому періодові присвятив занадто мало місця — всього четвертину своєї досить просторій книжки (256 ст. друку), хоч саме нова література була б значно цікавіша для чужинців (та й для своїх читачів) і давала далеко вдачніші теми для самого автора. Другий, короткий нарис, з ілюстраціями, під наг. „Literatura ukraińska”, появився в IV-му томі видавництва книгарні Тшаски, Еверта і Міхальського „Wielka literatura powszechna“ (Краків 1933 р.).

Крім того треба відмітити, що чималу вартість має також ціла низка видань творів українських класиків за редакцією Покійного. Для берлінського видавництва „Українське Слово” він зредагував збірки творів Котляревського, Куліша, Стороженка, а для „Української Накладні” Я. Оренштайна повне видання творів Шевченка в 5 томах і Марка Вовчка в 3 томах. Особливо ці два останні видання мають значну наукову і громадянську вартість. Хоч Лепкий і не був фаховим ученим дослідником, проте у цих виданнях він виявив багато ерудиції та редакторського знання. Своєї ваги вони не стратили й досі, не зважаючи на те, що після них з'явилися нові видання (Шевченкові поезії за редакцією Новицького і Єфремова, листування і щоденник за редакцією Єфремова, П'ятитомник у виданні Київської Академії 1939 р.. Марка Вовчка у виданні Дорошкевича). Передовсім видання Шевченка й Марка Вовчка за редакцією Лепкого були справді першими повними збірниками творів цих письменників. Видання ці приносили чимало нового або забутого, розкиданого по малодоступних часописах, матеріялу і щодо творів і щодо життя та літературної діяльності великого Кобзаря й його знаменитої літературної „доні”. Треба просто подивляти редактора, з якою він пильністю віднісся до своєї праці, роблячи її в тяжких і недогідних умовах емігрантського життя, не маючи під руковою потрібних книгозборів. Але великий пієтизм Лепкого до улюблених авторів переборов усі ці труднощі.

Видаючи Марка Вовчка, Лепкий виконав заповіт свого при-

ятеля В. Доманицького, мрію якого було дати монографію про несправедливо забуту письменницю. Свої видання попередив Лепкий широкими, докладно опрацьованими й ширим пієтизмом надиханими життєписами обох славних авторів. Це великі монографії, які можна сміло поставити поруч подібних студій інших наших учених дослідників.

Лепкому довелося докінчити ще одну працю свого приятеля — редакцію 3-го видання „Історії України” М. Аркаса.

Наприкінці годиться згадати ще про одну дуже цікаву розвідку Покійного — „До питання про переклад ліричних поезій”, що вийшла 1933 р. Тільки такий тонкий і вдумливий поет, як Лепкий, міг спромогтися дати у розмірно невеличкому нарисі стільки влучних спостережень і завважень щодо мистецтва перекладу.

Тож нічого дивуватися що найвищий західно-український науковий ареопаг — Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові — у признанні заслуг Лепкого для рідної науки вибрал його своїм дійсним членом. Це була справжня оцінка його діяльності, яку повітав кожний, що знає і цінить наукову працю.

БОГДАН ЛЕПКИЙ ЯК ГРОМАДЯНИН

Останнє десятиліття минулого 19-го віку, коли Богдан Лепкий уперше позначив своє ім'я як видатний письменник — це важна, навіть переломова хвиля в житті українського народу, особливо його західної вітки. Щойно тоді можна було з повним правом твердити про рішучу перемогу української національної ідеї серед наших народніх мас, а через те їй про її перемогу супроти наших сусідів, нарешті: супроти світу. Приймаючи дату появи *Енеїди* Котляревського в 1798-му році як усталену дату початку нашого національного відродження — виходить, що для тієї еволюції від етнографізму до сутого політизму нашої національної ідеї мусіло пройти повних сто літ. Аж стільки, значить, часу уплило, заки наш затурканий і ворогами нелюдсько переслідуваний народ піднявся з упадку на весь ріст і вступив на шлях до волі й незалежності, з якого, з тої пори, вже жадна сила не змогла його зіштовхнути. Це видно найкраще з таких дальших дат наших визвольних змагань: у 1905-му році вибухає в Росії перша революція, яка викликає просто фантастичний зрыв української течії на області Придніпрянщини, цього самого року відбуваються в б. Австрії перші вибори до віденського парламенту на підставі вселюдного права голосування, які нашим народнім масам придають характер поважного політичного чинника в б. габсбурській монархії, в 1914-му році зачинається перша світова війна, яка перед її закінченням, по виbuchу другої російської революції в 1917 році, доводить до повстання самостійної української держави з початку на землях східної, а згодом, по упадку Австрії, на землях західної України, далі до збройної боротьби українського народу в рр. 1918—1920 за охорону тієї незалежності, ще далі до боротьби за зміст „української“ державності під большевиками, за наші національні права в б. Польщі і т. д. — аж до виbuchу другої світової війни в 1939 році. Ці дати ясно вказують на те, що в першій половині теперішнього 20-го століття боротьба йшла вже не за право до нашої національної окремішності, якої, фактично, нам уже не заперечували навіть найбільш запеклі наші вороги, але за здійснення найвищого ідеалу української нації. І цей власне момент знаменує як панівний оцю епоху нашої історії.

Живемо так швидко і так інтензивно, що в ході проминаючих подій, здебільшого, навіть не добавчуємо або якслід не доцінюємо

тієї грандіозної еволюції в нашему збірному житті. Що гірше — здається нам, що вона прийшла, так би мовити, сама від себе, а забуваємо, що прийшла вона тільки у висліді направду надлюдських жертв, крові, терпіння, праці й змагань — і нашого загалу і нашої провідної верстви.

Дійсність і умови ніколи не були ласкаві для нас. Вони все були для нас суворі й усе, що ми собі вибороли, все, чим ми були й є, ми завдячуємо тільки нам самим. Усе ми мусіли добувати неймовірно важкими жертвами та неймовірно важкою і впертою працею. Нішо не приходило нам даром.

Тому, коли хочемо оцінювати вартість і заслуги Богдана Лепкого як письменника, вченого й громадянина, маємо тільки це одно мірило, а саме: чим і як прислужився він для нашої національної справи — своїми літературними творами, своєю працею як учений і своєю діяльністю як громадянин?

Відповідь на ці питання ясна: Богдан Лепкий — це один із найвизначніших наших письменників, учених і громадських діячів першої половини 20-го століття, це людина, яка усе своє життя віддала беззастережній службі нашої національної ідеї, яка тому має для неї безсмертні заслуги, які вже перейшли до нашої історії і з її скрижалів ніколи вимазані не будуть. Власне творчій праці й заслугам таких наших передовиків як Богдан Лепкий і йому подібних завдячуємо теперішній стан нашого національного розвитку, отже форму і зміст сучасного українства. Легко таке сказати. Але якже трудно усвідомити собі, скільки жертвеного труду, непосильної праці й творчого зусилля вона вимагала! Жорстокі загальні умови нашого життя жорстоко обходилися з кожним діячем і творцем покрою і типу Богдана Лепкого. Вони висмоктували з нього, без пересади кажучи, кожну каплю життєвої снаги, оставляючи його на життєвому шляху як до решти запрацьованого каменяра, що в слушний, але передвчасний момент, може хіба відійти... Так і казав про себе Лепкий, так писав. І це було більш ніж правда...

Громадський елемент у житті й творчості Богдана Лепкого! Власне він. Тут саме найтайніший ключ до розв'язки тайни його індивідуальності. Богдан Лепкий був видатний поет, новеліст, повістяр, перекладач, вчений і історик нашої літератури, коментатор її класиків, був маляр, знавець нашого мистецтва, нашої старовини і т. д. Але цілком певно — він у першій лінії і в найбільшій мірі був громадянином. Отже українським громадянином, що від початків своєї творчої праці до останнього свого віддиху слухав тільки одного наказу: служби свому народові! Хто цього не розуміє — ніколи не зрозуміє, ані правильно не оцінить Богдана Лепкого ані як письменника, ані як ученого — хоч тематика його безчисленних писань говорить про це аж надто проречисто. Включно до рішення Богдана Лепкого взятися за писання історичних повістей, щоби таким чином нашему загалові

поставити перед очі картини нашого минулого і навчити його це минуле любити, ним дорожити. І наш загал гаряче на ці почини відгукнувся. Книжки історичного змісту стали в нас найбільш почитною лектурою. Фактом є, що нерідко можна було стрінути сільських хлопців і дівчат на вигоні за товаром при лектурі *Мотрі. Батурина, Полтави, Вадима чи Сотниківни...*

Не трудно здогадатися: звідки плили ці таємні сили, якими кормився дух Лепкого? Звідти, звідки пливе кожне цілюще джерело, або звідки черпають життєві соки коріння дерева. Зі землі, з її лона, з нутра української землі, з її плодючої почви, з української природи, її сонця, зі свого старого роду, зі свого середовища і, вкінці, з нашої бувальщини. Всі ці чинники постійно діяли на психіку Богдана Лепкого, вони її кормили, ними він жив — все одно: в батьківщині, чи на чужині, завсіди й усюди. Особливо завдячував він безмірно багато своїму середовищу старого священичого роду, з якого походив, цій атмосфері старого галицького попівства на селі, яка ще досі, на жаль, в нас не описана і ще жде руки свого поета. Ця атмосфера була тоді своєрідна. Вона була вщерть наасичена духом високої громадянськості, праці й служби народові. Кращі одиниці з-поміж нашого священства всі без віймку були активні громадські діячі-патріоти. Таким ідеалістом і патріотом був батько Лепкого, сам письменник: Марко Мурава, такими були кревняки по матері: Глібовицькі, такими були сусіди священики в Бережанщині й усюди в більшій і дальшій околиці. Поезія й проза Лепкого пахне тією атмосferою, а картини хлоп'ячого віку не опускають його впродовж цілого життя, ввижаються йому в сні. Лепкий немов люнатик вічно до них повертає.

Ось чому письменницька і громадська праця Лепкого так усе попереплітані, що інколи навіть трудно одну від одної відрізняти. Коли він як учень бережанської гімназії зачинає вперше писати, коли малює, влаштовує Шевченківські свята, а під час ферій їздить по читальнях із рефератами, коли по матурі іде уперве на всеслов'янську виставу до Праги, а потім на університетські студії у Львів і у Відень, де працює в студентських організаціях, коли як гімназійний учитель вертається назад у Бережани, а згодом переїздить у Krakіv, де, крім цього, є лектором української мови на тамошньому університеті, коли під час першої світової війни на еміграції стає одним із головних працівників по таборах наших полонених у Фрайштадті і Вецлярі, а потім осідає в Берліні й, нарешті, коли по війні знов вертається у Krakіv, де стає професором української літератури, то всюди він силою одної своєї появи самотужки й неначе по тихому і самозрозумілому присуду загалу все творить вогнища високої громадської праці, творить осередок, у якому скупчується все, що живе, що натхнене фанатизмом патріотичних почувань і горінням національного ідеалу. Трудно описати цю атмосферу, яку вичаровувала ця людина

довкруги себе, цей вроджений наш поетичний бард, цей справжній аристократ духа в найкращому розумінні цього слова, тонкий і ніжний у поведінці, беззастережно культурний, високо освічений, добрий, незагумінковий і незлобивий. Але фактом є, що ця атмосфера, якої осередком у своїй хаті був він — стихійно діала на кожного й ніхто не був всилі їй опертися. Самозрозуміло тому, що до цієї хати Богдана Лепкого немов нетлі до світла тягнулися всі. Через неї, без перебільшення мова, пройшов легіон людей кожного віку, вдачі, талану й політичної віри. Чи вони що в ній лишили? — невідомо. Але, що винесли з неї незабуті й незатерті враження на ціле життя — це певне.

Безумовно — найважніше значення мав побут Лепкого в Krakovі, де він прожив добру половину — й то найкращого — свого віку.

І хоча в цілому, без сумніву, вплив польськості на нас був мінімальний з уваги на зasadницю різницю нашої селянської і польської панської культури, між якими справжньої, інтимної мови ніколи не існувало, то проте культура Krakova мала значення для нас як передаточний пункт узагалі цілої культури Заходу в її ході на Схід. Одним із таких пунктів безперечно був Лепкий, або, як його повсюдно називали, амбасадор українства в Krakovі. Всі головні течії Заходу зачіпали за Krakів, із ними тут Лепкий зустрічався і через нього та його гурт з-поміж наших письменників і мистців, вони далі йшли в край. І чи ми їх будемо оцінювати позитивно чи негативно — не заперечимо факту, що так власне було. Хто цю сторінку розвитку нашої культури напише, — ніколи постаті Лепкого не обійде.

Як громадський діяч Лепкий ніколи не начіпав на себе якось вузько-партийного або гурткового ярлика. Не мав для цього потреби, бо ніколи політичним діячем у стислому значенні цього слова не був. Але це зовсім не значить, що Лепкий був безобличний і чужий чи політичним течіям, що нуртували серед нас, чи навіть злобі дня. В їх сприйманню й оцінці він усе керувався найвищим критерієм: добра й могутності українського народу. Він був усе конструктивіст і органічно ненавидів кожний руйнизацький прояв, де б він і як не проявлявся. Ось чому він постійно вертав до цих моментів нашої бувальщини, в яких на ввесь ріст виступала велич, краса й могутність українського національного генія. Він пристрасно любив, знав і розумів наші княжі часи, доби Хмельницького і Мазепи та змалював їх незрівнаним своїм пером. Це мабуть найбільша його заслуга, що ці часи стали такі живі і близькі для нас. Він любив нашого селянина не як засіб длясягнення такої чи іншої політичної мети, але як живого представника і носія нашої національної традиції, кровно й расово зв'язаного із землею, гордого господаря, мудрого й чесного, здорового й характерного консерватиста, який ніколи України не зрадить, бо сам є живою Україною. Всюди там, де творилося

діло, де йшло про працю, а не про пусте слово, де була ідея, а не інтерес, де родилося щось живе, чесне, гарне, тривке й на велику міру — Лепкий відгукався ширим і цілим серцем та вірно видержував на позиції до кінця. В безчисленних своїх творах, у своїх безчисленних статтях і розвідках, у своїх таких же безчисленних публичних виступах, як лектор і промовець, він ці свої ідеї вщіплював і вкорінював у душі нашого загалу та тому й його велика заслуга в тому, що вони набрали в нас характеру справжнього морального патосу, стали неписаним законом життя для міліонів і міліонів.

Чи була особиста його трагедія в тому, що він ненадійно і передчасно згас саме в моменті, коли над нашою землею струснулася нова воєнна хуртовина, якої величі, засягу і наслідків навіть сьогодні ми невсилі охопити? Хто може на це питання відповісти!?

І, коли в таку хвилину прийшла несподівано смерть Богдана Лепкого, то, не вважаючи на воєнну гарячку, кожному з нас стало ясно, що ми понесли важку і ненаправну втрату, бо відійшла у вічність неповторна індивідуальність, один із корифеїв нашого відродження першої половини 20-го століття. Він відійшов у вічність, коли в потоках крові нової воєнної хуртовини виковується і наша доля. Спочив на чужій землі як втомлений робітник, що до решти виповнив своє завдання і за це йому від народу вдяка безмежна і пам'ять во віки.

Є В Г Е Н Ю ЛІ Й П Е Л Е Н СЬКИЙ БІБЛІОГРАФІЯ

Скласти повну бібліографію писань Богдана Лепкого в сучасних умовах — неможливо. Починаючи від 1895 р. друкував він свої писання майже в усіх галицьких часописах і в багатьох чужих. Тому обмежуюся тут до спису книжкових видань разом з окремими відбитками з часописів. Крім того подаю список книжок, які Лепкий переклав, переробив, або видав із вступом, чи коментарем. Друга частина бібліографії — це список найважніших писань про Б. Лепкого. Як здається, книжки Б. Лепкого списані повнотою, куди повніше, як у дотеперішніх бібліографіях (З. Кузелі з 1924 р. і моїй із 1933 р.), за те рецензії та статті про письменника зібрані несистематично і неповно. Зробити це в Кракові, далеко від українських бібліотек, під час війни, було неможливо. Все ж і тут найважніші речі мабуть принотовано, зокрема найповніший життєпис поета, пера Зенона Кузелі, доведений до 1923 року та основну студію про його творчість В. Верниволі (д-ра Василя Сімовича) з 1922 р.

Не ввійшли тут переклади писань Лепкого на чужі мови — за виїмком книжкових видань. Деякі з них відмічує Б. Лепкий у поясненнях до збірного видання творів „Писання” т. I—II. Так само не ввійшли тут музичні композиції до слів Б. Лепкого. Деякі (12) списані в З. Кузелі (ст. 253), але їх було значно більше. Найважніші з них: *Василя Барвінського* („Як прийде вечірна година”, сольо в супроводі фортепіяна), *Михайла Гайворонського* („Колисав мою колиску”, „Чи ти прийдеш тоді до мене”, тенорове сольо, „Пиймо цю чарку”, баритонове сольо), *Філарета Колесси* („Що то за грім”, муж. квартет, Відень 1914), *Бориса Кудрика* („Бувайте здорові гори барвінкові”, сольоспів із фортепіяном, Рогатин 1923, „Дав Господь на весні”, тенор, Роагтин 1923; „Дивний сум і туга”, баритон, Рогатин 1923; „Часом на проході весною”, Рогатин 1923; „Часом у вечірню годину”, Рогатин 1923), *Левка Лепкого* („Кладочка” у зб. „Сурма” Львів 1922, ст. 81); *Станислава Людкевича* („День і ніч падуть сніги”), *Дениса Січинського*, *В. Чабанюка* („Коли б не віра”, Ляйпциг 1922), *Я. Ярославенка* („Видиш, брате мій”, Львів 1928) і ін.

Покажчик обіймає: I. Писання Б. Лепкого — хронологічний список книжкових видань белетристичних і наукових творів поета разом з перекладами на чужі мови. — II. Переспіви і переклади.

Книжки видані В. Лепким — теж хронологічний спис. — III. Важніші писання про Богдана Лепкого — впорядковані оїчево (1. Біографія; 2. Творчість; 3. Бібліографія), а в межах підрозділів — хронологічно.

В описі книжок пропущено ім'я і прізвище автора (—), за те подано відміни і псевдоніми. Зіркою (*) відмічено позиції неописані *de visu*, а взяті з інших джерел.

Складення покажчика (по 1923 рік) дуже влегшила бібліографія З. Кузелі, яка тут використана повнотою, хоч не в одному спрощені і доповнена новими позиціями.

Почуваюсь до милого обов'язку подякувати тут за поміч при складенні бібліографії Поважним Панам д-рові Ростиславові Лепкому і Костеві Кузикові; окрема щира подяка належиться Шановному Панові Володимирові Дорошенкові, Директорові бібліотеки у Львові, за ласкаву марудну провідку сумнівних позицій і численні доповнення.

I. ПИСАННЯ Б. ЛЕПКОГО

1. З СЕЛА. Збірка оповідань *Богдана Лепкого*. Чернівці 1898 [1897], 8° 83+(1) ст. Накладом редакції „Буковини” (З друкарні товариства „Руска Рада” під зарядом Івана Хромовського).

З переднім словом Льва Турбацького. (ст. 3—4).

Зміст: Думка поета [вірш]. — Мати. — Оповіданє дяка. — Нездала пятка. — Над ставом. — Гусей. — Настя. — Різдвяна свічка

— З СЕЛА. Друге, доповнене виданнє. Чернівці 1909, 180×130, 71+(1) ст. Заходом др. Льва Когута і Франца Коковского. „Світова Бібліотека”, число 4. (З друкарні тов. „Руска Рада” під зарядом Ів. Захарка).

На обгортці вінєта пера автора.

— *З СЕЛА (Оповідання). Ужгород 1923, 225×150, 31+(1) ст. Видавництво Товариства „Просвіта” в Ужгороді. ч. 23 (Книгопечатня „Вікторія” Ужгород).

21. MARYA KONOPNICKA. Szkic literacki, skreślił *Bohdan Lepki*. [Бережани 1897] 215×144, 3—36 ст.

Відбитка з книжки: „Sprawozdanie Dyrekcyi c. k Gimnazyum w Brzeżanach za rok szkolny 1897”. Brzeżany, Nakładem Funduszu Naukowego. ст. 3—36. На ст. 36 „W braku miejsca dalszy ciąg niniejszej rozprawki przeznaczony do sprawozdania na rok następujący”. Без обгортки і заг. листка.

22. MARYA KONOPNICKA. Szkic literacki, skreślił *Bohdan Lepki*. [Бережани 1898], 220×143, 16 ст.

Відбитка з кн. „Sprawozdanie Dyrekcyi c. k. Gimnazyum w Brzeżanach za rok szkolny 1898”. з допискою: „Początek w sprawozdaniu za rok 1897”. Без обгортки.

3. — З ЖИТЯ. Збірка оповідань. У Львові 1899, 185×117,

62+(2) ст. Накладом Українсько-руської Видавничої Спілки зареєстрованої спілки з обмеженою порукою у Львові.

Зміст: *** [Вірш: „Ти знов ідеш до мене, чую...”]. — Піл-
писався. — Для брата. — Дідусь. — Небіжчик. — Хлопка. —
Скапи.

4. — ОПОВІДАННЯ. Львів 1901, 160×55, 136+(2) ст.
Накладом А. Хойнацького. З друкарні В. А. Шийковського.

Зміст: Цвіт щастя. — Закутник. — Стріча. — Іочинок.

5. — СТРІЧКИ. (Заходом К. Студинського) Львів 1901,
160×106, 103+(5) ст. Накладом А. Хойнацького. З друкарні
В. А. Шийковського.

Другий формат: 165×60.

Рецензія М. Лозинський, „Діло”, Львів 1901.

6. — ЩАСЛИВА ГОДИНА. (Заходом К. Студинського.)
Львів 1901, 160×113, 145+(3) ст. Накладом А. Хойнацького.
З друкарні В. А. Шийковського.

Зміст: Щаслива година. — Звичайна історія. — Месть. —
Глум. — Барометер. — В лісі. В Сокільськім. — В коршмі.

7. — ЛИСТКИ ПАДУТЬ. (Заходом К. Студинського).
Львів 1902, 190×130, 126+(4)+портрет автора. Накладом А.
Хойнацького. (З друкарні В. А. Шийковського).

Надруковано зеленою краскою. З підписом автора.

8. — НА ПОСЛУХАНЄ ДО ВІДНЯ. Написав... 183×130,
31+(1) ст. Видавництво Товариства „Пресвіти” ч. 268, кн. 9.
(З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка під зарядом
К. Беднарського).

9. *Марченко, Ярослав: НА ТАРАСОВІЙ МОГИЛІ. Річ
сценічна. Відіграна в Бережанах 2 червня 1902 перед вечерницями
в память 41 роковини смерти Тараса Шевченка. Тернопіль 1902,
16°, 7+(1) ст.

Рец. В. Г[натюк], „Літ.-наук. Вістник” 1902, кн. 8, ст. 18.

*Марченко, Ярослав: НА ТАРАСОВІЙ МОГИЛІ. Річ
сценічна. Львів 1903, 165×104, 11(+1) ст. Накладом Редак-
ції „Гайдамаки”.

Відбитка з кн. „На коляду Руси-Україні оден сніп з гайдамаць-
кої ниви”, Львів 1903. Друкарня Уділова, ул. Ліндого 8.

Марченко, Ярослав: НА ТАРАСОВІЙ МОГИЛІ. Сценіч-
ний прольог. Видання друге. Краків 1910, 161×125, 11+(1) ст.
(Грано в перве 2. VI. 1902. в Бережанах. Накладом автора.
(Друкарня Олекси Ріппера в Кракові)).

В. Верниволя згадує ще про видання Львів 1911, але такого-
мабуть не було (пор. Б. Лепкий: „Писання” I, ст. VIII).

10. — ОСІНЬ. Коломия 1902, 175×110, 93+(3) ст. Накла-
дом власним. З друкарні Вільгельма Браунера в Коломії.

Другий формат: 162×102. — Друк темносиньою краскою.

Рец. Марія Грушевська, „Літер.-наук. Вістник”, Львів 1903.

Книга 2. ст. 97—100.

А. Крушельницький, „Діло”, Львів, 1902.

11. — ВАСИЛЬ СТЕФАНИК, літературний нарис Богдана Лепкого. Львів 1903, 170×115, 31+(1) ст. Накладом Автора. З друкарні В. А. Шийковського.

На ст. 2: „Розвідка читана автором на засіданні „Славяньского Клюбу” в Кракові”

Відбитка з „Руслана” 1903, ч. 112—118. Вийшли переклади польський і чеський.

12. — В ГЛУХІМ КУТІ. Оповідання, написав... Львів 1903, 183×128, 29+(3) ст. Видавництво Товариства „Просвіти” 274 ч., кн. 3. Коштом і заходом Товариства „Просвіта” у Львові. З друкарні Товариства ім. Шевченка під зарядом К. Беднарського.

— В ГЛУХОМ КУТЬ. [Ужгород] 1922. 228×154, 16 ст (Видавництво Товариства „Просвіта” в Ужгороді 15 ч. Печатня „Виктория” в Ужгороді.

НА ТАРАСОВІЙ МОГИЛІ, Львів 1903 гл. ч. 9.

13. Марченко, Ярослав: ВЛАСНА ХАТА. Прольог написаний на відчинене народного дому в Бережанах 1. III. 1903. р. Коломия 1903, 149×94, 14+(2) ст. Накладом Редакції „Поступу”. (З друкарні Вільгельма Браунера в Коломії.)

Рец. „Діло” 1903, ч. 52 (18. III). (З помилкою: „Марянка” зам. „Марченка”).

14. — МИКОЛІ ЛИСЕНКОВІ НА СПОМИН ДНЯ 7-ГО ГРУДНЯ 1903 РОКУ. Львів [1903], 240×155, III+(1) ст.

Поміщене в „Літ.-наук. Вістнику”, Львів, 1904, кн. 1. ст. 2—3, з заміткою Редакції: „Отсі вірші були виголошені автором під час музичної академії на честь М. Лисенка”.

15. — НОВА ЗБІРКА. Львів 1903, 158×105, 101+(3) ст. Накладом А. Хойнацького. З друкарні В. А. Шийковського.

Зміст: Пачкар. — Сен. — Жертва. — Ту продають трумана. — Босий. — Ще крок, ще два.

Марченко Ярослав: НА ТАРАСОВІЙ МОГИЛІ. Львів 1903 гл. ч. 9.

16. — В ГОРАХ. (Заходом К. Студинського). Львів 1904, 165×100, 117+(3) ст. Накладом А. Хойнацького. З друкарні В. А. Шийковського.

Зміст: В горах (Початок повісті). — Образ. — В касині. — Гостина.

17. [Л., Б.] І. ДОНЬКА І МАТИ, АБО НЕ ПРОТИВСЯ НАУЦІ! ІІ. НА МИЛУВАНЄ НЕМА СИЛУВАНЯ. (Правдива подія). Написав Б. Л. У Львові 1904, 184×127, 27+(5) ст. Видавництво Товариства „Просвіти”, 290 ч., кн. 7. Коштом і заходом Товариства „Просвіта”. (З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка під зарядом К. Беднарського).

18. — НА ЧУЖИНІ!. Спомин і мрії. (Відень 1892 — Краків 1902.) [Львів 1904], 190×120, 48+(2) ст. (Львів 1904. Накладом Хойнацького. З друкарні В. А. Шийковського. — Пам'яті незабутнього Батька автор.)

19. — З ГЛИБИН ДУШІ. Вибір поезій Богдана Лепкого.

Львів 1905, 213×136, 192 ст. Накладом Михайла Петрицького.
„Друкарня Уділова”, Львів, Коперника ч. 20.

З портретом автора і власноручним підписом.

20. — КАРА ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ. Львів 1905.
187×120, (4)+167+(5) ст. Накладом Українсько-руської Ви-
давничої Спілки, зареєстрованої спілки з обмеженою порукою
у Львові. (З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка під
зарядом К. Беднарського.)

Зміст: Перша зірка. — Над ставом. — Жертва. — Опові-
дання дяка. — Гусій. — Гостина. — Матвій Цапун. — Нездала
пятка. — Мати. — Настя. — В глухім куті. — Мій товариш. —
Кара. — Звичайна історія. — Іван Медвідь.

21. — *НАД РІКОЮ. (Поезії). Львів 1905, 205×130,
92 ст. Накладом Р. Гординського. З друкарні В. А. Шийков-
ского.

22. ПО ДОРОЗІ ЖИТЯ. Вибір оповідань[!] Богдана Леп-
кого. Львів 1905, 212×140, 168+(2) ст. Накладом Михайла Пе-
трицького. „Друкарня Уділова”, Львів Коперника ч. 20.

На окладці: „Богдан Лепкий: По дорозі життя. Вибір опові-
дань”(!).

Зміст: Образ. — Дідусь. — Цвіт щастя. — Закутник. —
Стріча. — Пачкар. — Небіщик. — В касині. — Босий. — По-
єдинок.

23. — ПРО „НАЙМИЧКУ”, ПОЕМУ ТАРАСА ШЕВ-
ЧЕНКА, написав... Львів 1907, 200×125, 64. ст. З друкарні
В. А. Шийковського. Накладом власним.

Відбитка: З дослідів над Шевченковою »Наймичкою«. „Рус-
лан”, Львів 1906, ч. 231 (1. XI) — 246, 248—251, 254, 255, 257
і 259 (7. XII).

24. — ПОЕЗИЄ, РОЗРАДО ОДИНОКА. Львів 1908,
152×123, 80+(4) ст. „Молода Муза” ч. 9. (Друкарня Олекси
Ріппера в Krakovі.)

Рец. Микита Шаповал, „Українська Хата”, Київ 1909, ч. 1.
45—46.

25₁ — НАЧЕРК ІСТОРИЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУ-
РИ. Написав Богдан Лепкий. Коломия [1909], 175×120, 320 ст.
Галицька Накладня Якова Оренштайна. Москва: Іван Соломчак.
(З друкарні А. В. Кисілевського і С-ки в Коломиї).

На обгортаці: „Книжка I. (до нападів Татар). Загальна Бібліо-
тека № 1—6а”.

— НАЧЕРК ІСТОРИЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.
Друге спрощене видання з ілюстраціями. І. Київ-Ляйпциг [1923],
175×125, 333 ст+(V проспекту) Українська Накладня. (Друко-
вано у друкарні [!] К. Г. Редера в Ляйпцигу.)

25₂ НАЧЕРК ІСТОРИЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.
Книжка II. Від нападів Татар до Котляревського. Написав... Ко-
ломия [1912]. 175×120, 272 ст. Галицька Накладня Якова Орен-
штайна. Москва: Іван Соломчак. (З друкарні Кисілевського і Ски
в Коломиї.)

На обгортці: „Загальна Бібліотека” № 94—98.
Рец. Вол. Дурошенко, „Україна”, Київ 1914, кн. 1. ст. 108—109
(в огляді: „Український науковий рух в 1913 році”).

З СЕЛА. Друге, доповнене видання. Чернівці 1909, гл. ч. 1.

26. Крєгулецький, Федір: ЧЕКАЄ НАС ВЕЛИКА РІЧ!
Прольог. Krakів 1910, 150×114, 11+(1) ст. Накладом автора.
(Друкарня Олекси Ріппера в Krakові).

Крєгулецький, Федір: ЧЕКАЄ НАС ВЕЛИКА РІЧ. Прольог. З 10 образками. Віденсь 1916, 192×134, 35+V ст. Коштом і заходом Товариства „Просвіта” у Львові.

На обгортці: „Видань Тов. Просвіти ч. 378”.
Марченко Ярослав: НА ТАРАСОВІЙ МОГИЛІ, Krakів 1910, гл. ч. 9.

27. — ДЛЯ ІДЕЇ. [Львів 1911], 203×140, 15+(1) ст. Видавництво „Жіночого Кружка Р. Т. П.” (Ціна 20 сот. У Львові 1911. З друкарні Наукового Товариства імені Шевченка).

Вірші присвячені М. Шашкевичові. З вінітою автора. Без обгортки.

— ДЛЯ ІДЕЇ. [Львів 1911], 203×140, 15+(1) ст. Видавництво „Жіночого Кружка Р. Т. П.” (Ціна 25 сот. У Львові, 1911. З друкарні Наукового Товариства імені Шевченка.)

Без обгортки. Друге, незмінене видання.

28. — КИДАЮ СЛОВА... (Нариси й оповідання). Чернівці 1911, 172×129, 78 ст. Народна Бібліотека. Одвічальний редактор: Андрій Веретельник. Рік I. ч. 1—2. Видає Видавничий Відділ Союза руских хліборобських спілок на Буковині „Селянська Каса”. (З друкарні „Рускої Ради” в Чернівцях, під зар. І. Захарка.)

Зміст: Кідаю слова. — Дочекався. — Доњка й мати. — Прикрий сон. — Вона не з тих! — Добив торгу. — За що?

29. — ОЛЯ, образок з глухого кута. Львів 1911, 176×115, 48 ст. Накладом автора. Друкарня В. А. Шийковського.
Відбитка з „Руслана”, 1911, ч. 63 (21. III) — 72 (31. III).

30. ПРО ЖИТЕ ВЕЛИКОГО ПОЕТА ТАРАСА ШЕВЧЕНКА в п'ятьдесятлітню річницю його смерти видало Товариство „Просвіта”. У Львові 1911, 183×128, 47+(1) ст. (З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка під зарядом К. Беднарського).

На кінці підпис: Богдан Л. Обгортка рис. автора. В тексті 12 ілюстрацій. На обкл.: „Тарас Шевченко. В 50. роковини смерти видало Тов. „Просвіта“ у Львові. 1911. р. ч. 359.” (В частині накладу пропущено число).

НАЧЕРК ІСТОРИЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ. Книжка II. Коломия (1912), гл. ч. 25.

31. — МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ. Характеристики українських письменників, II. З ілюстраціями. Написав Богдан Лепкий. [Коломия 1912] 183×125 VIII+108 ст. Галицька Накладня Якова Оренштайна в Коломиї. (З друкарні Кисілевського і Ски в Коломиї).

На окладці: „Загальна Бібліотека” № 106-7. З портретом М. Шашкевича.

32. — З НАД МОРЯ. Жовква 1913, 175×110, 85+(3) ст. Накладом автора. (Печатня ОО. Василиян в Жовкові).

33. — В СТОЛІТІ УРОДИН ШЕВЧЕНКА. (Вірш виголошений дня 9 і 10 марта [!] 1914 на концертах в честь Т. Шевченка у Львові). Друкарня Олекси Ріппера в Кракові [1914], 232×152, (4) ст.

34. — „ЗА ЛЮД”. В сотні роковини уродин Тараса Шевченка. Краків 1914, 230×162, 24 ст. (Накладом Антона Максимовича. »Друкарня Промислова« Спілка з обмеж. відп. в Кракові, Зелена ч. 7.)

— *ЗА ЛЮД. Віденський 1915. [?]

2-е вид. Пор. „Писання” т. I, ст. VIII.

35. — ПРО ШЕВЧЕНКІВ „КОБЗАР”. В сотні роковини уродин Поета видало Т-во „Просвіта” у Львові. Львів 1914, 183×128, 64 ст. Видавництво Товариства „Просвіта” в 373 ч. (З друкарні Наукового Товариства імені Шевченка).

Передрук в „Українському Слові”, Львів 1916, ч. 65.

36. — В ТАРАСОВІ РОКОВИНИ. Коштом і заходом Товариства „Просвіта”, Віденський 1915, 184×132, 31+(1) ст.

Зміст: Дати з життя Тараса Шевченка. — Хата. — До Тарасової матери. — Батькове пророцтво. — Мрії та дійсність. — Перші твори. — До Тарасових поезій. — Розвіяні мрії. — Суд над поетом. — Дорога. — Пустиня. — Шевченкова верба. — Дядько. — 26. лютого 1861. — З поза гроба. — (Ілюстроване): ЗА ЛЮД. Віденський 1915, гл. ч. 34.

37. З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ. 1. Богдан Лепкий: ЧИМ ЖИВА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА? 2. Василь Сімович: Короткий огляд української літератури. Віденський 1915, 205×142, 32 ст. Накладом „Союза Визволення України“. З друкарні Ад. Гольцгавзена у Відні.

Стаття Лепкого ст. 3—23.

ЧИМ ЖИВА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА, написав Богдан Лепкий. Друге, справлене видання. Вецляр 1918, 207×166, 23+(1) ст. (Із друкарні Шарфого у Вецларі.)

Вінєта і 6 портретів українських письменників рис. автора.

38. — ТИМ, ЩО ПОЛЯГЛИ 1914—1915. Віденський 1916, 195×125, 56 ст. Накладом Загально-Української Культурної Ради. (З друкарні Адольфа Гольцгавзена у Відні).

На обгортаці: „Publikation des Ukrainischen Kulturrates. Bohdan Lepkyj: Den Gefallenen“ На 4 ст. обг.: „Vom Pressebureau des K. u K. Kriegministeriums genehmigt. Vom K.K. Ministerium für Kultus und Unterricht (7. 1914 am 5. Juli 1916) genehmigt“.

Рец. Ф. Федорців. „Шляхи“, Львів 1916, ч. 17—18, ст. 607—8.

ЧЕКАЄ НАС ВЕЛИКА РІЧ. Віденський 1916, гл. ч. 26.

39. — ДОЛЯ. Вецляр 1917, 168×117, 52 ст. + [портрет автора]. Черенками Шарфого.

Вінєта рисунку автора.

40. — ПРИЙДИ ДО НАС. (Промова на концерті в честь Тараса Шевченка, уладженім заходом Української Культурної Ради і других українських організацій у Відні дня 7. VII. 1917. Віденський 1917, 206×136, 7+(1) ст. (З друкарні Ад. Гольцгавзена у Відні).

На 2 ст. обкладинки: „Апробовано пресовим Бюром ц. і к. Міністерства війни і ц. к. Міністерством Просвіти”. Те саме по німецьки на 4 ст. обкладинки.

41. — ЯК ВЕРТАВСЯ ДО ДОМУ З НЕВОЛІ. Віденський 1917, 238×154, (4) ст. + [портрет]. Видання „Української Культурної Ради”. (З друкарні Адольфа Гольцгавзена у Відні).

42. — ПРО ЖИТТЯ І ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, написав... Київ-Ляйпциг 1918, 197×133, 100 ст. Українська Накладня. (Друкарня Шарфого, Вецляр).

Рец.: Павло Зайцев, „Книгарь”, Київ 1919, ч. 21, (травень). ст. 1383—4.

43. Тихий, Петро: СВОЄ ЖИТТЯ. (Розмови на біжуучі теми.) Київ-Ляйпциг 1918, м. 8° 63+(1) ст. (Із друкарні Шарфого у Вецларі.)

В тексті 32 ілюстрацій.

ЧИМ ЖИВА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА? Вецляр 1915, гл. ч. 37

44. Л., Н.: ДЕЦО ПРО ГРОШІ. Вецляр 1920, 135×115, 24 ст. Видавництво „Струя”. (Видавництво „Струя” ч. 1. Друкарня Шарфого у Вецларі.)

Передрук із „Шляху” II, Зальцведель 1920. чч. 3—4.

Л. Н.: ДЕЦО ПРО ГРОШІ. Берлін 1922, 135×157, 24 ст. Бібліотека „Українського Слова” ч. 26. (Друкарня Шарфого у Вецларі).

Є це попереднє видання, на якому задруковано попередню фірму, місце і рік друку і надруковано нові на окладці і заголовному листку.

45. — ВИБІР ВІРШІВ. Вецляр 1921, 142×105, портрет, 60+(4) ст. Видавництво „Струя”. (Друкарня Шарфого у Вецларі.)

46. — НОКТУРН. Зальцведель, 1921, 180×133, 16 ст. (З друкарні Гофмана у Зальцведелі.)

Рец. Э. К. [узеля], „Літ.-наук. Вістник”, Львів 1922 кн. 8 (грудень), ст. 189.

47. — НЕЗАБУТНІ. Літературні нариси... Берлін 1922, 160×115, 82+(2) ст. Бібліотека „Українського Слова” ч. 4. Накладом „Українського Слова”, сп. з в. о. п. Видавництво „Українське Слово” в Берліні. (Всі права застережені. Copyright by „Ukrainske Slowo“, Buch u. Zeitungsverlag, G m. b. H., Berlin. Із друкарні Börsenbuchdruckerei Denter & Nikolas, Берлін).

Зміст: Данте, ст. 3—8. — Гавлічек Боровський 1821—1921, ст. 9—14. — Достоєвський. В сотні роковини його уродин, ст. 15—54. — Молієр (До 300-літніх роковин народження), ст. 55—65.—„Поза межами болю”. Картина з безодні, написав Осип Турянський, Віденський 1921, ст. 66—73. — На смерть Григорія

Чупринки, ст. 74—76. — Чупринці, ст. 77. — Василь Стефаник (З приводу його 50. уродин), ст. 78—82.

Всі ці статті друкувалися раніше в „Українському Слові”, Берлін 1921.

Рец. Э. Кузеля, „Літ.-наук. Вістник”, Львів 1923, кн. ст. 186.

481. — ПИСАННЯ. Том I. Вірші. Київ-Ляйпциг [1922], 228×154, портрет автора + LXXVII+(1)+5 — 397+(1)+XVI+(2) ст. Українська Накладня, Коломия Галицька Накладня, Winnipeg Man Ukrainian Publishing.

482. — ПИСАННЯ. Том II. Проза. Київ-Ляйпциг [1922], 228×155, 485+(3) ст. Українська Накладня, Коломия, Галицька Накладня, Winnipeg Man. Ukrainian Publishing. (Типографія Шпамера въ Лейпцигѣ.)

В ГЛУХОМЪ КУТЪ. Ужгород 1922, гл. ч. 44

Л., Н.: ДЕЦО ПРО ГРОШІ. Берлін 1922, гл. ч. 44.

49. — ПІД ТИХИЙ ВЕЧІР. Повість-казка. Київ-Ляйпциг [1923], 204×140, 393+(3) ст. Українська Накладня. (Лепкий, Богдан. Повісти й оповідання I. Під тихий вечір). (Головні склади: Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10. Українська Накладня с з. о. п. (!) Berlin W 62, Kurfürstenstr. 83. Товариство „Просвіта” у Львові, Ринок 10.

Обгорта рис. Б. Лепкого.

З СЕЛА. Ужгород 1923, гл. ч. 1.

НАЧЕРК ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ. Друге дання. I. Київ-Ляйпциг 1923, гл. ч. 18.

50. — ЗОЛОТА ЛИПА. Ювілейна збірка творів Богдана Лепкого з його життєписом, бібліографією творів і присвятами. Владив Зенон Кузеля. З портретом ювілята й 14 обр. в тексті. Берлін, 1924, 215×145, 257+(3) ст. Накладом Видавництва „Українське Слово”. (Всі права застережені. Copyright by „Ukrainske Slovo“. Buch- u. Zeitungsverlag, G. m. b. H., Berlin 1924. Друковано в Börsenbuchdruckerei Denter & Nikolas, Berlin C 2).

У змісті: Вибрані місця з поезій Богдана Лепкого, зложив З. Кузеля, ст. 133—152. З новіших творів Богдана Лепкого, ст. 153—227.

51. — МАЗЕПА:

— I. МОТРЯ. Історична повість. Том перший. Київ-Ляйпциг [1926], 202×142, 387+(1) ст. Українська Накладня. [другий заголовок:] Лепкий, Богдан. Повісти й оповідання. II. Трильогія: Мазепа. 1. Мотря. Головні склади: Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10... (Друковано в друкарні К. Г. Редера, тов. з обм. порукою в Ляйпцигу).

— МОТРЯ. Історична повість. Том другий. Київ-Ляйпциг, 213×148, 307+(1) ст. Українська Накладня. (Головні склади: Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10... Друковано в друкарні К. Г. Редера, тов. з обм. порукою в Ляйпцигу.)

— II. НЕ ВБИВАЙ. Історична повість. Київ-Ляйпциг [1926] 215×145, 395+(1) ст. (Українська Накладня.) [Другий заголовок:] Богдан Лепкий: Повісти й оповідання. II. Трильогія: Мазепа. 2. Не вбивай. Головні склади: Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10... (Друковано в друкарні Зінабург, в Берліні [!].)

Рец. М. Рудницький „Мазепа” „Діло”, Львів 1926 ч. 242 № 243.

Бунда Євген, „Літературні Вісті”, Львів 1927, ч. 9.

— III. БАТУРИН. Історична повість. Київ-Ляйпциг [1927], 211×144, 415+(1) ст. (Українська Накладня.) [Другий заголовок:] Богдан Лепкий: Повісти й оповідання. II. Трильогія: Мазепа, 3. Батурин. Головні склади: Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10... (Друковано у друкарні К. Г. Реддра [!], тов. з обл. [!] порукою в Ляйпцигу.)

IV. ПОЛТАВА. Історична повість. I. НАД ДЕСНОЮ. Львів, 1928, 212×150, (6)+329+(1) ст. Накладом Книгарні Наукового Т-ва ім. Шевченка (Окладинку рисував Дамян Горняткевич. Друкарня Наукового Товариства імені Шевченка у Львові.)

ПОЛТАВА. Історична повість. II. Бої. Львів, 1929, 210×148, 418+(2) ст. Накладом Книгарні Наукового Т-ва ім. Шевченка. (Всі права авторські застережені. Copyright by library o Society Scientific of Shewitschenko, Lwów, Poland, 1929. Окладинку рисував Дамян Горняткевич. Друкарня Наукового Товариства імені Шевченка у Львові.)

Lepkyj. Bohdan, SRDCE A ŽEZLO (MOTRIA) Svazek první. [Прага 6. p. 228×160, (4)+358 (Lepkyj, Bohdan. Srdce a žezlo (Motria). Historická epopeje „Mazepa“. Svazek I. Pr'eložil Dr. Jir'i Hájek, vydalo Rebkovo nakladatelství „Kozoroh“, redakci Jos. Rodena. Obrazy akad. malire J. Wowka. Vytiskla knihtiskárna Fr. Rebce, Praha II. Lipová 4).

Lepkyj, Bohdan, SRDCE A ŽEZLO (MOTRIA). Svazek druhý. [б. м. і р.], 228×160, 300+(4) ст. (Lepkyj, Bohdan: Srdce a žezlo (Motria). Historická epopeje „Mazepa“, Svazek II. Pr'eložil Dr. Jir'i Hájek, vydalo Rebcovo nakladatelství „Kozoroh“, redakci Jos. Rodena. Obrazy akad. malire J. Wowka. Vytiskla knihtiskárna Fr. Rebce. Praha II. Lipová 4).

Lepki, Bohdan, MOTRIA. Trylogii „Mazepa“ część pierwsza i druga“. Autoryzowany przekład Marii Lazar Bienkowskiej. Warszawa 1937, 204×146, 516 ст. Towarzystwo Wydawnicze „Rój“. (Drukarnia Narodowa w Krakowie).

52. — ОТ ТАК СОБІ. Львів-Київ 1926, 163×112, 129+(7) ст. Накладом „Червоної Калини“. (Друкарня ОО. Василіян у Жовкові.)

Заголовок на обкладці: „От так собі. Мініятури“ Вінета Р. Лісовського.

53. — СЛОТА. Львів-Київ 1926, 170×120, 27+(1) ст.

Надкладом „Червоної Калини” (З друкарні А. Гольдмана, Львів, Сикстуська 19).

54. — СОТНИКІВНА. Історична картина з часів Виговського. Львів 1927, 175×125, 184 ст. Накладом „Червоної Калини”. (Друкарня ОО. Василіян у Жовкві).

— СОТНИКІВНА. Історична картина з часів Івана Виговського. Ілюстрації арт. І. Іванця. Друге поправлене видання. Львів 1931, 218×150, 170+(2) ст. Накладом Товариства „Пресвіта” ч. 769. (Друкарня Вид. С-ки „Діло”, Львів Ринок 10).

ОЛЕСЈА, СТОТИНАРЕВА КН'У. Істориjsка слика из доба хетмана Виговског. Написао Богдан Лепки. Превео са українског В. Вильковски. Београд 1930, 204×140, X+(2)+159+(1) ст. Штампарски завод »Орао«. Топличин Венац 4. (Преводилац, са одобрењем писца, задржава сва права.)

З міст: Преводилац: Кратко об ас ьене имена, ст. III—X.
Олесја стотинарева кн'и, ст. (2)+1—159.

ПОЛТАВА. І. НАД ДЕСНОЮ. Львів 1928, гл. ч. 50.

55. — ЗІРКА. Повість з повоєнного життя. Львів 1929, 172×122, 181+(3) ст. Видавнича Кооператива „Червона Калина” (Всі права застережені. З друкарні А. Гольдмана, Львів, Сикстуська ч. 19.)

ПОЛТАВА. ІІ. БОІ. Львів 1929, гл. ч. 50.

56. — ВАДИМ. Повість з княжих часів. Львів 1930, 180×132, 227+(1) ст. Видавнича Кооператива „Червона Калина” (Всі права застережені. З друкарні А. Гольдмана, Львів, Сикстуська 19. Тел. 8-74.)

57. — ВЕСЕЛКА НАД ПУСТАРЕМ. Львів 1930, 212×145, 349+(3) ст. Книгозбірня „Неділі”, том VIII. (Десята тисячка. Друкарня Вид. „Неділі”, Львів, вул. Кордецького 41а).

* Перший випуск під повищим заголовком вийшов у 1929 р., 128 ст. Друковане як додаток до „Неділі”

58. — ZARYS LITERATURY UKRAIŃSKIEJ. Podręcznik informacyjny przez Bohdana Łepkiego, zast. prof. Uniw. Jag. w Krakowie. Warszawa-Kraków 1930 [1929], 242×160, 272 st. Wydawnictwo „Słowianie”, Serja I, Nr 2. Zakłady Graficzne Eugeniusza i Dra Kaz. Koziańskich.

Заголовок на обгортаці: „Ukraina. Zarys literatury ukraińskiej.”
Рец.: Aleksander Bocheński: Na marginesie ukrainoznawstwa.
„Gazeta Poranna” Lwów, 10. I 1930.

59. — ПІД ЯЛИНКУ. Різдвяна збірка. Львів 1930, 205×145, 111+(1) ст. (Видання Товариства „Пресвіта”, ч. 766. Вінетка, заставки й ілюстрації Святослава Гординського. З друкарні „Діла”, Львів, Ринок 10).

З міст: Згадка. — Моя перша ялинка. — На Різдво. — Саньми. — Кутя. — *** (вірш: „Горять свічки. Синявий дим”). — Хто побідить? — Його Святий Вечір. — Не до пари. — Сон. — Казка. — Слова. — На Різдво 1915 р. — Також лист. — Ялинка. — *** (вірш: „Дідух, ялинка, свічечки”). — Честь. — На

порозі. — Не бійся споминів. — Перша зірка. — Пояснення слів і висловів.

11+(1) ст. Видавництво „Просвіта”, ч. 766.

ОЛЕСЯ, СТОТИНАРЕВА КН'У Београд 1930; гл. ч. 54.

60. — ПРО ДІДА, БАБУ І КАЧЕЧКУ КРИВЕНЬКУ. Казка для дітей. Львів 1931, 170×120, 16 ст. Видання „Рідної Школи”.

Заголовок з обкладинки; без заголовного листка; ілюстрації М. А. Відбитка з ч. 63.

61. — ПРО ДІДОВУ МАРУСЮ І ПРО БАБИНУ ГАЛЮСЮ. Казка для дітей. Львів 1931, 168×120, 20 ст. Видання „Рідної Школи”.

Заголовок з обгортки; без заг. листка. Іл. Петра Андрусева. Відбитка з ч. 63.

60. — ПРО ЛИХУ МАЧУХУ... Казка для дітей. Львів 1931, 168×120, 37+(3) ст. Видання „Рідної Школи”.

Заголовок з обгортки; без заг. листка; на 1 ст. заголовок: „Про лиху мачуху, сирітку Катрусю, чорну кицьку, дванадцять розбійників і про князенка з казки”. Ілюстрації Петра Андрусева. На стор. 37: „Краків, лютий, 1931”. — Відбитка з ч. 63.

63. *Лепкий [!], Богдан: ТРИ КАЗКИ*. Казка [!] для дітей. Львів 1931, 170×120, 78+(2) ст. Видання „Рідної Школи”.

Зміст: До читача, ст. 1—3. — Про діда, бабу і качечку кривеньку, ст. 5—20. — Про лиху мачуху, сирітку Катрусю, чорну Кицьку, дванадцять розбійників і про князенка з казки (К., лютий 1931), ст. 21—57. — Про дідову дочку Марусю і батьку Галюсю, ст. 59—78. — Без заголовного листка.

Пор. чч. 60—62.

СОТНИКІВНА. Львів 1931, гл. ч. 54.

64. ДЗВОНИ. Літературно-науковий журнал. Львів 1933, ч. 2. портрет +(2)+51—96 ст. Відвіч. ред. Петро Ісаїв.

Зміст 2 (23)-го числа за лютень 1933 р., присвяченого Богданові Лепкому в 60-ліття його життя: (Присвяти Лепкому — вірші В. Постригача, У. Кравченко і Б. І. Антонича). — З творчости Богдана Лепкого, ст. 54—66. — Сентенції з творів Б. Лепкого, ст. 59, 60, 63, 66, 90 і 96. — (Статті про Лепкого В. Ратича, М. Козака, Х. і Є. Ю. Пеленського).

65. *Lepki, Bohdan: KILKA ZAGADNIEŃ Z LITERATURY UKRAIŃSKIEJ*. (Artykuł informacyjny). [Варшава 1933, 242×117 ст. 321 — 332.

Відбитка з журналу: „Sprawy Narodowościowe” 1933 № 4, 321—332.

66. — ДО ПИТАННЯ ПРО ПЕРЕКЛАДИ ЛІРИЧНИХ ПОЕЗІЙ. [Краків 1934]. 232×160, (1)+118—128 ст.

Без заголовного листка. — Відбитка з книжки *Z zagadnien kulturalno-literackich Wschodu i Zachodu*, Kraków 1933-34, ст. 139—149.

67. — КАЗКА ПРО КСЕНЮ І ДВАНАДЦЯТЬ МІСЯЦІВ. Ілюстрації й обкладинку виконав Михайло Фартух. Львів 1934, 168×121, 56 ст. Діточа Бібліотека, книжечка 147. Накла-

дом Видавництва: „Світ Дитини”. (Всі права застережені. Друкарня ОО. Василіян у Жовкві.

На ст. 56: „Краків, липень 1932”.

68. — ОРЛИ. Історичне оповідання з рр. 1734—1750. Львів 1934, 203×140, 52+(2) ст. Накладом Товариства „Просвіта”. (З друкарні Видавничої Спілки „Діло”, Львів, Ринок 10.)

На обгортці „Ч. 795(2). Рік 1934. Книжечка 2. (лютий).

69. — КАЯЛА, історичне оповідання з нагоди 750-ліття походу князя Ігоря Святославича на половців 1185 р. Образки й малюнок на окладинці Олени Кульчицької. Львів 1935, 200×137, 68 ст. + 1 табл. Накладом Товариства „Просвіта”. (З друкарні Видавничої Спілки „Діло”, Львів, Ринок 10.)

На обгортці: „Ч. 809 (4). Рік 1935. Книжечка 4 (квітень).

70. — КАЗКА МОЙОГО ЖИТТЯ. КРЕГУЛЕЦЬ. Львів 1936, 176×128, 80 ст. Накладом В-ва „Дружина”, Випуск 4. (Печатано 2.000 примірників. Друкарня Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові, Чарнецького 26.)

На 2 ст.: „Згідно з відомим нам посередно бажанням В. Шановного Автора залишаємо правопис оригіналу без змін”.

Частини: 2. („До Зарваниці”) і 3. („Бережани”) гл. чч. 73 і 75.

Рец.: В. Дорошенко: Нова книжка Богдана Лепкого. „Назустріч”, Львів 1. 4. 1936, ч. 7 (55) ст. 5.

71. — В. Бірчак, П. Карманський, Б. Лепкий, В. Пачовський, С. Твердохліб, Г. Хоткевич, С. Чарнецький, О. Шпитко, М. Яцків: ЧОРНА ІНДІЯ „МОЛОДОЇ МУЗИ”. З передмовою М. Рудницького. Львів 1937, 210×145, XVIII+19—182+(2) ст. (Обгортка П. Ковжуна. З друкарні Видавничої Спілки „Діло” Львів, Ринок 10.)

Заголовок на обгортці: „Чорна Індія »Молодої Музи«. Новелі дев'ятьох”.

У змісті М. Рудницький: Що таке „Молода Муза”, ст. V—XVIII.

Богдан Лепкий: „Фільософ”, ст. 58—81. „Гостина”, ст. 82—92.

72. — ТРИ ПОРТРЕТИ. Франко — Стефаник — Оркан. Львів 1937, 207×142, 162+(2) ст. Бібліотека „Діла”, ч. 16. (Обгортка П. Ковжуна. З друкарні Видавничої Спілки „Діло” Львів, Ринок 10.)

MOTRIA Warszawa 1937, гл. ч. 51.

73. — ДО ЗАРВАНИЦІ. (З „Казки моого життя”). Львів 1938, 210×144, 149+(3) ст. Бібліотека „Діла” ч. 22 (Друкарня Вид. С-ки „Діло”, Львів, Ринок 10.)

Пор. чч. 70. і 75.

Рец.: М. Р.(удницький): Як дитина пізнає світ. „Діло”, Львів, 13. 3. 1938, ч. 55.

74. Lepki, B.: POD POMNIKIEM PIOTRA I. Kraków 1939
8° ст. 3—14+(2).

Відбитка з кн. „Puszkin 1837—1937”, Том II, Kraków 1939.

75. — КАЗКА МОЙОГО ЖИТТЯ. БЕРЕЖАНИ. Краків 1941, 212×152, 182 ст. + 20 ст. ілюстр. „Минуле й Сучасне” ч. 18. Українське Видавництво. (Накладом „Українського Видав-

ництва", Краків, Райхштрассе 34, II, Друк: „Нова Друкарня Денникова" п. н. упр. Краків, Ожешкової 7.)

На 2 ст.: „Спомини Богдана Лепкого під наг. „Казка моєго життя" — частина I-ша „Кривулець", II-га „До Зарваниці" вийшли до війни у Львові. Оде випускаємо III-тю частину „Бережани" На ст. 179—180: Лев Лепкий: „Замість закінчення" Пор. чч. 70. і 73.

76. — КРУТІЖ. Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського. Краків 1941, 210×145, 172+(4) ст. „Бібліотека Історичних Повістей" ч. 1. Українське Видавництво. (Ілюстрації арт.-мал. Е. Козака. Накладом „Українського Видавництва" Райхштрассе 34, II. „Нова Друкарня Денникова" під нак. управою, Краків, Ожешкова 7.)

Рец.: Є. Ю. Пеленський, „Краківські Вісті" 1941, ч. 106.

77. — НАШЕ ПИСЬМЕНСТВО. Короткий огляд української літератури від найдавніших до теперішніх часів. Краків 1941, 200×140, 135+(1) ст. Українське Видавництво. (Накладом: „Українського Видавництва", Краків, Райхштрассе 34, II. Друк: „Поспішна", Краків, Райхштрассе 34. Телефон 147-86).

Рец.: П. Кривоносюк, „Краківські Вісті" 1941, ч. 271 (426).

II. ПЕРЕСПІВИ І ПЕРЕКЛАДИ. КНИЖКИ ВИДАНІ Б. ЛЕПКИМ.

78. *[Лепкий, Богдан:] ЧИТАНКА ДЛЯ СЕРЕДНИХ ШКОЛ з польським язиком викладовим. Курс низший. Уложив Богдан Лепкий. Wypisy dla szkół średnich z polskim językiem wykładowym. Kurs niższy. Ułożył Bohdan Łepki. У Львові 1904, 217×143, V+(1)+144 ст. Накладом Фонду Краєвого. З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка під зарядом К. Беднарского.

79. SŁOWO O PUŁKU IGORA. Przełożył Bohdan Łepki. Kraków 1905, 227×145, 54+(2) ст. Nakładem Autora [!]. W drukarni W. L. Anczyca i Spółki. (Odbitka ze Sprawozdania Gimnazyum św. Jacka.)

80. Kociubyński, M.: W PĘTACH SZATANA. Tłumaczył N. M. [Б. Лепкий]. Brody 1906, 202×132 219+(7) ст. Nakładem i drukiem Feliksa Westa. Warszawa. E Wende i Spółka.

81 SŁOWO O PUŁKU IGORA. Przekład Augustyna Bielowskiego z objaśnieniami i wstępem Bohdana Łepkiego. Brody 1906. 210×150, 55+(1) ст. Nakładem i drukiem Feliksa Westa. „Arcydzieła polskich i obcych pisarzy".

На обгортаці: „Tom 47."

У змісті: B. Ł.: Od wydawcy ст. 3—4 — B. Ł.: Wstęp ст 5—15. — Objasnienia ст. 47—55 (без підпису Лепкого.)

82. MŁODA UKRAINA. Wybór nowel. Zebrał i tłumaczył Władysław Orkan. Warszawa 1908. 210×162, 265+(7) ст. Na-

kład Księgarni G. Centnerszwera i Spółki. (Drukarnia W. L. An-
czysca i Spółki w Krakowie).

Перекладав насправді Богдан Лепкий.

83. Руданський, С.: СЪПІВОМОВКИ зі вступом Н. Н.
і з портретом автора. [Коломия 1910], 180×120, 144 ст. Га-
лицька Накладня Якова Оренштайна в Коломиї. (З друкарні А.
В. Киселевського і Ски в Коломиї).

На обгортці: „Загальна Бібліотека” № 15—16. — Передмова.
Б. Лепкого ст. 5—8.

84. Автерченко, Аркад.: ГУМОРЕСКИ. Перевід з росий-
ського. [Коломия б. р. 1912], 175×120, 60 ст. Галицька На-
кладня Якова Оренштайна в Коломиї. (З друкарні Киселев-
ського і Ски в Коломиї).

На обгортці: „Загальна Бібліотека № 104.”

85. Барвінок, Василь (Барвінський, Володимир): СКОШЕ-
НИЙ ЦВІТ. (Віймок з галицьких образків.) Друге виданнє. Із
вступом Богдана Лепкого. Коломия [б. р. 1912], 175×120, 292
ст. Галицька Накладня Якова Оренштайна. (З друкарні А. В.
Киселевського і Ски в Коломиї).

На обгортці: „Загальна Бібліотека № 41—43а.” Вступ підп.
Богдан Лепкий, цвітенъ 1912(?), ст. 3—12.

86. Куліш, Пантелеймон: ЧОРНА РАДА. Хроніка 1663
року. З ілюстраціями. Із вступом і поясненнями Богдана Леп-
кого. Коломия [б. р. 1912?], 175×120, 325+(1) ст. Галицька
Накладня і Друкарня Якова Оренштайна.

На обгортці: „Загальна Бібліотека № 108—110” — Вступні
замітки Б. Лепкого, ст. 5—26.

87. [Лепкий, Б.]: СІМ ПІСЕНЬ. Гостинець для українсь-
ких вояків від „Союза Визволення України” Віденъ, 1915
160×105, 16 ст. (Накладом „Союза Визволення України”
З друкарні Адольфа Гольцгавзена у Відні).

На 4 ст. обгортки: Vom Pressebureau des K. u. K. Kriegsmini-
steriums genehmigt“.

На 3—4 ст. „Передмова” Б. Лепкого, без підпису.

88. СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІМ у віршованих перекла-
дах. Віденъ 1915, 205×140, 55+(1) ст. „Воєнна бібліотека Куль-
турної Ради”. Накладом Загальної Української Культурної Ради.
[На 3 ст.:] (Переклади й переспіви: Тараса Шевченка, Михайла
Максимовича, Стефана Руданського, Панаса Мирного, Василя
Щурата й Богдана Лепкого).

Без підпису. Вінєти й заставки рис. Б. Лепкий. Кириличні букви.
якими друкована книжка, проектував Б. Лепкий.

Заголовок теж нім.: „Kriegsbibliothek des Gesamtkrainischen
Kulturrates. Das Lied vom Ihors Heeresfahrt. Ukrainisches Hel-
dengedicht aus dem XII Jahrhundert in modernen poetischen
Uebersetzungen”.

На ост. стор. ока. „З друкарні Ад. Гольцгавзена у Відні. —
Vom Pressebureau des Kriegsministeriums genehmigt Vom K.K.
Ministerium für Kultus und Unterricht am 2. Oktober 1915 Z
29314, genehmigt“.

89. [Лепкий, Богдан]: „ЧЕРВОНА КАЛИНА”. Збірка присвячена Українським Січовим Стрільцям. Зложив Богдан Лепкий. Ілюструвала Ол. Кульчицька. Відень 1915, 205×140, 35+(1) ст. Воєнна читанка. Ч. 2. Видавництво Українського Народного Учительства.

В змісті Б. Лепкого: До Січових Стрільців. — Журавлі (з нотами). — Море пожовкого листя. — Чи чуєш. — Під Великдень на чужині. — Розривалося серце мое.

90. НАША ПІСНЯ. [Вецляр] 1916, 16°, 34+(2) ст. Видання „Союза Визволення України”. (З друкарні „Союза Визволення України” у Вецлярі.)

Обгортка, рисунки і кінцівки Б. Лепкого.

У змісті: „До волі з неволі” підписаний Б. Л.

Рец. Н. Дубровська-Трикуловська, „Книгарь”, Київ, 1918, ч. 3, ст. 477—8.

НАША ПІСНЯ. Видання 3. виправлене. Вецляр 1917 175×125, 31+(1) ст. Накладом Видавничого Т-ва ім. Б. Гріщенка. (З друкарні „Союза визволення України” в вецлярському таборі).

91. [Лепкий, Богдан]: ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА. Співанник з великих днів. Впорядкував і рисунками прикрасив Богдан Лепкий. Відень 1916, 215×147, 62+(2) ст. Накладом Загально-Української Культурної Ради.

92. Глібова, Леоніда: БАЙКИ. Київ-Ляйпциг, 1918, 155×120, 64 ст. Українська Накладня, Коломия „Галицька Накладня”, Winnipeg Man. Ukrainian Publishing. (Із друкарні Шарфого у Вецлярі).

З портретом Л. Глібова і 10 образками рис. Лепкого. Кольорова обгортка Лепкого. Передмова підп. Б. Л. ст. 5—8.

93. ПЕРША ЧИТАНКА (БУКВАР) ДЛЯ НАРОДНИХ ШКІЛ. Уложили Антін Крушельницький, Омелян Попович, Богдан Лепкий. З образками Олени Кульчицької. Відень 1918, 8° 80 ст. Видання „Української Культурної Ради” у Відні. (З друкарні Шарфого у Вецлярі.)

Книжка дозволена розпорядком ц. к. Міністерства Просвіти до ужитку в народних школах з дня 29. листопада 1915, ч. 35632.

ПЕРША ЧИТАНКА. Буквар і читанка для першого року шкільної науки. Уложили: Антін Крушельницький, Богдан Лепкий і Омелян Попович. [Станиславів] 1920, 230×155, 72 ст. Наклад Кружка Українського Педагогічного Товариства в Станиславові. Головний склад у книгарні Тов. ім. Шевченка у Львові і Н. Айзенштайна в Станиславові. (З друкарні А. Гольцгавзена у Відні).

94. Гребінки, Евгена: ПРИКАЗКИ Київ-Ляйпциг, 1918, 155×120, 46+(2) стор. Українська Накладня, Коломия „Галицька Накладня”, Winnipeg Man. Ukrainian Publisher. (Із друкарні Шарфого у Вецлярі.)

На обгортці: „Гребінчині приказки”. — Передмова підп. Б. Лепкий, ст. 5—8. З вінєткою, 20 заставками і кінцівками. Б. Лепкого.

Гребінки, Євгена: ПРИКАЗКИ ... Наклад другий (11—20 тисяч). Київ-Ляйпциг 1918, 155×120, 46+(II) ст. „Українська Накладня”, Коломия „Галицька Накладня”, Winnipeg Man. Ukrainian Publisher [!]. (Із друкарні Шарфого у Вецлярі).

На окл.: „Гребінчині приказки” Без змін.

Гребінки, Євгена: ПРИКАЗКИ Київ-Ляйпциг, 1918, 155×120, 47+(1) ст. Українська Накладня, Коломия „Галицька Накладня”, Winnipeg Man Ukrainian Publishing (З друкарні Шарфого у Вецлярі.)

З портретом Гребінки з літографії невідомого літографа, розшуканої у Німеччині. З 18 вінєтками і кольоровою обгорткою Лепкого. Передмова підп. Б. Л. ст. 5—8.

95. *Шевченко, Тарас: КОБЗАР. Манітоба 1918, 170×125, 512+(4) ст. „Просвіта” Народна Бібліотека ч. 2. (З друкарні Канад. Української Видавничої С-ки).

Богдан Л.(епкий): Життя Тараса Шевченка, ст. 5—58.

961. Шевченко, Тарас: ТВОРИ. Том I. Про життя й твори Т. Шевченка. Кобзарь (до першого арешту.) Київ-Ляйпциг (1918), 220×150, (2)+544 ст.+портрет. Українська Накладня. Коломия, Галицька Накладня. Winnipeg [!] Man. Ukrainian Publischeng [!] (Друкарня Spamer у Ляйпцигу.)

Рец. П. Зайцев. Два „Кобзарі”. „Книгарь”, Київ, березіль 1919, ч. 19, ст. 1165—8.

962. Шевченко, Тарас: ТВОРИ. Том II. Кобзарь (в „Петропавловській кріпості”. — На засланню і пізнійше.) Варіянти й доповнення до „Кобзаря”. Київ-Ляйпциг (1919), 220×150, (2)+658 ст.+портрет. Українська Накладня. Коломия, Галицька Накладня. Winnipeg [!] Man Ukrainian Publischeng [!]. (Друкарня Spamer у Ляйпцигу.)

Зміст: Кобзарь, ч. II, ст. 1—351; Варіянти й доповнення ст. 353—640. Зміст ст. 641—56.

963. Шевченко, Тарас: ТВОРИ. Том III. Назар Стодоля. — Дневник. — Княгиня. — Автобіографічна замітна. — Лист до редактора „Нар. Чтенія”. — Пояснення. Київ-Ляйпциг (1919), 220×150, (2)+467+(1) ст.+портрет. Українська Накладня. Коломия, Галицька Накладня. Winnipeg [!] Man. Ukrainian Publischeng [!] (Друкарня Spamer у Ляйпцигу.)

У змісті: Артист (Художник) (переклад Б. Л-ого) ст. 47—163. — Дневник (Журнал) (пер. Лепкого) ст. 165—370. — Пояснення до повісті „Артист” ст. 411—8. — Пояснення до Днезника (Лепкого) ст. 433—67.

97. [Шевченко, Тарас]: ТРИ ПОЕМИ Тараса Шевченка. (Сон. — Великий Льох. — Неофіти.) З передмовами і поясненнями Богдана Лепкого. Київ-Ляйпциг, 1918, 200×135, 134+(II)

ст. „Нова Бібліотека” ч. 4. Українська Накладня. (Із друкарні Шарфого у Вецлярі.)

98. ШЛЯХОМ ВОЛІ. Київ-Ляйпциг, 1918, 195×134.
94+(2) ст. „Нова Бібліотечка” ч. 1. „Українська Накладня”.
(Друкарня Шарфого).

Антологія патріотичних 56 віршів, у тому 6 Лепкого. Вінета і рисунки Лепкого.

Рец. М. Зеров, „Книгарь”, Київ 1919, ч. 20, ст. 1305—6.

99. Гауфа: КАЗКИ Київ-Коломия, (б. р. 1919), 155×120, 44+(4) ст. Видавництво Я. Оренштайна. (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)

З портретом Гауфа і кольор. вінєткою рис. Лепкого. Інтереклад спрощений Лепким.

100. Гріммів, Братів: КАЗКИ ... Київ-Ляйпциг, 1919, 155×120, 45+(3) ст. Українська Накладня, Коломия Галицька Накладня, Winnipeg Man. Ukrainian Publishing (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)

З портретом Якова Грімма, рис. Лепкого. Текст зредагував Б. Лепкий.

101. [Грімм]: РУСАЛКА Й ІНШІ КАЗКИ Братів Гріммів. Київ-Ляйпциг, 1919, 155×120, 48 ст. Українська Накладня, Коломия Галицька Накладня, Winnipeg Man Ukrainian Publishing (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)

З казки. З кольоровою обгортою і 11 образками Б. Лепкого.

102. Крилова, Івана: БАЙКИ ... в переспівах і наслідуваннях Богдана Лепкого. Київ-Ляйпциг, 1919, 155×120, 44+(4) ст. Українська Накладня, Коломия Галицька Накладня, Winnipeg Man Ukrainian Publishing. (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)

З портретом Крилова рис. Лепкого і 8 рис. в тексті, з 4 на окремих сторінках. Передмова, підписана Б. Л., ст. 5—8.

103₁ НАШІ КАЗКИ. Київ-Ляйпциг, 1919, 155×120, 48 ст. Українська Накладня, Коломия Галицька Накладня, Winnipeg Man Ukrainian Publishing (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)

Зміст на обгортці. 11 обр. в тексті. Кольорова обгортка чужа.

Казка „Золотий черевичок” підп. Б. Л. (опрацював Б. Лепкий).

103₂. НАШІ КАЗКИ. II. Київ-Ляйпциг, (б. р. 1922), 155×120, 44+(4) ст. Українська Накладня. (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)

Кольорова обгортка і 6 рисунків Б. Лепкого.

104. Руданського, Степана: СПІВОМОВКИ Київ-Ляйпциг, 1919, 155×120, 47+(1) ст. Українська Накладня, Коломия Галицька Накладня, Winnipeg Man. Ukrainian Publishing. (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)

З портретом Руданського рис. Лепкого. Передмова підп. Богдан Лепкий, ст. 6—8.

105. Уайлъда, Оскара: САЛЬОМЕ, драма ... Київ-Ляйпциг, 1919, 210×145, 94 ст. Українська Накладня, Коломия Галицька Накладня, Winnipeg Man. Ukrainian Publisher [!]. (З друкарні Шарфого у Вецлярі).

З портретом О. Уайлда на 2 ст. пера Б. Лепкого. Передмова підп. Б. Л., ст. 5—9.

106. Шевченко, Тарас: ГАЙДАМАКИ. Видання ілюстроване художником А. Г. Сластьоном. [!Берлін] 1919] 450×340, 50 ст. + 14 табл. Українська Накладня Київ-Ляйпциг, Галицька Накладня Коломия. Ukrainian Publishing Winnipeg Man. (Друкарня Sabo — Berlin) Обгортка: В. Січинський.

Видавництво (передмова Б. Лепкого) ст. 5—6.

107. Шевченко, Тарас: КОБЗАРЬ. Київ-Ляйпциг (1919). 220×150, XVI+707+(1) ст. + портрет. Українська Накладня. (Друкарня Spamer)

Окреме видання II-го тому з 5-томового видання Б. Лепкого.

108₁. Шевченко, Тарас: ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ. Том I. Про життя і твори Тараса Шевченка — написав Богдан Лепкий. — Література. — Матеріали до процесів Шевченка. — Листи Тараса Шевченка. — Автобіографічна замітка Т. Шевченка. — Автобіографічний лист Т. Шевченка. — Спомини про старшого боярина Тараса Шевченка. — Шевченко серед поетів славянства — написав Н.(!) Корш. Київ-Ляйпциг, (1919), 220×150, XVII+(1)+513+(1) ст. + портрет Українська Накладня, Коломия, Галицька Накладня. Winnipeg [!] Man. Ukrainian Publischeng [!] (Друкарня Spamer у Ляйпцигу.)

Перший том першого повного видання творів Шевченка за ред. Б. Лепкого в 5 томах.

У змісті: Богдан Лепкий: Про життя і твори Тараса Шевченка ст. 1—240. — Матеріали до процесів Тараса Шевченка ст. 240—276.

Рец.: Вол. Дорошенко, „Стара Україна”, Львів 1925, ч. 3—4, ст. 73 (на всі 5 томів).

108₂. Шевченко, Тарас: ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ. Том II. Кобзарь. Київ-Ляйпциг (1919), 220×150, XVI+707 ст. + портрет. Українська Накладня. Коломия, Галицька Накладня. Winnipeg [!] Man. Ukrainian Publischeng [!] (Друкарня Spamer у Ляйпцигу.)

Рец. И. Айзеншток, „Путь Просвещения”, Харків 1922, ч. 2, ст. 343—4. — И. Айзеншток, „Шляхи Мистецтва”, Харків 1922, ч. 2, ст. 51—53.

108₃. Шевченко, Тарас: ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ. Том III. Варіанти й доповнення. — Пояснення до „Кобзаря”. — Сльпая (поема). — Безталанний (поема). — Уривок з драми „Нікита Гайдай”. Київ-Ляйпциг (1920), 220×150, (1)+451 ст. + портр. Українська Накладня. Коломия, Галицька Накладня. Winnipeg Man Ukrainian Publishing (Друкарня Spamer у Ляйпцигу.)

У змісті: Варіанти й доповнення ст. 3—383. (Пояснення Б. Лепкого).

108₄. Шевченко, Тарас: ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ. Том IV. Назар Стодоля. — Артист. — Дневник. — Княгиня. — Безщасний. — Капітанша. — Пояснення. Київ-Ляйпциг (1920), 220×150, 602+(2) ст. + портрет. Українська Накладня. Коломия

Галицька Накладня. Winnipeg [!] Man Ukrainian Publishing [!].
(Друкарня Spamer у Ляйпцигу.)

У змісті: Артист (Художник) (переклад Б. Л-ого) ст. 47—163. — Дневник ст. 165—370. — Пояснення ст. 539—602. Пояснення зладив Б. Л.(епкий).

1085. Шевченко, Тарас: ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ.
Том V. Музика. — Варнак. — Близнята. — Прогулька. — Наймичка. — Спомини Лазаревського. — Чого стоїть Шевченко, яко поет народній (Куліша). — Слово над гробом Шевченка. — Пояснення. Київ-Ляйпциг (1920), 220×150, (2)+514 ст.+портрет. Українська Накладня. Коломия, Галицька Накладня. Winnipeg Man Ukrainian Publishing. (Друкарня К. Г. Редера у Ляйпцигу.)
Пояснень нема.

Шевченко, Тарас: ТВОРИ, Том II, III. Київ-Ляйпциг 1919, гл. ч. 96.

109. Аркас, Микола: ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, з малюнками,
написав ... Третє видання. Київ-Ляйпциг (б. р. 1920?), 8°, 682
+(I) ст. Українська Накладня. Коломия, Галицька Накладня,
Winnipeg Man Ukrainian Publishing (Печатано в типографії К. Г.
Редера тов. з обм. пор. в Ляйпциг[!].)

Зміст: Микола Аркас (підп. Б. Л.) ст. 3—6. — Передмова
до другого видання (підп. Богдан Лепкий) ст. 8—12. — Перед-
мова до третього видання (підп. Б. Л.) ст. 13. — Памяті Ва-
силя Доманицького (підп. Б. Л.) ст. 14—15. Б. Лепкий прова-
див уже редакцію другого видання (від Хмельницького, крім
цього 1. і 3. коректу). В третім виданню змінив 5. розділ росій-
сько-австрійський (ст. 322—416) другого видання.

110. ДОСТОЙНО ЄСТЬ. Збірка в Шевченкові роковини.
Вецляр 1920, 142×108, 32 ст. Видавництво „Струя”, ч. 2. —
(Друкарня Шарфого у Вецларі.)

Зміст: Фед'кович, Ю.: Достойно есть. (З осьмого „Помен-
ника Тарасові Шевченкові”), ст. 3—4. — Лепкого, Богдана: Та-
рас Шевченко. (Промова ... на Шевченковому святі в Берліні,
дня 12. III. 1920), ст. 5—15. — Шевченко про Україну, ст.
15—20. — Л.(епкий), Б.: Заповіт, ст. 20—31. — Лепкий, Бог-
дан: Шевченкові похорони, ст. 32.

ДОСТОЙНО ЄСТЬ. Збірка в Шевченкові роковини. Берлін,
1922, 141×105, 32 ст. (Бібліотека „Українського Слова” ч. 24).
(Друкарня Шарфого у Вецларі.)

Є це попереднє видання з задрукованим: „Вецляр 1920, Ви-
давництво „Струя“ і надрукованим новими даними про місце
і рік видання та видавництво. (Пор. уваги до ч. 44).

111. Лепкий, Богдан: ШЕВЧЕНКО ПРО МИСТЕЦТВО.
Зальцведель, 1920, 179×130, 26+(2) ст. Накладом автора(!).
(З друкарні С. В. У. у Зальцведелі.)

Передрук із „Шляху“ I, Зальцведель, 1919, 77—80 чч.

112 *ЗАВОРОЖЕНА КОРОЛІВНА. Київ-Ляйпциг (б. р.
1920), 4°, (10+4) ст. Українська Накладня. Галицька Накладня
Коломия. Ukrainian Publishing Winnipeg Man
Книжка з кольоровими образками для дітей. Текст Б. Лепкого.

113. КАЗКИ З 1001 НОЧІ. Київ-Ляйпциг (б. р. 1920), 291×236, (10+4) ст. Українська Накладня. Галицька Накладня Коломия. Ukrainian Publishing Winnipeg Man
Книжка з кольоровими образками для дітей. Текст Б. Лепкого.
114. *КІТ В САПЯНЦЯХ. Київ-Ляйпциг (б. р. 1920), 4°, (10+4) ст. Українська Накладня. Галицька Накладня Коломия. Ukrainian Publishing Winnipeg Man.
Книжка з кольоровими образками для дітей. Текст Б. Лепкого.
115. МІНХГАУЗЕН. Київ-Ляйпциг (б. р. 1920), 289×226, (10+4) ст. Українська Накладня. Галицька Накладня Коломия. Ukrainian Publishing Winnipeg Man 6037.
Книжка з кольоровими образками для дітей. Текст Б. Лепкого.
116. *ПОДОРОЖ ПАНА ЦІКАВСЬКОГО. Київ-Ляйпциг (б. р. 1920), 4°, 11+(1) ст. Українська Накладня. Галицька Накладня Коломия. Ukrainian Publishing Winnipeg Man
Книжка з кольоровими образками для дітей. Текст Б. Лепкого.
117. РОБІНЗОН КРУЗО. Київ-Ляйпциг (1920), 292×236, (10+4) ст. Українська Накладня. Галицька Накладня Коломия. Ukrainian Publishing Winnipeg Man
Книжка з кольоровими образками для дітей. Текст Б. Лепкого.
118. СНІГУРОЧКА. Київ-Ляйпциг (б. р. 1920), 290×227 (12+1) ст. Українська Накладня. Галицька Накладня Коломия. Ukrainian Publishing Winnipeg Man.
Книжка з кольоровими образками для дітей. Текст Б. Лепкого.
119. ХАТКА ДЯДЬКА ТОМА. Київ-Ляйпциг (б. р. 1920), 292×224, (12) ст. Українська Накладня. Галицька Накладня Коломия. Ukrainian Publishing Winnipeg Man.
Книжка з кольоровими образками для дітей. Текст Б. Лепкого.
- ХАТКА ДЯДЬКА ТОМА. Кіевъ-Коломеа [б. 1920], 287×223, 12 ст. Іздательство Я. Оренштейна.
Переклад на російську мову. Мабуть були переложені на російську мову і інші книжечки цієї серії (чч. 112—120), але їх не бачив.
120. ЧЕРВОНА ШАПОЧКА. Київ-Ляйпциг (б. р. 1920), 290×225, (10) ст. Українська Накладня. Галицька Накладня Коломия. Ukrainian Publishing Winnipeg Man.
Книжка з кольоровими образками для дітей. Текст Б. Лепкого.
- ЧЕРВОНА ШАПОЧКА. Київ-Ляйпциг (б. р. 1920) 224×178, (4 подвійні листки + обгорта). Українська Накладня. Галицька Накладня Коломия. Ukrainian Publishing Winnipeg Man.
Книжечка з коліровими образками і рухомими фігурами для дітей. Текст Б. Лепкого. Мабуть були ще інші казки видані в цьому зменшенному форматі, з рухомими постатями.
121. Шевченко, Тарас: ГАЙДАМАКИ. З портретом автора і ілюстраціями. Вецляр 1920, 205×145, 100 ст. + портрет + 7 табл. (Друкарня Шарфого).
Шевченко, Тарас: ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ. Том III—V. Київ-Ляйпциг 1920, гл. ч. 108.
122. Ляфонтен, Жean (!) де: КАЗКИ. Свобідний переклад.

З образками. Київ-Ляйпциг (б. р. 1921), 155×120, 41+(1) ст. Українська Накладня. (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)

Заголовок на обгортці: „Казки Ляфонтена”. — Переклад Б. Лепкого. Портрет Ляфонтена, 9 рис. в тексті і колірова вінета роботи Б. Лепкого.

123. Аnderзена: КАЗКИ Київ-Ляйпциг (б. р. 1922), 155×120, 46+(2) ст. Українська Накладня. (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)

З портретом Аnderзена рис. Лепкого.

124. Котляревський, Іван: ТВОРИ. Том I. Енеїда. Зі вступом і поясненнями Богдана Лепкого. Берлін 1922, 165×115, XVI+206+портрет. (Бібліотека „Українського Слова” ч. 8). (З друкарні Börsenbuchdruckerei Denter & Nicolas, Берлін.)

Вступ ст. V—XV і пояснення ст. 189—205 Б. Лепкого.

Котляревський, Іван: ЕНЕЇДА на українську мову перелицьована. З переднім словом та примітками проф. Б. Лепкого, з ілюстраціями та заставками А. Штірен. Берлін 1922, 287×200, 106 ст. (+ портрет і 12 листків з ілюстр.). Видавництво Ольга Двякова. (Друкарня Візіке, Бранденбург (!) над Гавелею).

У змісті: Богдан Лепкий: Переднє слово ст. 5—14.

Рец. Вол. Дорошенко, „Трибуна України”, Варшава 1923, ч. 5—7, (кн. 3), ст. 95—96. — Д. Дорошенко, „Літературно-науковий Вістник”, Львів 1923, кн. 8, ст. 375—376. — В. Сімович. „Нова Україна”, Прага-Берлін, 1923, ч. 6, ст. 185.

1242. Котляревський, Іван: ТВОРИ. Том II. Наталка Полтавка. Москаль Чарівник. Ода до князя Куракіна. Зі вступом і поясненнями Богдана Лепкого. Берлін 1922, 165×115, 112 ст. (Бібліотека „Українського Слова” ч. 8.) (З друкарні Börsenbuchdruckerei Denter & Nicolas, Берлін.)

1251. Куліш, Пантелеймон: ТВОРИ. Зі вступом і поясненнями Богдана Лепкого. 4 томи. Том I. Чорна Рада. Історичний роман. Берлін, 1922, 165×115, 244 ст. (Бібліотека „Українського Слова” ч. 28.) (Друковано в Börsenbuchdruckerei Denter & Nicolas, Берлін.)

У змісті: „П. Куліш” ст. 5—26 і пояснення ст. 226—244 Б. Лепкого.

1252. Куліш, Пантелеймон: ТВОРИ. Том II. Поезії. Берлін 1923, 165×115, 278 ст. (Бібліотека „Українського Слова” ч. 29.) (Друковано в Börsenbuchdruckerei Denter & Nicolas, Берлін).

Передмова ст. 5—12 і пояснення ст. 249—272 Б. Лепкого.

1253. Куліш, Пантелеймон: ТВОРИ. Том III. Україна. Берлін 1923, 165×115, 116 ст. (Бібліотека „Українського Слова” ч. 36.) (Друковано в Börsenbuchdruckerei Denter & Nicolas, Берлін.)

В тексті 32 рисунки, з того 27 Б. Лепкого.

1254. Куліш, Пантелеймон: ТВОРИ. Том IV. Псалтир. Берлін 1923, 165×115, 264 ст. (Бібліотека „Українського Слова”

ч. 37.) (Друковано в Börsenbuchdruckerei Denter & Nicolas, Берлін.)

Передмова Б. Лепкого, ст. 3—4.

1261. *Лепкий, Богдан: СТРУНИ.* Антологія української поезії від найдавніших до нинішніх часів для вжитку школи й хати влаштував ... I. Том. I. Від „Слова о полку Ігоревім” до Івана Франка. Берлін 1922, 210×140, VIII+239+(1) ст. Спільне видання „Української Народної Бібліотеки” і „Українського Слова”. Головний склад: „Ukrainske Slowo”, Buch- und Zeitungsverlag GmbH. Berlin-Schöneberg, Hauptstr. 11. (Copyright by „Ukrainske Slowo”, Buch- u. Zeitungsverlag, G.m.b.H. 1922).

Обортка і 18 образків пера Б. Лепкого.

1262. *Лепкий, Богдан: СТРУНИ.* Антологія української поезії від найдавніших до нинішніх часів для вжитку школи й хати влаштував ... II. Берлін 1922, 210×140, X+(2)+296 ст. Спільне видання „Українського Слова” і „Української Народної Бібліотеки”. Головний склад: „Ukrainske Slowo”, Buch- u. Zeitungsverlag, G.m.b.H., Berlin-Schöneberg, Hauptstr. 11. (Copyright by „Ukrainske Slowo”, Buch- u. Zeitungsverlag, GmbH. 1922).

15 рис. в тексті, з того 10 рис. і обортка Б. Лепкого.

У змісті: „Богдан Лепкий”, життєпис і Література, підл.

Зенон Кузеля, ст. 192—3, (вибір поезій Лепкого) ст. 193—200.

Рец. М. Карпинський, „Книжка”, Станиславів 1922, ч. 8—10, ст. 141.

НАШІ КАЗКИ. II. Київ-Ляйпциг (1922), гл. ч. 103.

127. *РІДНЕ СЛОВО.* Збірка новель і оповідань українських авторів. I. (Берлін) 1922, 165×115, 288+(2) ст. (Бібліотека „Українського Слова”, ч. 27.)

Обортка рисунку Лепкого. У збірці два оповідання Лепкого: „Дідусь” (68—73) і „Цвіт щастя” (208—214).

1281. *Стороженко, Олекса: ТВОРИ.* Зі вступом і поясненнями Богдана Лепкого. Том I. Марко Проклятий і інші оповідання. Берлін 1922, 165×115, 243+(5) ст. (Бібліотека „Українського Слова” ч. 16.) (Друковано в Börsenbuchdruckerei Denter & Nicolas, Берлін).

Портрет Стороженка рис. Б. Лепкого.

1282. *Стороженко, Олекса: ТВОРИ.* Том II. Оповідання. Берлін 1922, 165×115, 256 ст. (Бібліотека „Українського Слова” ч. 17.) (Друковано в Börsenbuchdruckerei Denter & Nicolas, Берлін.)

На обортці: „Дорош, Гаркуша і інші оповідання”.

129. *Тобілевич, Іван (Карпенко Карай): СУЄТА.* Комедія в 4-х діях (картинки). Нове [друге] переглянуто и [!] виправлене видання. Київ-Ляйпциг (б. р. 1922), 175×120, 144 ст. Українська Накладня, Коломия Галицька Накладня, Winnipeg Man. Ukrainian Publishing. (Друковано в друкарні К. Г. Редера тов. з обм. пор. в Ляйпцигу.)

На обгортці: „Загальна Бібліотека” ч. 9—11. — Передмова підп. Б. Лепкий ст. 3—11.

130. *Федъкович, О.: ВИБІР ПОЕЗІЙ*. Берлін, 1922, 165×115, 32 ст. (Бібліотека „Українського Слова” ч. 25.) (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)

131. *Федъковича: КАЗКИ ... Київ-Ляйпциг*. (б. р. 1922), 155×120, 47+(1) ст. (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)
З кольоровою вінєтою і портретом Федъковича рис. Лепкого.
Передмова підп. Б. Л. ст. 5—8.

132. (*Фенельон*): *КАЗКИ Фенельона. Київ-Ляйпциг* (б. р. 1922), 155×120, 48 ст. Українська Накладня. (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)

Переклад і передмова Б. Лепкого (без підпису), 4 ілюстрації в тексті та кольорова обгортка рис. Лепкого.

133. *Шевченко, Тарас: ДУМКИ*. Берлін 1922, 140×110, 48 ст. Бібліотека „Українського Слова” ч. 23. (Друкарня Шарфого у Вецлярі.)

Надруковано в 1920 р. накл. Вид. „Струя”, за ред. Б. Лепкого.

134. *Шевченко, Тарас: КОБЗАР*. Повний ілюстрований збірник віршованих творів з життєписом та передмовою. Берлін 1922, 230×155, XV+(1)+309+(3) ст. Бібліотека „Українського Слова” ч. 19. (Друкарня Шарфого в Вецлярі.)

У змісті: Богдан Лепкий: Про життя Тараса Шевченка, ст. XI—XVI. Обгортка і рис. „Перебендя” (ст. 29) Б. Лепкого.

Рец. : I. Зеленкевич (Чепига): „Книжка”, Станиславів 1922, ч. 4—7, ст. 83. — I. Пігуляк: „Промінь”, Чернівці 1922, ч. 9—10, ст. 253.

Шевченко, Тарас: „КОБЗАР”. Повний, ілюстрований збірник віршованих творів поета з життєписом та передмовою Б. Лепкого. Віденський 1941, 210×150, XV+(1)+309+(3) ст. Накл. Т. Савули. (Друк Штоцінгер і М.)

Фототипічний передрук видання 1921—2 рр. Сіткові кліші перевірено на черткові.

1351. *Шевченко, Тарас: ПОВІСТИ*. Том I. Артист. Музика. Під редакцією Богдана Лепкого. Берлін 1922, 165×115, 242+(2) ст. Бібліотека „Українського Слова” ч. 21. (Scharfes Druckereien, Вецляр.)

Повість „Артист” переклав Б. Лепкий.

1352. *Шевченко, Тарас: ПОВІСТИ*. Том II. Наймичка. Варнак. Близнята. Під редакцією Богдана Лепкого. Берлін 1922, 165×115, 321+(3) ст. Бібліотека „Українського Слова”, ч. 22. (Scharfes Druckereien, Вецляр.)

ДОСТОЙНО ЄСТЬ. Берлін 1922, гл. ч. 110.

1361. *Вовчка, Марка: ТВОРИ*. З життєписом авторки й життєписними матеріялами. Том I. Життєпис і життєписні матеріяли. Київ-Ляйпциг (1923), 215×146, CCLXXVII+(3)+297+(3). Українська Накладня. Головні склади: Українська Накладня с. з о. п. Berlin W 62, Kurfürstenstr. 83...

У змісті: Вступ, ст. V—XV. — Марко Вовчок. (Біографічний нарис.), ст. XLVII—CCLXXVII, підп. Богдан Лепкий.

1362. *Вовчка, Марка: ТВОРИ*. З життєписом авторки й життєписними матеріалами. Том II. Народні оповідання. Київ-Ляйпциг (1923), 215×146, 484 ст. Українська Накладня, Коломия Галицька Накладня. Winnipeg Man. Ukrainian Publishing (Печатано в типографії К. Г. Редера тов. з обм. пор. в Ляйпциг[!].)

1363. *Вовчка, Марка: ТВОРИ*. З життєписом авторки й життєписними матеріалами. Том III. Народні оповідання. Київ-Ляйпциг(!) (1923), 215×146, 435+(1) ст. Українська Накладня. Коломия Галицька Накладня. Winnipeg Man Ukrainian Publishing. (Печатано в типографії К. Г. Редера тов. з обм. порукою в Ляйпциг[!].)

Портрет Вовчка рис. Б. Лепкого, ст. 2.

137. *Клин, Б.: НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ*. Берлін, 1923, 165×155, 36 ст. (Бібліотека „Українського Слова“ ч. 35.) (Друковано в Börsenbuchdruckerei Denter & Nicolas, Берлін.)

Передмова Б. Лепкого, підп. Видавництво, ст. 5—8.

Куліш, Пантелеймон: ТВОРИ. Том II—IV. Берлін 1923, гл. ч. 125.

138. *Щоголів, Яків: ВИБІР ТВОРІВ*. З портретом автора та вступною статтею Богдана Лепкого. Берлін, 1924, 165×115, 74+(6) ст. (Бібліотека „Українського Слова“, ч. 44.) (Друковано в Börsenbuchdruckerei Denter & Nicolas, Берлін.)

Передмова Б. Лепкого ст. 5—20.

139. *Шевченко, Тарас: ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА*. Том XIV. Переклади поезій на польську мову за редакцією Богдана Лепкого. Варшава-Львів 1936, 180×120, портрет+385+(1) ст. Український Науковий Інститут.

У змісті: Передмова ст. 3—4. — Б. Лепкий і П. Зайцев: Бібліографічні завваги ст. 353—357.

* *Szewczenko Taras: POEZJE* Warszawa 1936, 210×150, 406 ст.

Повище видання з польським заголовком. — У змісті: Bohdan Lepki i Paweł Zajciew: Uwagi bibliograficzne.

Рец.: Jan Bielatowicz: Największy poeta ruski. „Warszawski, Dziennik Narodowy“, Варшава 16. IX. 1936 (пор. E. K.: Przebrzmiała legenda. „Biuletyn Polsko-Ukraiński“, Варшава 1936 ч. 39).

— О. Боднарович: Шевченко по польськи. „Назустріч“ Львів, 1936 ч. 10. — M. H.[eckter]: Sewczenko in polnischen Gewande. „Frager Presse“ Прага 12 VII. 1936. — K. K. Uczczenie wielkiego poety. „Kurjer Rzeczypospolitej“, Варшава 30. IV. 1936. — E. Małaniuk: Dusza Ukrainy, „Ateneum“, Варшава 1938, ч. 1 ст. 38—45. — [м. р. [М. Рудницький]: Шевченкові поезії в польських перекладах „Діло“, Львів 30. IV. 1936, ч. 94.

140. СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІМ. Поема з XII. ст. у перекладах на нинішню мову. Редакція і вступна стаття Богдана Лепкого. Краків 1941, 203×140, 63+(1) ст. „Літературна Бібліотека“, ч. 5. Українське Видавництво. (Накладом Українського

Видавництва, Краків, Райхштрассе 34.) (Друкарня „Поспішна”,
Краків, Райхштрассе 34, тел. 147-86.)

На 64 ст.: „Заставки і кінцівки цього видання взяті з »Прикрас рукописів Галицької України«, видання Національного музею у Львові”. Обгортка С. Гординського.

Шевченко, Тарас: КОБЗАР. Відень 1941, гл. ч. 134.

ІІІ. ВАЖНІШІ ПИСАННЯ ПРО БОГДАНА ЛЕПКОГО

1. БІОГРАФІЯ

АВТОБІОГРАФІЧНІ ПИСАННЯ:

Лепкий Богдан: Пояснення, в кн. „Писання”, Київ-Ляйпциг (1920), том I. Вірші, ст. 381—397; том II, Проза, ст. 455—485.

Лепкий Богдан: Свято Котляревського у Львові. (Із споминів). „Золота Липа”, Берлін 1924, ст. 222—227.

Лепкий Богдан: Гарно було... „Альманах українського студентського життя в Кракові”. Зібрала і видала редакційна колегія в складі: Володимир Ничай, Микола Бажанський, Ярослав Салук, Ів. Красник. Краків 1931, 215×145, 88+(4)+VII+(1). Накладом Т-ва „Українська Студентська Громада” в Кракові. (Видано в друкарні О.О. Василіян в Жовкві). (Ст. 11—18).

Лепкий Богдан: Казка моєго життя. І. Крегулець 1936, II. До Зарваниці 1938, III. Бережани 1941.

Бібліографічний опис поданий у 1. частині бібліографії, (чч. 70, 73, 75).

ЖИТТЕПИС. СПОМИНИ ПРО Б. ЛЕПКОГО:

Кузеля Зенон: Богдан Лепкий. Бібліографічний нарис, написав... в кн. „Золота Липа”, Ювілейна збірка творів Богдана Лепкого з його життєписом, бібліографією творів і присвятами, зладив... Берлін, 1924, ст. 7—89.

Голубець Микола: „Гать вудуйте(!) кріпку та високу!” (Промова, виголошена на вечорі присвяченому творчості Богдана Лепкого). „Золота Липа”. Ювілейна збірка творів Богдана Лепкого з його життєписом, бібліографією творів і присвятами, зладив Зенон Кузеля. Берлін 1924, ст. 95—98.

Грильовський Кирило: Богданові Лепкому — поздоров. „Золота Липа”, Берлін 1924, ст. 107—113.

Чайківський Андрій: „Як я пізнався з ювілятом”. (Коломия, 28. грудня 1923). „Золота Липа”, Берлін 1924, ст. 98—102.

Луцький Остап: Богдан Лепкий у Кракові. „Золота Липа”, Берлін 1924, ст. 102—107.

Кузеля, Д-р Зенон: Богдан Лепкий у Німеччині. (Листопад 1915 — лютий 1926). Промова на Святочній Академії в „Українськім Науковім Інституті” в Берліні. „Діло”, Львів, 7., 8. липня 1933.

Бабій, Ол.: Богдан Лепкий. „Ілюстровані Вісті”, серпень 1941, ч. 8, ст. 4—5.

Число присвячене Богданові Лепкому.

Купчинський, Роман: Жмут споминів про Богдана Лепкого. „Ілюстровані Вісті”, Краків, серпень 1941, ч. 8, ст. 2—3.

Лепкий, Лев: „Замість закінчення” в кн. *Богдан Лепкий: „Казка моєго життя. Бережани”*. Краків 1941, ст. 179—180.

Голубець, Микола: Богдан Лепкий (1872—1941). „Львівські Вісті”, Львів 22.—24. VII, ч. 162—164 (286—288).

Передрук п. з. „Життєвий шлях Б. Лепкого” в кн. „Богдан Лепкий” Краків 1943, ст. 8—12.

Купчинський, Р.: Уривок споминів про Б. Лепкого. „Краківські Вісті”, Краків 21. VII. 1942, ч. 158.

Горняткевич, Дамян: Ще жмуть споминів про Богдана Лепкого. „Краківські Вісті”, Краків 1942, ч. 262.

Сімович, Василь: Богдан Лепкий. „Наші Дні”, Львів, серпень 1942, р. I., ч. 9, ст. 7.

Чайковський, Юліян: В перші роковини смерти. „Станиславівське Слово”, Станиславів 22. VII. 1942, ч. 73 (114).

Купчинський, Роман: В бережанській тихій стороні, в кн. „Богдан Лепкий”, Краків 1943, ст. 6—7.

Лисяк, Павло: Богдан Лепкий як громадянин. „Богдан Лепкий”, Краків 1943, ст. 42—46.

НЕКРОЛОГИ. — ПОХОРОНИ.

Богдан Лепкий (некрольог) „Краківські Вісті”, 23. VII. 1941, ч. 159 (314).

Горняткевич, Д.: Богдан Лепкий. „Календар Українського Видавництва” на рік 1942. Краків, 1941, ст. 124—125.

„Віходить від нас Великий Поет і Письменник”. Прощальне слово слова проф. д-ра *I. Раковського* над могилою Б. Лепкого. Промова *Романа Купчинського* від українських письменників і журналістів та українських комбатантів. „Краківські Вісті”, 27. VII. 1941, ч. 163 (318).

Геник-Березовський, Юліян: Слово на могилі Богдана Лепкого. „Краківські Вісті”, 10. VIII. 1941, ч. 175.

Коновалця, М.: Великий Син Української Землі. Прощальне слово ред. . . . над могилою Б. Лепкого. „Краківські Вісті”, 26. VII. 1941, ч. 162 (317).

Купчинський, Роман: Богданові Лепкому. „Краківські Вісті”, 23. VII. 1941, ч. 159 (314).

Кучабського, Володимира о.: По цілій землі розійшовся голос його. (Слово . . . над могилою Богдана Лепкого). „Краківські Вісті”, 1. VIII. 1941, ч. 167 (322).

Похорони Богдана Лепкого. „Краківські Вісті”, 25. VII. 1941, ч. 161 (316).

Раковський, Іван: Богдан Лепкий. „Краківські Вісті”, 24. VII. 1941, ч. 160 (315).

Рибачукова, Л.: Китиця квітів... Великому Громадяниновій Письменникові Богданові Лепкому цих кілька слів в девятий день Його смерти. „Краківські Вісті”, 10. VIII. 1941, ч. 175 (330).

Цурковський, Маріян о.: Богданові Лепкому в далеку дорогу. „Краківські Вісті”, 10. VIII. 1941, ч. 175 (330).

СВЯТКУВАННЯ ПАМ'ЯТИ

мк. (Козак Маріян): Святочний Вечір у честь Богдана Лепкого. „Краківські Вісті”, Краків, 29. VII. 1941, ч. 164 (319).

В перші роковини смерти Богдана Лепкого. „Краківські Вісті”, Краків 1942, ч. 259 і 260.

Пам'яті Богдана Лепкого. „Краківські Вісті”, Краків 1942, ч. 263.

2. ТВОРЧІСТЬ.

ЛІТЕРАТУРНА:

Турбацький, Лев: (Переднє слово в кн.) Б. Лепкий: „З села” Чернівці 1898, ст. 3—4.

Грушевський, Ол.: Богдан Лепкий. „Літературно-науковий Вістник”, Львів-Київ 1908, кн. 6, ст. 494—498.

Відбитка п. з. „З сучасної української літератури”, Київ 1909, ст. 127—131, 2-е видання 1918, ст. 112—116.

Євшан, М.: Богдан Лепкий. (Елементи його творчості). „Українська Хата”, Київ 1909, ч. 7—8 ст. 396—407.

Відбитка в кн. „Під пропором мистецтва”, Київ 1910, 57—67.

Wutzky, Anna Charlotte: BOHDAN LEPKYJ. Von... „Die Ukraine”. Berlin, September 1920, Nr 9, ст. 213-215.

С[трутинський]. М. Богдан Лепкий. (З нагоди ювілею 25-літньої літературної творчости). „Життя і Мистецтво” Львів 1920, ч. 4—5, ст. 129—131.

Верниоля, Василь (Сімович В.): Богдан Лепкий (нарис літературної діяльності і спроба характеристики письменника за двацять п'ять літ його письменницької праці) в книжці: *Б. Лепкий: „Писання”*, Київ-Ляйпциг (1922), т. I., ст. V—LXXVII.

Дорошенко, Вол. Богдан Лепкий (З нагоди п'ятьдесятіліття уродин). „Письмо з Просвіти”, Львів 1922, ч. 45—6, ст. 358—60.

Esih, Ivan, Dr.: Književna fizionomija Bohdana Lepkoga, „Vécer”, Zagreb, 29. svilenia 1925.

Рудик, Д.: Іх шлях (Молодомузці). „Західня Україна”, літ-гром, альманах. Ки. І. ДВУ. Харків, 1927, ст. 183—214.

Про Б. Лепкого, ст. 201—206.

Державін, В.: Історична белетристика Б. Лепкого. „Критика”. Харків, 1930, кн. 5, ст. 27—48.

Передрук: „Нові Шляхи”, Львів 1930, кн. 9, 10 і 11.

Якубський, Б.: Поезія критичної доби. В книжці: „Галицька та буковинська поезія XX віку”. Вибір і стаття Харків-Київ 1930, LXX+186 ст.

Про Б. Лепкого: II. розділ, ст. VIII—XVII. В книці м.
вибір поезій Б. Лепкого, ст. 3—25.

Луців, Л.: Поет споминів. (Б. Лепкий, лірик і новеліст).
„Літературно-науковий Вістник”, Львів, 1931. Кн. 6. ст. 533—537.

Дорошенко, Вол. Богдан Лепкий. (З нагоди 60-ліття).
„Життя і Знання”, Львів 1932, ч. 15, ст. 433—434.

Лакуста, Святослав: Україна і Московщина в трильогії Богдана Лепкого „Мазепа”, „Час”, Чернівці, 1932, чч. 1022, 1027, 1033, 1039, 1045, 1051, 1056, 1062, 1066, 1067, 1071, 1074, 1078, 1081, 1085, 1089, 1093, 1097, 1101, 1105, 1108, 1112.

Пеленський, Євген Юлій: Богдан Лепкий. „Українська Школа”, Львів 1932, ч. 6—9, ст. 95—99.

Вийшло теж окремою відбиткою, пор. нижче.

Голубець, Микола: Богдан Лепкий. „Наш Пропор”, Львів, чч. 18—21, 1933.

Ратич, Василь: Сфери творчості Богдана Лепкого. (На свято Богдана Лепкого в Рогатині, дня 22. XII. 1932 з приводу 60-ліття уродин Поета.) „Дзвони”, Львів 1933, ч. 2, ст. 66—80.

Smal-Stocki, Roman: Bohdan Lepki. „Wiadomości Literackie”, Варшава, 22, II. 1933, ч. 10.

Степняк, М.: Поети „Молодої Музи”. „Червоний Шлях”. 1933. Ч. 1, ст. 147—196.

Про Лепкого ст. 165—180.

Х. (Козак Маріян): Здалека і зблизька. „Дзвони”, Львів 1933, ч. 2, ст. 84—90.

Про Лепкого ст. 88—90.

Рудницький, Михайло: Богдан Лепкий, в книці „Від Мирного до Хвильового”. Львів 1936, ст. 273—281.

На ст. 429—430 бібліографія про Лепкого (склав В. Дорошенко).

Рудницький, М.: Що таке „Молода Муза”? в кн. „Чорна Індія »Молодої Музи«”. Львів 1937, ст. V—XVIII.

Zdziechowski, Marjan: UKRAINA A ROSJA. Trylogia Bohdana Lepkiego. „Słowo”, Wilno, 24. IV. 1, 15 i 25. V. 1938.

Гординський, Святослав: В погоні за вічною красою. Лірика Богдана Лепкого. „Ілюстровані Вісті”, ч. 8, серпень 1941, ст. 7-9.

Число присвячене Б. Лепкому.

Грицак, Є., Д-р: Богдан Лепкий і наша молодь та дітвора. „Краківські Вісті”, 31. VIII. 1941, ч. 190 (345).

Романенчук, Б.: Літературна творчість Б. Лепкого. „Краківські Вісті”, 1941, ч. 160 (315).

Стаття незакінчена.

Бойко, Ю. Богдан Лепкий. „Нова Україна”, Харків, 5. XI. 1942, ч. 250.

Луців, Лука, Д-р: Як зароджувалися деякі твори Б. Лепкого. (В перші роковини смерти письменника). „Краківські Вісті”, Краків, 21. VII. 1942, ч. 158.

Пеленський, Євген Юлій: Богдан Лепкий — поет. „Богдан Лепкий”, Краків 1943, ст. 13—32.

МИСТЕЦЬКА:

Горняткевич, Дамян: Богдан Лепкий як маляр. „Ілюстровані Вісті”, серпень 1941, ч. 8, ст. 5—7.

Горняткевич, Д.: Богдан Лепкий як маляр і письменник. „Ілюстровані Вісті”, вересень 1941, ч. 9, ст. 8—11.

Горняткевич, Дам'ян: Богдан Лепкий як маляр. „Богдан Лепкий”, Краків 1943, ст. 33—37.

Кузик, К.: Богдан Лепкий і музика. „Краківські Вісті”, Краків, 1942, чч. 261, 263—6, 268, 270—1.

НАУКОВА:

Козак, М(аріян): Головні моменти наукової діяльності Богдана Лепкого. „Дзвони”, Львів 1933, ч. 2, ст. 80—84.

Число присвячене Б. Лепкому.

Дорошенко, Вол.: Наукова і популярно-наукова діяльність Богдана Лепкого. (З приводу перших роковин смерти.) „Краківські Вісті”, Краків, 1942, ч. 163.

Передрук: Наукова діяльність Б. Лепкого. „Богдан Лепкий”. Краків 1943, ст. 38—41.

КНИЖКИ І ЧАСОПИСИ ПРО ВСЮ ТВОРЧІСТЬ ЛЕПКОГО:

ЗОЛОТА ЛИПА. Берлін, 1924, (гл. ч. 51).

У змісті: Зенон Кузеля: Богдан Лепкий. Бібліографічний на рис ст. 7—89. — Присвяти Б. Лепкому ст. 91—132. — З. Кузеля: Бібліографія писань Б. Лепкого ст. 229—253. — 15 ілюстрацій.

ДЗВОНИ. Львів 1933 ч. 2, (гл. ч. 64).

У змісті: Василь Ратич: Сфери творчості Богдана Лепкого ст. 66—80. — М. Кузак: Головні моменти наукової діяльності Богдана Лепкого ст. 80—84. — Х.: Здалека і зблизька ст. 84—90. — Є. Ю. Пеленський: Матеріали до бібліографії Б. Лепкого ст. 90—95.

Пеленський, Євген Юлій: БОГДАН ЛЕПКИЙ. Літературний нарис. Львів 1933, 117×163, 15+(1) ст. „Дажбог” ч. 6. (Відбитка з „Української Школи”. З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Лявові[!])

Пеленський, Євген Юлій: БОГДАН ЛЕПКИЙ. Друге, перероблене видання. Краків 1943, 230×150, 52 ст. Українське видавництво. (Друк: „Нова Друкарня Денникова”, Краків).

Відбитка з кн. „Богдан Лепкий”, Краків 1943, ст. 13—32 і 47—77.

ІЛЮСТРОВАНІ ВІСТИ. (Краків) серпень 1941, ч. 8. Редактує Колегія. За редакцією відповідає М. Хомяк.

У змісті: Роман Купчинський: Жмут споминів про Богдана Лепкого ст. 2—3. — Ол. Бабій: Богдан Лепкий ст. 4—5. — Дамян Горняткович: Богдан Лепкий як маляр ст. 5—7. — Святослав Гординський: В погоні за вічною красою. ст. 7—9. — (12 ілюстрацій).

БОГДАН ЛЕПКИЙ. 1872—1941. Збірник у пошану пам'яті поета. Краків-Львів 1943. 230×150, 90 ст. За редакцією Є. Ю. Пеленського. Накладом „Українського Видавництва”, Краків, Райхсштрассе 34, II. Друк: „Нова Друкарня Денникова” під нак. упр. Краків, Ожешкової 7.

Зміст: Б. I. Антонич: Поет ст. 5. — Роман Купчинський: В бережанській тихій стороні ст. 6—7. — Микола Голубець: Життєвий шлях Б. Лепкого ст. 8—12. — Євген Юлій Пеленський: Богдан Лепкий — поет ст. 13—32. — Дам'ян Горняткевич: Богдан Лепкий як маляр ст. 33—37. — Володимир Дорошенко: Наукова діяльність Б. Лепкого ст. 38—41. — Павло Лисяк: Богдан Лепкий як громадянин ст. 42—46. — Є. Ю. Пеленський: Бібліографія ст. 47—77.

3. БІБЛІОГРАФІЯ

Кузеля, Зенон: Бібліографія писань Богдана Лепкого, Зложив ... в кн. „Золота Липа”, Берлін 1924, ст. 229—253.

Зміст: I. Книжкові видання Б. Лепкого, ст. 232—238.

II. Книжки зредаговані, або видані Б. Лепким, 239—243.

III. Часописна література. А. Гарне письменство. 1. Вірші.
2. Проза, ст. 243—246. Б. Літературно-наукові статті, критика
й бібліографія, 247—253.

Пеленський, Є. Ю.: Матеріали до бібліографії Б. Лепкого.
(Спис писань Богдана Лепкого, що вийшли осібними книжками),
„Дзвони”, Львів 1933, ч. 2, ст. 90—95.

Пеленський, Є. Ю.: Бібліографія, в кн. „Богдан Лепкий”.
Краків 1943, ст. 47—77.

Пор. ще: *Верниволя Василь:* в кн. Б. Лепкий; „Писання” т. I.,
1922, ст. VII—VIII; і *В. Дорошенко*, в кн. М. Рудницький: „Від
Мирного до Хвильового” 1936, ст. 429—430.

I A Ю C T P A Ў I Ї

Бережани: церква і ринок

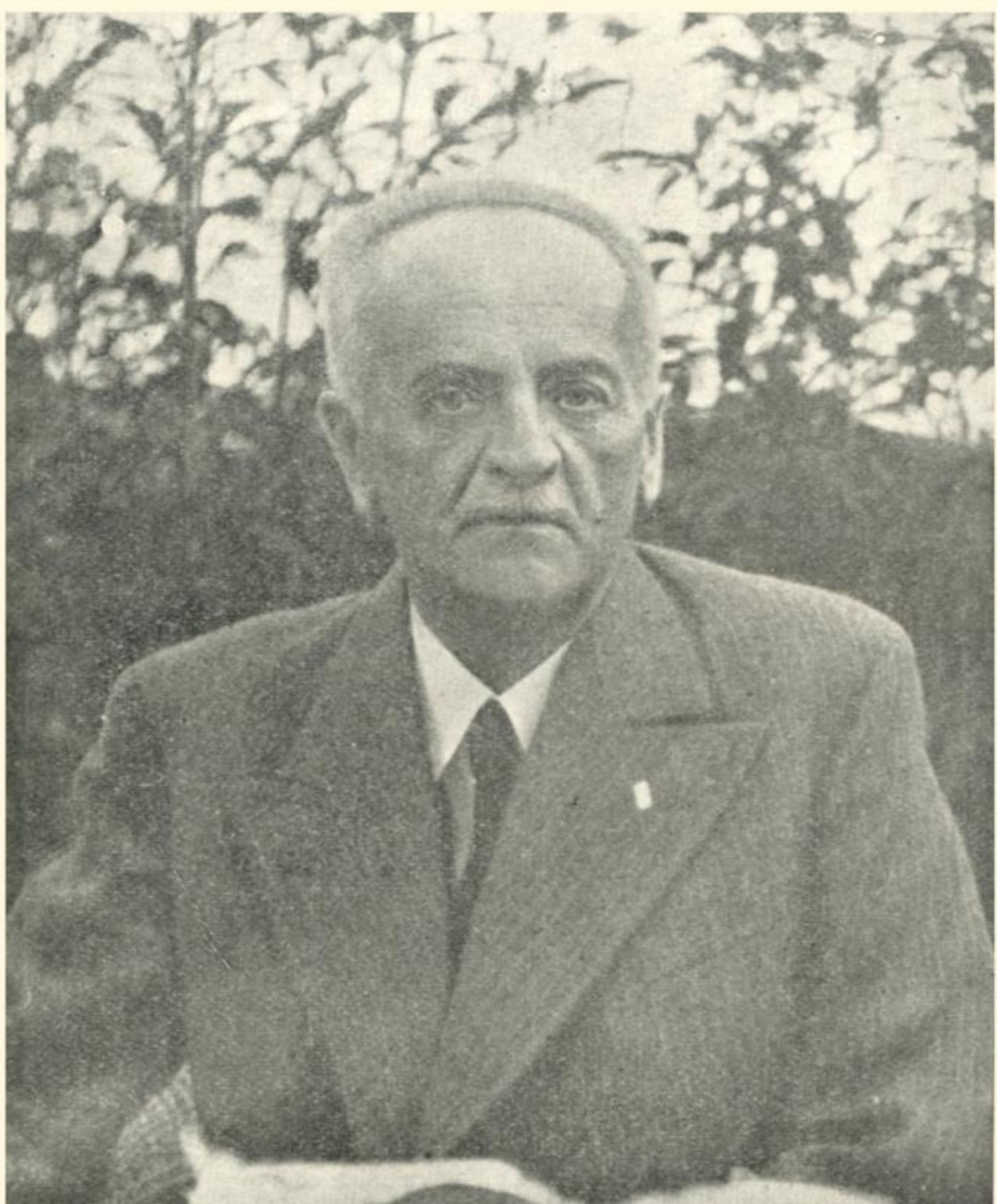

Бережани: ратуша

Давніше була тут приміщеня гімназія, в якій вчився Богдан Лепкий

Богдан Лепкий у молодих літах
(Світлини з 1894, 1898, 1901 і 1910 рр.)

Богдан Лепкий у 1939 р.

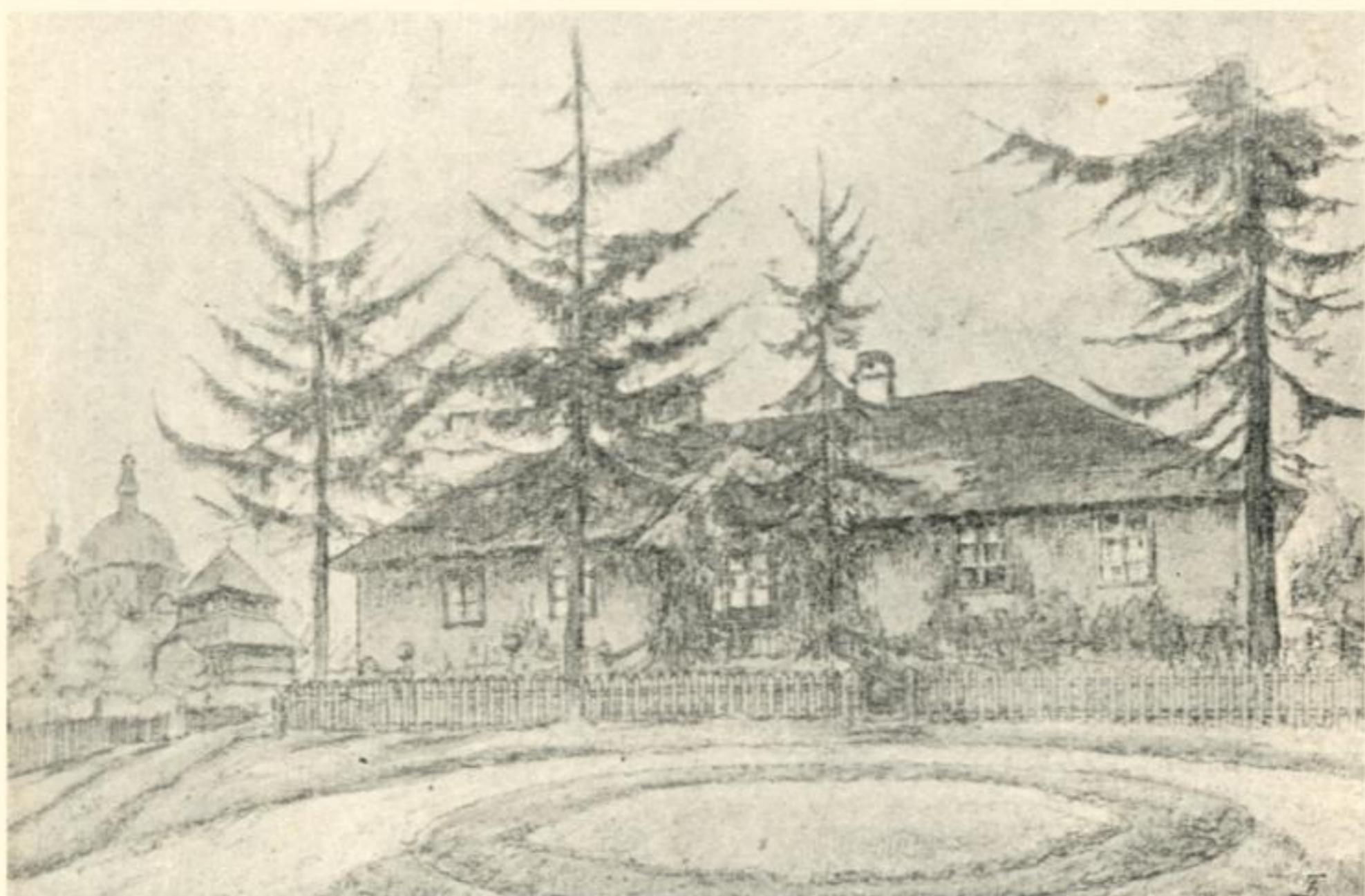
Богдан Лепкий у Крилосі над саркофагом
1938

Богдан Лепкий у Черчі
1938

Батьки Богдана Лепкого:
о. Сильвестр Лепкий (Марко Мурава) і Домна з Глібовицьких Лепка
(рисунок Богдана Лепкого)

Приходство і церква в Поручині
(рис. арт. мал. Дам'яна Горняткевича)

Золота Липа під Бережанами

Дорога до Раю під Бережанами

Стара груша при берестовому ліску на приходстві в Жукові
Звідти стелився гарний вид на долину Золотої Липи — тут творив Е. Ленкій

Мадонна
Олійний малюнок Богдана Лепкого

БОГДАН ЛЕПКИЙ
ПІДТИХИЙ ВЕЧІР

УКРАЇНСЬКА ІЗДАВАЛЬНЯ
КІМС АДІПОГ

Проєкти вінєт
Рис. Богдана Лепкого

ЗМІСТ

<i>Богдан Ігор Антонич: Поет</i>	5
<i>Роман Купчинський: В бережанській тихій стороні...</i>	6
<i>Микола Голубець: Життєвий шлях Б. Лепкого</i>	8
<i>Євген Юлій Пеленський: Богдан Лепкий — поет</i>	13
<i>Дам'ян Горняткевич: Богдан Лепкий як маляр</i>	33
<i>Володимир Дорошенко: Наукова діяльність Б. Лепкого</i>	38
<i>Павло Лисяк: Богдан Лепкий як громадянин</i>	42
<i>Євген Юлій Пеленський: Бібліографія</i>	47
<i>Ілюстрації</i>	79

Б 302882